

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMJENO: 10. 3.	20. 26. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 06-1/26-3	
VEZA:	
EPA: 932xxviii	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Br: 11-011/26-635/4

6. mart 2026. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. februara 2026. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O UPRAVLJANJU PRIVREDNIM DRUŠTVIMA U VLASNIŠTVU DRŽAVE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su NOVICA VUKOVIĆ, ministar finansija i MINAS TRUBLJANIN, generalni direktor Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola u Ministarstvu finansija.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

ZAKON O UPRAVLJANJU PRIVREDNIM DRUŠTVIMA U VLASNIŠTVU DRŽAVE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za osnivanje, odnosno sticanje većinskog učešća ili kontrole u privrednim društvima u vlasništvu države i lokalne samouprave, vršenje vlasničke funkcije u tim društvima, koordinisano upravljanje, primjena standarda korporativnog upravljanja, organi upravljanja, javnost rada, kao i druga pitanja u vezi sa pravnim položajem tih društava.

Privredna društva u vlasništvu države

Član 2

Privredna društva u vlasništvu države su privredna društva u kojima država ima većinsko učešće u osnovnom kapitalu ili ih na drugi način kontroliše, uključujući i putem prava na postavljanje većine članova nadzornog odbora, odnosno odbora direktora u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Razvojna banka Crne Gore (u daljem tekstu: RBCG), osnovana u skladu sa posebnim zakonom, ne smatra se privrednim društvom u vlasništvu države.

Država Crna Gora svoja vlasnička ovlašćenja u privrednim društvima u vlasništvu države ostvaruje preko Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), samostalno ili sa Fondom penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore ili Fondom za obeštećenje (u daljem tekstu: fond), RBCG, drugim pravnim licima koje država osniva ili kontroliše ili lokalnom samoupravom.

Privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave

Član 3

Odredbe ovog zakona, osim odredbi kojima se uređuje sprovođenje politike državnog vlasništva, primjenjuju se i na privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave.

Privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave su privredna društva u kojima jedinica lokalne samouprave ima većinsko učešće u osnovnom kapitalu ili ih na drugi način kontroliše, uključujući i putem prava na postavljanje većine članova nadzornog odbora, odnosno odbora direktora u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Zavisno društvo i društvo sa manjinskim učešćem

Član 4

Odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju i na privredna društva u kojima jedno ili više privrednih društava u vlasništvu države, samostalno ili zajedno sa Vladom ili lokalnom samoupravom imaju većinsko učešće u osnovnom kapitalu ili ih na drugi način kontrolišu, uključujući i putem prava na postavljanje većine članova nadzornog odbora, odnosno odbora direktora u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (u daljem tekstu: zavisno društvo), ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na vršenje vlasničke funkcije u privrednim društvima u kojima Vlada, lokalna samouprava, privredno društvo u vlasništvu države, privredno društvo u vlasništvu lokalne samouprave, zavisno društvo, RBCG, fond ili drugo pravno lice koje država osniva ili kontroliše, samostalno ili zajednički imaju manjinsko učešće (u daljem tekstu: društvo sa manjinskim učešćem), ako je to izričito propisano ovim zakonom.

Ciljevi privrednog društva u vlasništvu države i lokalne samouprave i načelo odgovornog upravljanja

Član 5

Ciljevi privrednog društva u vlasništvu države i lokalne samouprave su:

- 1) održivo poslovanje, u skladu sa ciljevima održivog razvoja utvrđenim na nivou Crne Gore;
- 2) efikasno vršenje javnih usluga koje su povjerene društvu na vršenje u skladu sa zakonom ili drugim propisom;
- 3) dugoročno uvećanje sopstvene vrijednosti; i
- 4) podsticanje ekonomskog razvoja Crne Gore, odnosno odgovarajuće lokalne samouprave.

Načelo odgovornog upravljanja podrazumijeva da se društvom iz stava 1 ovog člana upravlja na efikasan, profesionalan, transparentan i finansijski održiv način, u skladu sa ovim i posebnim zakonom, politikom državnog vlasništva, pismom o očekivanjima, opštim aktima tog društva i odlukama organa društva.

Osnivačkim aktom ili statutom privrednog društva u vlasništvu države ili lokalne samouprave mogu se utvrditi dodatni ciljevi koji ne smiju biti suprotni niti ugrožavati ostvarivanje ciljeva iz stava 1 ovog člana, odnosno načelo odgovornog upravljanja iz stava 2 ovog člana.

Društvo od strateškog nacionalnog interesa

Član 6

Privrednom društvu u vlasništvu države i društvu sa manjinskim učešćem može se dodijeliti status društva od strateškog nacionalnog interesa, ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Odnos sa drugim zakonima

Član 7

Na pitanja koja se odnose na osnivanje, organizaciju, upravljanje, restrukturiranje, prestanak i druga pitanja od značaja za organizaciju i poslovanje privrednih društava u vlasništvu države koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 9

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **većinsko učešće** u privrednom društvu postoji ako jedno lice, samostalno ili sa drugim licima koja sa njim zajednički djeluju, posjeduje više od 50% prava glasa u privrednom društvu;

2) **kontrola** podrazumijeva nadzor vlasnika ili nadležnih organa nad radom društva radi obezbjeđivanja zakonitosti i efikasnosti i ostvarivanja javnog interesa;

3) **rizik** je mogućnost nastanka događaja koji može uticati na poslovanje i ostvarivanje ciljeva privrednog društva;

4) **komercijalna djelatnost** je djelatnost privrednog društva koja se obavlja radi sticanja dobiti, uključujući proizvodnju, trgovinu i pružanje usluga u tržišnom okruženju;

5) **nekomercijalna djelatnost** je djelatnost privrednog društva koja se obavlja bez neposrednog cilja sticanja dobiti, u svrhu ostvarivanja javnog interesa, društvenih, kulturnih, obrazovnih i sličnih ciljeva;

6) **korporativne politike** – skup principa, pravila i smjernica kojima se uređuje način upravljanja i poslovanja privrednog društva u cilju postizanja strateških ciljeva i osiguranja odgovornog i transparentnog rada.

7) **strateški ciljevi** – dugoročni prioriteti privrednog društva koji se usklađuju sa politikom vlasnika i javnim interesom;

8) **javne usluge** – su usluge koje se pružaju u okviru djelatnosti od javnog interesa, koje se trajno i pod jednakim uslovima pružaju građanima radi zadovoljavanja osnovnih društvenih potreba, a obezbjeđivanje pružanja javnih usluga je u nadležnosti države ili lokalne samouprave nezavisno od toga da li ih neposredno pruža obavlja subjekat javnog ili privatnog sektora;

9) **ključni nacionalni resursi** su prirodna bogatstva, infrastrukturni sistemi, privredni kapaciteti i druga dobra od posebnog strateškog značaja za suverenitet, bezbjednost, ekonomsku stabilnost i održivi razvoj države, nad kojima država ostvaruje poseban interes, nadzor ili upravljanje radi zaštite javnog interesa;

10) **javno društvo** je privredno društvo koje je uspješno izvršilo javnu ponudu hartija od vrijednosti, u skladu sa prospektom čije je objavljivanje odobrila Komisija za tržište kapitala ili čije su hartije od vrijednosti uključene u trgovanje na regulisanom tržištu u Crnoj Gori, u skladu sa posebnim zakonom;

11) **prirodni monopol** je tržišno stanje u kojem, zbog visokih fiksnih troškova, značajnih ekonomskih razmjera ili tehničkih obilježja djelatnosti, jedan subjekt može pružati određenu robu ili uslugu uz niže ukupne troškove nego što bi to moglo više konkurenata, zbog čega je tržište najefikasnije kada ga opslužuje jedan subjekt.

II. OBLIK OBAVLJANJA DJELATNOSTI I USLOVI ZA OSNIVANJE, ODNOSNO STICANJE UČEŠĆA

Pravni oblik privrednog društva u vlasništvu države

Član 10

Privredno društvo u vlasništvu države može biti organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili kao akcionarsko društvo.

Opredjeljivanje pravnog oblika

Član 11

Privredna društva u vlasništvu države koja su razvrstana u mikro, mala i srednja pravna lica u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo organizuju se kao društva sa ograničenom odgovornošću.

Privredna društva u vlasništvu države koja su razvrstana u velika pravna lica u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo organizuju se kao akcionarska društva.

Privredna društva u vlasništvu države kojima je dodijeljen status društva od strateškog nacionalnog interesa u skladu sa ovim zakonom organizuju se uvijek kao akcionarska društva.

Ako je zbog promjene kategorizacije društva u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo ili dodjele statusa društva od strateškog nacionalnog interesa neophodno izvršiti promjenu pravnog oblika privrednog društva u vlasništvu države u smislu st. 1, 2 i 3 ovog člana, društvo je dužno da izvrši promjenu pravnog oblika u roku od 12 mjeseci od dana promjene kategorizacije, odnosno dodjele statusa, osim u slučaju kad promjena pravnog oblika nije moguća u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Uslovi za osnivanje, odnosno sticanje učešća u privrednom društvu u vlasništvu države

Član 12

Država može osnovati privredno društvo, odnosno steći većinsko ili kontrolno učešće u privrednom društvu u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) postojanje prirodnog monopola;
- 2) tržište određene robe, odnosno usluga nije funkcionalno, a takva situacija se ne može u bitnom unaprijediti kroz izmjenu propisa;
- 3) tražnja za određenom robom, odnosno uslugama ne može se na odgovarajući način zadovoljiti od strane učesnika na tržištu koji nisu pod kontrolom države, a razumno je za očekivati da bi državno vlasništvo nad učesnikom na tržištu bilo značajno efikasnije i pouzdanije u smislu troškova i kvaliteta robe, odnosno usluga;
- 4) društveno odgovorni razlozi;
- 5) ispunjavanje strateškog nacionalnog interesa ili postizanje strateškog cilja države.

Društveno odgovorni razlozi iz stava 1 tačka 4 ovog člana odnose se na zaštitu životne sredine, razvoj sjevernog regiona Crne Gore u smislu zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, obrazovanje, kulturu, socijalnu i zdravstvenu zaštitu.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, svako privredno društvo u vlasništvu države mora ispunjavati i uslov da pokriva najmanje 50% svojih operativnih troškova u smislu propisa o računovodstvu, iz prihoda od prodaje robe, odnosno pružanja usluga na tržištu.

Uslov iz stava 3 ovog člana ne odnosi se na novoosnovana privredna društva u vlasništvu države, za prve dvije godine njihovog poslovanja.

Inicijativu za osnivanje, odnosno sticanje većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu Vladi može da uputi organ državne uprave nadležan za određenu oblast (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo).

Ispunjenost uslova iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje organ nadležan za kontrolu državne pomoći.

Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, nadležno ministarstvo, RBCG, fond, odnosno drugo pravno lice koje osniva ili kontroliše država dužni su da podnesu organu nadležnom za kontrolu državne pomoći prije osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u smislu stava 1 ovog člana, kao i da se do dobijanja mišljenja tog organa uzdrže od preduzimanja daljih radnji u vezi sa konkretnim pravnim poslom.

Istovremeno sa podnošenjem zahtjeva organu nadležnom za kontrolu državne pomoći, subjekti iz stava 7 ovog člana podnose zahtjev, sa analizom opravdanosti osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu, organu državne uprave nadležnom

za poslove koordinacije vlasništva u privrednim društvima u vlasništvu države (u daljem tekstu: Ministarstvo), radi dobijanja saglasnosti za osnivanje, odnosno sticanje većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu.

Po dobijanju mišljenja organa nadležnog za kontrolu državne pomoći i saglasnosti Ministarstva, subjekti iz stava 7 ovog člana dužni su da kompletnu dokumentaciju u vezi sa osnivanjem, odnosno sticanjem većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu, uz mišljenje i saglasnost, dostave Vladi na odlučivanje.

Odluku Vlade iz stava 10 ovog člana, sa detaljnim obrazloženjem, Ministarstvo objavljuje na portalu iz člana 54 stav 2 ovog zakona.

U okviru analize poslovanja privrednih društava u vlasništvu države koju vrši u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo je dužno da provjerava uslađenost sa uslovom iz stava 3 ovog člana i javno objavi rezultate te provjere.

Osnivanje, odnosno sticanje učešća u privrednim društvima na konkurentnom tržištu

Član 13

Država može osnovati privredno društvo, odnosno steći većinsko ili kontrolno učešće u privrednom društvu u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva i ako se radi o privrednom društvu koje posluje na konkurentnom tržištu, pod uslovom da se radi o društvu kojem je dodijeljen status društva od strateškog nacionalnog interesa.

Na osnivanje zavisnog društva koje posluje na istom konkurentnom tržištu kao i njegov osnivač ne primjenjuje se odredba stava 1 ovog člana.

Konkurentno tržište u smislu ovog zakona jeste tržište roba ili usluga na kojem postoje drugi tržišni učesnici koji nisu privredna društva u vlasništvu države niti su na drugi način pod kontrolom države, odnosno tržište koje po svojoj prirodi i karakteristikama omogućava da se relevantna roba i usluge prodaju, odnosno pružaju od strane takvih drugih tržišnih učesnika.

Na određivanje konkurentnog tržišta shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke koje se odnose na sektorske djelatnosti direktno podložne tržišnoj konkurenciji.

Dodjeljivanje statusa društva od strateškog nacionalnog interesa

Član 14

Status društva od strateškog nacionalnog interesa može se dodijeliti privrednom društvu u vlasništvu države čiji je rad ključan za funkcionisanje države u oblastima od javnog interesa.

Status društva od strateškog nacionalnog interesa dodjeljuje Vlada, prema sljedećim kriterijumima:

- 1) poslovanje društva je od ključnog uticaja na razvoj društva i ekonomije Crne Gore;
- 2) društvo upravlja ključnim nacionalnim resursima;
- 3) preko društva se ostvaruju nacionalni i strateški ciljevi (bezbjednost i odbrana, upravljanje strateškom infrastrukturom i pripadajućim nepokretnostima, obavljanje djelatnosti od javnog interesa i pružanje obaveznih usluga u javnom interesu, formiranje robnih rezervi i sl.).

Obaveza razdvajanja komercijalnih i nekomercijalnih djelatnosti

Član 15

Privredna društva u vlasništvu države koja pružaju javne usluge na osnovu zakona ili drugog propisa (nekomercijalna djelatnost), dužna su da sa državom zaključe ugovor o pružanju javnih usluga, kao i da za pružanje tih usluga vode odvojeno računovodstvo.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana naročito se utvrđuje visina, odnosno način utvrđivanja visine kompenzacije za pružene javne usluge i način pokrivanja drugih nužnih troškova nastalih prilikom pružanja javne usluge.

Kompenzacija iz stava 2 ovog člana može se isplatiti ili na drugi način odobriti privrednom društvu u vlasništvu države samo u visini troškova nastalih prilikom pružanja javnih usluga, nakon odbitka prihoda od vršenja ovih usluga i uvećano za opravdanu dobit, u smislu propisa kojima se uređuje kontrola državne pomoći.

Nadležno ministarstvo, odnosno nadležno regulatorno tijelo utvrđuje metodologiju obračuna kompenzacije iz stava 2 ovog člana i obezbjeđuje adekvatan način kontrole njene dosljedne primjene.

Revizor privrednog društva u vlasništvu države dužan je da prilikom vršenja zakonske revizije u skladu sa zakonom provjeri usklađenost subjekta revizije sa obavezom iz stava 1 ovog člana i da izvještaj o tome uključi u izvještaj o reviziji.

Ako privredno društvo u vlasništvu države pored javnih usluga obavlja i komercijalne djelatnosti:

1) ne smije kompenzaciju iz stava 2 ovog člana koristiti za potrebe finansiranja troškova komercijalne djelatnosti; i

2) dužno je da izvrši operativno razdvajanje komercijalnih djelatnosti od javnih usluga u slučaju kad računovodstveno razdvajanje iz stava 1 ovog člana nije dovoljno za postizanje cilja u skladu sa nalazima Ministarstva iz stava 7 ovog člana ili izvještajem revizora iz stava 5 ovog člana.

U okviru postupka analize privrednih društava u vlasništvu države u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo vrši i posebnu provjeru usklađenosti sa obavezama iz stava 1 ovog člana, kao i da li su nadležna ministarstva, odnosno nadležna regulatorna tijela izvršila kontrolu načina obračuna i kontrolu plaćanja u skladu sa zakonom, odnosno povraćaj prekomjerno plaćene kompenzacije u smislu propisa kojima se uređuje kontrola državne pomoći, a nalaze te provjere javno objavljuje.

Ministarstvo može na svojoj internet stranici objaviti smjernice za pripremu ugovora iz stava 1 ovog člana.

Obaveza periodične analize portfolija privrednih društava u vlasništvu države

Član 16

Ministarstvo je dužno da na svake tri godine, do 31. oktobra tekuće godine, sprovede posebnu analizu cjelokupnog portfolija privrednih društava u vlasništvu države za prethodni trogodišnji period, u smislu ispunjenosti uslova iz člana 12 ovog zakona i dostavi je Vladi.

Uz analizu iz stava 1 ovog člana, a zavisno od utvrđenih rezultata analize, Ministarstvo Vladi dostavlja i predlog za:

1) pokretanje postupka prodaje udjela, odnosno akcija, odnosno sprovođenje drugog postupka na osnovu kojeg će se smanjiti ili prestati vršenje kontrole od strane države;

2) pokretanje postupka za uvećanje učešća države u osnovnom kapitalu; ili

3) prestanak obavljanja određene djelatnosti u obliku privrednog društva, ako se pružanje određene javne usluge može efikasnije organizovati u okviru organa državne uprave, organa uprave ili javne ustanove.

Predlog iz stava 2 tačka 3 ovog člana Ministarstvo daje u slučaju kad rezultati analize iz stava 1 ovog člana pokažu da privredno društvo u vlasništvu države tokom dvije uzastopne ili najmanje tri od pet godina nije ispunjavalo uslov iz člana 12 stav 3 ovog zakona.

Odluku o predlogu iz stava 2 ovog člana Vlada donosi u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja analize sa predlogom.

Obaveza periodične analize portfolija privrednih društava u vlasništvu lokalne samouprave

Član 17

U slučaju privrednog društva u vlasništvu lokalne samouprave, analizu i predlog u smislu člana 16 st. 1, 2 i 3 ovog zakona priprema lokalna samouprava i dostavlja Ministarstvu na mišljenje.

O predlogu u smislu člana 16 st. 2 i 3 ovog zakona odlučuje skupština lokalne samouprave, u roku od šest mjeseci od dana dobijanja mišljenja Ministarstva.

III. KOORDINISANO UPRAVLJANJE I POLITIKA DRŽAVNOG VLASNIŠTVA

Koordinisano upravljanje

Član 18

Koordinisano upravljanje obuhvata mjere koje se primjenjuju u vršenju vlasničke funkcije države u privrednim društvima u vlasništvu države i društvima sa manjinskim učešćem, u skladu sa ovim zakonom i politikom državnog vlasništva.

Politiku državnog vlasništva čini skup principa, mjera i pravila koje donosi Vlada radi ostvarivanja vlasničke funkcije i upravljanja privrednim društvima u vlasništvu države.

Ako su posebnim zakonom za određena privredna društva u vlasništvu države uređena pojedina pitanja upravljanja i vršenja vlasničke funkcije države, odredbe ovog zakona koje se odnose na koordinisano upravljanje primjenjuju se i na ta društva, ako nijesu u suprotnosti sa odredbama posebnog zakona.

Saradnja Ministarstva sa drugim subjektima u vršenju koordinisanog upravljanja

Član 19

Koordinisano upravljanje vrši se preko Ministarstva koje, u ostvarivanju te nadležnosti, sarađuje sa nadležnim ministarstvom, RBCG, fondom ili drugim pravnim licem koje država osniva ili kontroliše, kroz konsultacije, davanje preporuka i smjernice u vezi sa upravljanjem privrednim društvima u vlasništvu države i društvima sa manjinskim učešćem, uključujući i predlaganje odluka Vladi.

Poslovi i aktivnosti koji se sprovode u okviru koordinisanog upravljanja imaju za cilj da se obezbijedi da privredna društva u vlasništvu države postižu ciljeve iz člana 5 ovog zakona, kao i da postupaju u skladu sa zahtjevima iz pisma o očekivanjima.

Nadležnosti Ministarstva u vršenju koordinisanog upravljanja

Član 20

U vršenju poslova koordinisanog upravljanja, Ministarstvo:

- 1) priprema i podnosi Vladi, u konsultaciji sa nadležnim ministarstvima, predlog, odnosno izmjene i dopune politike državnog vlasništva;
- 2) priprema i podnosi Vladi predlog sveobuhvatne strategije vršenja državnog vlasništva u privrednim društvima u vlasništvu države i društvima sa manjinskim učešćem, sa akcionim planom;

3) koordiniše definisanje i postavljanje godišnjih i trogodišnjih ciljeva privrednih društava u vlasništvu države, kao i očekivanja države u odnosu na ta društva;

4) prati finansijsko poslovanje i učinak privrednih društava u vlasništvu države;

5) u saradnji sa nadležnim ministarstvima i nadležnim regulatornim tijelima, vrši operativni i drugi nadzor nad poslovanjem privrednih društava u vlasništvu države;

6) u saradnji sa nadležnim ministarstvima, RBCG, fondom, odnosno drugim pravnim licem koje osniva ili kontroliše država, obezbjeđuje usklađenost poslovnih i strateških planova privrednih društava u vlasništvu države sa nacionalnim ekonomskim i fiskalnim ciljevima, kao i ciljevima održivog razvoja, koji su utvrđeni politikom državnog vlasništva i drugim nacionalnim strategijama;

7) priprema i objavljuje zbiri godišnji izvještaj o poslovanju privrednih društava u vlasništvu države;

8) daje smjernice i preporuke za unapređenje korporativnog upravljanja privrednih društava u vlasništvu države;

9) izrađuje pojedinačne analize finansijskog poslovanja privrednih društava u vlasništvu države;

10) utvrđuje i razvija metodologije za procjenu fiskalnih rizika privrednih društava u vlasništvu države;

11) procjenjuje, prati i izvještava o finansijskim i fiskalnim rizicima privrednih društava u vlasništvu države i razvija i unapređuje odgovarajuće alate za te svrhe;

12) priprema izjavu o fiskalnim rizicima privrednih društava u vlasništvu države;

13) učestvuje u izradi programa, izvještaja i publikacija koje se tiču upravljanja privrednim društvima u vlasništvu države;

14) sarađuje sa nadležnim regulatornim tijelima i međunarodnim finansijskim institucijama i organizacijama u vezi sa pitanjima poslovanja privrednih društava u vlasništvu države;

15) obavlja i druge poslove koji su u funkciji ostvarivanja koordinisanog upravljanja, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Poslovi iz stava 1 ovog člana obavljaju se u okviru posebne organizacione jedinice Ministarstva.

Nadležnosti drugih subjekata

Član 21

Ministarstva nadležna za oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, fond, odnosno drugo pravno lice koje osniva ili kontroliše država, mogu da predlože Vladi donošenje odluka u vezi sa upravljanjem tim društvima, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva, u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju ostvarivanja vlasničke funkcije države u privrednim društvima u vlasništvu države, odnosno društvima sa manjinskim učešćem preko RBCG, odluke u vezi sa upravljanjem tim društvima RBCG donosi u koordinaciji sa Ministarstvom.

Nadležna ministarstva, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana:

1) učestvuju u konsultacijama sa Ministarstvom u cilju podnošenja predloga, odnosno izmjena i dopuna politike državnog vlasništva Vladi;

2) vrše operativni nadzor nad poslovanjem i učinkom privrednih društava u vlasništvu države, u saradnji sa Ministarstvom, sa ciljem obezbjeđivanja njihove usklađenosti sa pismom o očekivanjima;

3) učestvuju u postupku imenovanja članova organa upravljanja privrednih društava u vlasništvu države u skladu sa ovim zakonom;

4) postavljaju punomoćnika za glasanje na sjednici skupštine privrednih društava u vlasništvu države i daju tom punomoćniku uputstva za glasanje, u skladu sa ovim zakonom;

5) obezbjeđuju, u saradnji sa Ministarstvom, usklađenost poslovnih i strateških planova privrednih društava u vlasništvu države sa nacionalnim ekonomskim i fiskalnim ciljevima, kao i ciljevima održivosti, koji su utvrđeni politikom državnog vlasništva i drugim nacionalnim strategijama;

6) obavljaju i druge poslove koji su u funkciji ostvarivanja koordinisanog upravljanja u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

U obavljanju poslova iz stava 3 tačka 3 ovog člana, nadležna ministarstva sprovode inicijalne analize potreba svakog konkretnog privrednog društva u vlasništvu države u pogledu znanja, kompetencija, vještina i iskustva člana organa upravljanja koji se imenuje i dostavljaju te analize tijelu iz člana 32 stav 3 ovog zakona, koje to tijelo uzima u obzir prilikom sprovođenja javnog konkursa u skladu sa ovim zakonom.

Pismo o očekivanjima

Član 22

Pismo o očekivanjima sadrži zahtjeve prema privrednom društvu u vlasništvu države koji se odnose na narednu poslovnu godinu u vezi sa sljedećim pitanjima:

- 1) strateški prioriteti i ključni kratkoročni i dugoročni ciljevi;
- 2) finansijski, operativni i drugi učinak;
- 3) održivost;
- 4) pružanje javnih usluga, ako je primjenjivo za konkretno društvo;
- 5) korporativno upravljanje i upravljanje rizicima.

Za pitanja iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana, pismom o očekivanjima postavljaju se konkretni finansijski, operativni i drugi pokazatelji (indikator) koje privredno društvo u vlasništvu države treba da ispuni u narednoj poslovnoj godini, kao i u naredne tri poslovne godine.

Za pitanja iz stava 1 tačka 5 ovog člana, pismom o očekivanjima postavljaju se opšti i konkretni standardi korporativnog upravljanja koje privredno društvo u vlasništvu države treba da održi ili postigne, prema okolnostima slučaja, a koji ne smiju biti suprotni standardima propisanim ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona, a za društva koja su javna društva i propisima o tržištu kapitala.

Članovi organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države koji su izabrani na predlog Vlade, odnosno RBCG dužni su da svoju funkciju obavljaju u skladu sa zahtjevima pisma o očekivanjima i sa ciljem postizanja rezultata, ciljeva i učinka koji su navedeni u tom pismu.

Priprema pisma o očekivanjima

Član 23

Organ upravljanja privrednog društva u vlasništvu države dužan je da, najkasnije do 15. septembra tekuće godine za narednu godinu, Ministarstvu dostavi predloge konkretnih finansijskih, operativnih i drugih pokazatelja iz člana 23 stav 2 ovog zakona, kao i indikativne projekcije tih pokazatelja za naredne tri poslovne godine.

Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim ministarstvima, RBCG, fondom, odnosno drugim pravnim licem koje država osniva ili kontroliše, analizira dostavljene predloge i indikativne

projekcije iz stava 1 ovog člana, priprema pismo o očekivanjima i dostavlja ga privrednom društvu u vlasništvu države najkasnije do 15. novembra tekuće godine.

U postupku pripreme pisma o očekivanjima uzimaju se u obzir rezultati upoređivanja poslovanja konkretnog privrednog društva u vlasništvu države sa uporedivim privrednim društvima koja su većinski u privatnom vlasništvu i koja posluju na istom ili sličnom tržištu, kad je to primjenjivo.

U slučaju postojanja neslaganja u postupku pripreme pisma o očekivanjima između Ministarstva i nadležnih ministarstava, RBCG, fonda, odnosno drugih pravnih lica koje država osniva ili kontroliše, Ministarstvo je dužno da u konačnoj verziji pisma o očekivanjima primijeni operativne pokazatelje poslovanja koje opredijeli nadležno ministarstvo, osim u slučaju da takvi pokazatelji u bitnom negativno utiču na mogućnost ostvarivanja finansijskih pokazatelja koje definiše Ministarstvo.

U slučaju nastupanja vanrednih okolnosti ili bitnih promjena uslova poslovanja koje se nisu mogle predvidjeti u vrijeme pripremanja pisma o očekivanjima, Ministarstvo, po službenoj dužnosti ili na predlog privrednog društva u vlasništvu države, može pripremiti i tom društvu dostaviti ažurirano pismo o očekivanjima i tokom poslovne godine na koju se pismo o očekivanjima odnosi.

Pismo iz stava 2 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici, na kojoj treba da bude dostupno za period od najmanje deset godina.

Godišnji i višegodišnji plan poslovanja, odnosno finansijski plan

Član 24

Godišnji i trogodišnji, odnosno višegodišnji plan poslovanja, odnosno finansijski plan privrednog društva u vlasništvu države donosi nadzorni odbor, odnosno odbor direktora tog društva, najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu poslovnu godinu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, statutom privrednog društva u vlasništvu države koje je organizovano kao akcionarsko društvo može se propisati da je za donošenje tih planova nadležna skupština društva.

Punomoćnik za zastupanje na skupštini

Član 25

Predstavljanje države na sjednicama skupštine privrednih društava u vlasništvu države, odnosno društava sa manjinskim učešćem obezbjeđuje se preko punomoćnika za zastupanje (u daljem tekstu: punomoćnik).

Ministarstvo nadležno za oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, fond, odnosno drugo pravno lice koje osniva ili kontroliše država i RBCG daju ovlaštenje punomoćniku za svaku pojedinačnu sjednicu skupštine tog društva.

Punomoćje iz stava 2 ovog člana važi i za ponovljenu sjednicu skupštine društva.

Punomoćje iz stava 2 ovog člana ne može se dati za više sjednica skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, niti na određeni vremenski period.

Istom licu može biti ponovo dato ovlaštenje za punomoćnika i za neku od narednih sjednica skupštine istog privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, a može biti ovlašćeno za punomoćnika i na sjednici skupštine drugog privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem.

Punomoćje iz stava 2 ovog člana daje se istovremeno sa detaljnim uputstvima za glasanje po svakoj tački predloženog dnevnog reda za sjednicu skupštine, mora biti na memorandumu subjekta koji daje punomoćje i ne mora biti ovjereno u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjera potpisa, rukopisa i prepisa.

U slučaju naknadne izmjene ili dopune dnevnog reda sjednice skupštine za koju je punomoćje već dato, nadležni ministar, odnosno starješina drugog subjekta iz stava 2 ovog člana daje punomoćniku, bez odlaganja, izmijenjena, odnosno dopunjena detaljna uputstva za glasanje po svakoj tački izmijenjenog ili dopunjenog dnevnog reda, ako je to primjenjivo.

Prije davanja uputstva iz st. 6 i 7 ovog člana, nadležno ministarstvo, odnosno drugi subjekat iz stava 2 ovog člana dužan je da se konsultuje sa Ministarstvom po svim tačkama predloženog, odnosno izmijenjenog ili dopunjenog dnevnog reda.

Ako se pojedine tačke dnevnog reda odnose na ispunjavanje zahtjeva iz pisma o očekivanjima, odnosno ako se predlaže donošenje odluka koje mogu imati uticaja na ispunjavanje tih zahtjeva, nadležni ministar, odnosno starješina drugog subjekta iz stava 2 ovog člana dužan je da uputstvo za glasanje po tim tačkama dnevnog reda prethodno usaglasi sa Ministarstvom.

Ako se uputstvo za glasanje iz stava 9 ovog člana ne usaglasi, Ministarstvo predlog uputstva za glasanje, bez odlaganja, dostavlja Vladi na odlučivanje.

Punomoćnik je dužan da glasa na sjednici skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem u skladu sa dobijenim uputstvom za glasanje.

U slučaju da punomoćniku ne bude dato uputstvo za glasanje za pojedinačnu tačku dnevnog reda skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, dužan je da glasa povodom te tačke dnevnog reda na način kojim zastupa interese države, stručno i savjesno.

Glasanje punomoćnika na način suprotan st. 11 ili 12 ovog člana, što je davalac punomoćja dužan da utvrdi, smatra se razlogom za razrješenje, odnosno težom povredom radne obaveze lica kome je dato punomoćje.

U slučaju iz stava 13 ovog člana, punomoćnik odgovara za štetu koju je državi nanio namjerno ili nepažnjom.

IV. STANDARDI KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Primjena kodeksa korporativnog upravljanja javnih društava

Član 26

Privredno društvo u vlasništvu države koje je organizovano kao akcionarsko društvo i koje je javno društvo, dužno je da primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja koji je propisima i pravilima tržišta kapitala predviđen kao obavezan za javna društva.

Privredno društvo u vlasništvu države koje je organizovano kao akcionarsko društvo, a koje nije javno društvo, dužno je da primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja iz stava 1 ovog člana, osim u mjeri u kojoj je primjena pojedinih odredbi tog kodeksa isključena uputstvom Ministarstva za privredna društva u vlasništvu države koja nisu javna društva.

Posebni standardi korporativnog upravljanja za privredna društva u vlasništvu države

Član 27

Privredna društva u vlasništvu države dužna su da primjenjuju i posebne standarde korporativnog upravljanja za takva privredna društva, koje propisuje Vlada.

Standardi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se posebno za privredna društva u vlasništvu države koja su organizovana kao akcionarska društva, a posebno za ona koja su organizovana kao društva sa ograničenom odgovornošću.

Korporativne politike

Član 28

Organi upravljanja privrednih društava u vlasništvu države, osim društava koja su razvrstana u mikro društva u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, dužni su da usvoje i obezbijede dosljednu primjenu korporativnih politika u vezi sa upravljanjem svim materijalnim rizicima, pitanjima održivosti i očuvanja životne sredine i sprečavanjem korupcije, saglasno smjernicama Ministarstva.

Smjernice iz stava 1 ovog člana Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Lični interes

Član 29

Zabranjeno je privrednom društvu u vlasništvu države da preduzima radnje, odnosno zaključuje pravne poslove u kojima postoji lični interes člana organa upravljanja ili interes sa njim povezanog lica u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju kad postoji interes države, takva radnja može biti preduzeta, odnosno pravni posao može biti zaključen.

Odobrenje za preduzimanje pravne radnje, odnosno zaključenje pravnog posla iz stava 2 ovog člana daje isključivo skupština društva, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade.

Etički kodeks

Član 30

Organ upravljanja privrednog društva u vlasništvu države dužan je da donese etički kodeks.

Etičkim kodeksom uređuju se principi i pravila poslovne etike, opšteprihvaćena pravila društveno odgovornog ponašanja i profesionalni standardi kojih su dužni da se pridržavaju svi zaposleni i članovi organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države, utvrđuju se lakše i teže povrede etičkog kodeksa, kao i mjere u slučaju kršenja etičkog kodeksa.

Svi zaposleni i članovi organa upravljanja prilikom stupanja na dužnost potpisuju izjavu kojom potvrđuju da su u svemu upoznati sa etičkim kodeksom društva i da prihvataju sve obaveze koje iz njega proizilaze.

Prilikom potpisivanja izjave iz stava 3 ovog člana, zaposleni i članovi organa upravljanja dužni su da navedu i detaljno obrazlože postojanje bilo kakvog sukoba interesa ili potencijalnog sukoba interesa u kojem se u tom trenutku nalaze.

Organ upravljanja privrednog društva u vlasništvu države dužan je da obrazuje komisiju za praćenje primjene etičkog kodeksa i da donese pravila njenog rada.

Komisija iz stava 5 ovog člana ima pristup svim aktima društva i ovlašćena je da obavlja razgovore sa zaposlenima, kao i licima na drugi način angažovanim od strane društva.

Komisija iz stava 5 ovog člana dostavlja izvještaj o radu organu upravljanja privrednog društva u vlasništvu države i Ministarstvu, najmanje jednom godišnje.

U slučaju kad utvrdi težu povredu etičkog kodeksa, a naročito u slučaju povrede pravila o odobravanju pravnog posla, odnosno pravne radnje u kojoj postoji lični interes, komisija iz stava 5 ovog člana dužna je da, bez odlaganja, o tome obavijesti organ upravljanja i Ministarstvo.

Uz obavještenje iz stava 8 ovog člana, organu upravljanja i Ministarstvu dostavlja se i predlog za razrješenje člana organa upravljanja ili drugog lica na rukovodećoj poziciji u privrednom društvu u vlasništvu države.

U slučaju grupe privrednih društava u vlasništvu države, etička komisija može se obrazovati na nivou te grupe.

V. SISTEM UPRAVLJANJA I ORGANI UPRAVLJANJA

Sistem i organi upravljanja

Član 31

U slučaju kad je privredno društvo u vlasništvu države organizovano kao akcionarsko društvo, to društvo mora imati dvodomni sistem upravljanja u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Organi privrednog društva u vlasništvu države organizovanog kao društvo sa ograničenom odgovornošću u smislu ovog zakona, a koje je razvrstano u mikro i malo pravno lice u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, su skupština i direktor.

Organi privrednog društva u vlasništvu države organizovanog kao društvo sa ograničenom odgovornošću u smislu ovog zakona, a koje je razvrstano u srednje pravno lice u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, su skupština i odbor direktora.

Komisija za izbor

Član 32

Direktor, članovi odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u privrednom društvu u vlasništvu države imenuju se na osnovu javnog konkursa, u skladu sa ovim zakonom, kojim se obezbjeđuje da kandidati posjeduju kvalifikacije, iskustvo, poznavanje korporativnog upravljanja, finansijske oblasti i/ili oblasti poslovanja tog društva.

Javni konkurs iz stava 1 ovog člana objavljuje Ministarstvo.

Spisak kandidata koji ispunjavaju uslove za imenovanje za direktora, članove odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo dostavlja posebnom tijelu koje obrazuje Vlada (u daljem tekstu: Komisija za izbor).

Komisija za izbor ima predsjednika i četiri člana.

Predsjednik Komisije za izbor je ministar finansija.

Članovi Komisije za izbor su: ministar nadležan za oblast u kojoj posluje privredno društvo u vlasništvu države, predstavnik Kabineta Predsjednika Vlade, predstavnik akademske zajednice koji se bira na predlog Univerziteta Crne Gore, kao i nezavisni stručnjak iz oblasti u kojoj posluje privredno društvo u vlasništvu države ili iz oblasti korporativnog upravljanja koji se bira po sprovedenom javnom pozivu.

Komisija za izbor sačinjava rang listu kandidata sa predlogom za imenovanje direktora, članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora, nakon sprovedenog strukturiranog intervjua sa kandidatima sa spiska iz stava 3 ovog člana.

Rang lista sa predlogom iz stava 8 ovog člana dostavlja se skupštini privrednog društva u vlasništvu države za čije potrebe je sproveden javni konkurs za imenovanje direktora, člana odbora direktora, odnosno nadzornog odbora.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na imenovanje direktora, članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u privrednom društvu u vlasništvu države shodno se primjenjuju na

imenovanje direktora, članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora društva sa manjinskim učešćem.

Bliži način i postupak sprovođenja javnog konkursa iz stava 1 ovog člana, kao i bliže kriterijume za izbor nezavisnog stručnjaka i sprovođenje javnog poziva iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Imenovanje članova organa upravljanja u privrednim društvima u vlasništvu lokalne samouprave

Član 33

Javni konkurs, kao i rang listu za imenovanje direktora, članova odbora direktora, odnosno nadzornog odbora u privrednom društvu u vlasništvu lokalne samouprave sprovodi, odnosno sačinjava nadležni organ, odnosno tijelo lokalne samouprave.

Na uslove i postupak imenovanja članova iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona.

Dodatni uslovi za imenovanje članova organa upravljanja

Član 34

Pored uslova za imenovanje propisanih zakonom kojim se uređuju privredna društva, član organa upravljanja u privrednom društvu u vlasništvu države mora da ispunjava i sljedeće uslove:

- 1) da ima najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) da ima najmanje tri godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima u privrednim društvima sa deset ili više zaposlenih, odnosno najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima u nivou kvalifikacije iz tačke 1 ovog stava;
- 3) da nije osuđivano na kaznu zatvora u trajanju od šest ili više mjeseci;
- 4) da se protiv lica ne vodi krivični postupak;
- 5) da poznaje oblast korporativnog upravljanja;
- 6) da poznaje oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države ili da poznaje finansijsko poslovanje;
- 7) da nije u sukobu interesa u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva ili etičkog kodeksa društva.

Ispunjenost uslova o poznavanju korporativnog upravljanja, odnosno finansijskog poslovanja dokazuje se odgovarajućom ispravom kojom se potvrđuje da je kandidat pohađao obuku i uspješno položio ispit iz oblasti korporativnog upravljanja, odnosno finansijskog poslovanja.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, smatraće se da je kandidat ispunio uslove ako na drugi način dokaže da poznaje oblast korporativnog upravljanja, odnosno finansijskog poslovanja.

Obuku iz stava 2 ovog člana organizuje Ministarstvo, odnosno pravno lice kojem je u skladu sa zakonom povjereno vršenje tih poslova.

Bliži način utvđivanja ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, kao i program obuke iz stava 2 ovog člana i način njegovog sprovođenja propisuje Ministarstvo.

Nezavisni članovi organa upravljanja

Član 35

Privredno društvo u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave treba da ima najmanje jednu trećinu članova nadzornog odbora, odnosno jednu trećinu neizvršnih direktora u odboru

direktora koji su nezavisni od društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (nezavisni članovi).

Pored uslova propisanih zakonom kojim se uređuju privredna društva, nezavisni član u organu upravljanja u privrednom društvu u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave mora da ispunjava i sljedeće uslove:

1) ne smije biti na bilo koji način povezano sa privrednim društvom u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, društvom sa manjinskim učešćem ili bilo kojim akcionarom, odnosno članom tih društava;

2) ne smije biti funkcioner niti član organa političke stranke;

3) ne smije biti na bilo koji način povezan za državom, bilo kojim državnim organom, organom državne uprave, organom lokalne samouprave i lokalne uprave, odnosno sa drugim pravnim licem, osim ustanova visokog obrazovanja, koje se u bilo kom dijelu finansira iz javnih prihoda, odnosno budžeta države ili lokalne samouprave.

Ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana dokazuje se izjavom kandidata, koja mora biti ovjerena u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjera potpisa, rukopisa i prepisa.

Ako i pored dostavljene izjave iz stava 3 ovog člana, Komisija za izbor u postupku sačinjavanja rang liste u skladu sa ovim zakonom, na osnovu javno dostupnih podataka i dokumentacije, odnosno podataka i dokumentacije koji su joj dostavljeni tokom postupka, utvrdi da jedan ili više uslova iz stava 2 ovog člana nisu ispunjeni, Komisija konstatuje da taj kandidat ne ispunjava uslove za imenovanje za nezavisnog člana.

Zabrana konkurencije

Član 36

Odredbe o zabrani konkurencije u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva primjenjuju se i na neizvršne članove odbora direktora, odnosno nadzornog odbora privrednog društva u vlasništvu države, kao i na one neizvršne članove odbora direktora, odnosno članove nadzornog odbora društva sa manjinskim učešćem čiji je izbor u organe upravljanja predložila Komisija za izbor ili nadležni organ, odnosno tijelo lokalne samouprave.

Imenovanje direktora, odnosno izvršnih direktora u odboru direktora i članova upravnog odbora

Član 37

Imenovanje direktora, izvršnih direktora u odboru direktora, odnosno članova upravnog odbora u privrednom društvu u vlasništvu države, od strane skupštine društva, odnosno nadzornog odbora vrši se isključivo u skladu sa rezultatima sprovedenog javnog konkursa.

U privrednom društvu u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koje je organizovano kao akcionarsko društvo, članove upravnog odbora ili direktora imenuje i razrješava nadzorni odbor i osnivačkim aktom, odnosno statutom tog društva to pitanje se ne može urediti na drugačiji način, niti se može predvidjeti da je to imenovanje ili razrješenje uslovljeno prethodnom ili naknadnom saglasnošću Vlade ili bilo kog organa državne uprave, odnosno skupštine lokalne samouprave ili bilo kog organa lokalne uprave.

Za sprovođenje javnog konkursa za izbor kandidata za člana upravnog odbora ili direktora privrednog društva u vlasništvu države sa dvodomnim sistemom uprave, nadležna je komisija za imenovanja iz člana 41 ovog zakona.

U privrednom društvu u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koje je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću, članove odbora direktora, odnosno

izvršnog direktora imenuje i razrješava skupština društva i osnivačkim aktom, odnosno statutom tog društva to pitanje se ne može urediti na drugačiji način, niti se može predvidjeti da je to imenovanje ili razrješenje uslovljeno prethodnom ili naknadnom saglasnošću Vlade ili bilo kog organa državne uprave, odnosno skupštine lokalne samouprave ili bilo kog organa lokalne uprave.

U slučaju da država ili lokalna samouprava, u svojstvu člana društva, ima pravo na predlaganje kandidata za direktora ili izvršnog direktora u odboru direktora, odnosno člana upravnog odbora u društvu sa manjinskim učešćem, takav kandidat može biti predložen isključivo u skladu sa rezultatima sprovedenog javnog konkursa.

Kooptacija i vršioci dužnosti

Član 38

U slučaju razrješenja, ostavke, smrti ili prestanka mandata člana nadzornog odbora, odnosno neizvršnog direktora u odboru direktora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, a društvo nije imenovalo zamjenika, nije moguće imenovati vršioca dužnosti, s tim da taj organ može popuniti upražnjeno mjesto putem kooptacije u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

U slučaju razrješenja, ostavke ili smrti člana upravnog odbora, odnosno izvršnog direktora u odboru direktora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, nadzorni odbor, odnosno skupština društva može imenovati vršioca dužnosti samo izuzetno i ako je to neophodno u cilju izbjegavanja veće štete za društvo koja bi nastupila u slučaju da se imenovanje sprovede na osnovu rezultata javnog konkursa.

Odluka o imenovanju vršioca dužnosti iz stava 2 ovog člana mora biti detaljno obrazložena i dostavlja se Ministarstvu i nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnom organu, odnosno tijelu lokalne samouprave, bez odlaganja.

Vršilac dužnosti se može imenovati najviše dva puta uzastopno, u trajanju od po šest mjeseci.

U slučaju isteka mandata članu upravnog odbora, odnosno izvršnog direktora u odboru direktora privrednog društva u vlasništvu države, nije moguće imenovati vršioca dužnosti.

Privredno društvo u vlasništvu države dužno je da obezbijedi da u roku iz stava 4 ovog člana bude imenovan nedostajući član upravnog odbora, odnosno izvršni direktor u odboru direktora, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Po isteku roka iz stava 4 ovog člana, vršilac dužnosti ne može nastaviti da obavlja tu dužnost, niti se može imenovati novi vršilac dužnosti.

Ako privredno društvo u vlasništvu države ne postupi u skladu sa stavom 5 ovog člana, svim članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim direktorima u odboru direktora prestaje mandat danom isteka roka iz stava 4 ovog člana.

Mandat članova organa upravljanja, odnosno upravnog odbora

Član 39

Mandat članova organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave traje četiri godine.

Isto lice može biti imenovano najviše u tri mandata u istom privrednom društvu.

Ponovno imenovanje istog lica na novi mandat u smislu stava 2 ovog člana moguće je samo ako je privredno društvo ispunilo pokazatelje učinka postavljene pismom o očekivanjima za posljednje dvije godine trajanja prethodnog mandata tog lica.

Razrješenje članova organa upravljanja, odnosno upravnog odbora

Član 40

Članovi organa upravljanja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave razrješavaju se prije isteka mandata ako:

1) dvije godine za redom ne ispune pokazatelje učinka postavljene u skladu sa ovim zakonom;

2) etička komisija utvrdi da su u vršenju dužnosti učinili težu povredu etičkog kodeksa, o čemu obavještava Ministarstvo, odnosno lokalnu samoupravu;

3) na osnovu godišnjeg ili pojedinačnog izvještaja unutrašnje revizije društva bude utvrđeno da je taj član u vršenju dužnosti prekršio zakon ili akt društva ili da su njegove radnje, odnosno propuštanja suprotno obavezi dužne pažnje u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva negativno uticale na finansijsku poziciju društva, njegove operativne kapacitete ili njegovu reputaciju u javnosti, o čemu se obavještava Ministarstvo, odnosno lokalna samouprava; ili

4) protiv tog člana bude potvrđena optužnica za krivično djelo za koje je zapriječena kazna zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci.

Izvještaj etičke komisije kojim je utvrđena teža povreda etičkog kodeksa, kao i izvještaj unutrašnje revizije iz stava 1 tačka 3 ovog člana mora biti detaljno obrazložen, nalazi dokumentovani, a zaključak o kršenju etičkog kodeksa, odnosno zakona ili akta društva donijet nakon što je članu organa upravljanja omogućeno da se o tome slobodno izjasni.

U slučaju postojanja nekog od razloga iz stava 1 ovog člana za razrješenje direktora ili člana odbora direktora, odnosno člana nadzornog odbora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, sjednica skupštine tog privrednog društva na kojoj će se odlučivati o razrješenju mora se održati u roku od tri mjeseca od dana kad Ministarstvo, odnosno lokalna samouprava obavijesti organe upravljanja društva, nadležne za sazivanje sjednice u skladu sa zakonom, o postojanju razloga za razrješenje.

U slučaju postojanja nekog od razloga iz stava 1 ovog člana za razrješenje člana upravnog odbora ili direktora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koje je akcionarsko društvo, nadzorni odbor tog društva dužan je da odluku o razrješenju tog člana upravnog odbora ili direktora donese u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja Ministarstva, odnosno lokalne samouprave o postojanju razloga za razrješenje.

U slučaju razrješenja direktora, izvršnog direktora u odboru direktora, odnosno člana upravnog odbora u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana, skupština, odnosno nadzorni odbor društva će u svojoj odluci:

1) utvrditi zajedničku odgovornost svih članova tog organa upravljanja i donijeti odluku o razrješenju svih članova tog organa; ili

2) utvrditi individualnu odgovornost jednog ili više izvršnih direktora u odboru direktora, odnosno članova upravnog odbora i donijeti odluku o razrješenju samo tog, odnosno tih lica.

Komisije nadzornog odbora, odnosno odbora direktora

Član 41

Nadzorni odbor, odnosno odbor direktora u privrednom društvu u vlasništvu države, osim privrednog društva u vlasništvu države koje je razvrstano u mikro ili malo pravno lice u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, mora obrazovati najmanje sljedeće komisije:

1) komisiju za reviziju;

2) komisiju za imenovanja; i

3) komisiju za naknade.

Na komisiju za reviziju shodno se primjenjuju odredbe o revizorskom odboru zakona kojim se uređuje revizija i zakona kojim se uređuju privredna društva.

Na komisiju za imenovanja, odnosno komisiju za naknade shodno se primjenjuju odredbe o komisijama odbora direktora, odnosno nadzornog odbora zakona kojim se uređuju privredna društva.

U slučaju kad se za člana komisije za reviziju privrednog društva u vlasništvu države bira član odbora direktora, odnosno nadzornog odbora koji nije nezavisni član, neophodna je prethodna saglasnost Ministarstva.

Prilikom odlučivanja o davanju saglasnosti iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo će uzeti u obzir zahtjeve u vezi sa sastavom i kvalifikacijama članova revizorskog odbora propisanim zakonom kojim se uređuje revizija, kao i stručnost kandidata i njegovo poznavanje oblasti računovodstva, finansija i korporativnog upravljanja.

Odgovornost za unutrašnje kontrole i unutrašnju reviziju

Član 42

U privrednom društvu u vlasništvu države, za uspostavljanje i razvoj unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije odgovoran je organ upravljanja u društvu u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima.

Jedinica za unutrašnju reviziju i njen rukovodilac odgovaraju direktno komisiji za reviziju i odboru direktora, odnosno nadzornom odboru privrednog društva u vlasništvu države.

Na pitanja unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije u privrednom društvu u vlasništvu države primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravljanje, unutrašnja kontrola i unutrašnja revizija u javnom sektoru.

Odgovornost za finansijske izvještaje

Član 43

Svi članovi odbora direktora, odnosno nadzornog odbora dužni su da potpišu odluku o usvajanju finansijskih izvještaja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave.

Predsjednik upravnog odbora ili direktor u privrednom društvu u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koje je organizovano kao akcionarsko društvo i predsjednik odbora direktora, odnosno direktor u privrednom društvu u vlasništvu države koje je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću snosi odgovornost za finansijske izvještaje u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje računovodstvo.

Na pripremu i objavljivanje finansijskih izvještaja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje računovodstvo.

Naknade članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim članovima odbora direktora

Član 44

Naknada članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim članovima odbora direktora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave utvrđuje se statutom ili odlukom skupštine društva.

Naknada neizvršnim članovima odbora direktora, odnosno članovima nadzornog odbora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave mora da bude fiksna, bez prava na bilo kakve dodatne koristi ili plaćanja, osim pokrića opravdanih troškova vršenja dužnosti.

Ministarstvo donosi uputstvo za određivanje naknade iz stava 1 ovog člana i opravdanih troškova iz stava 2 ovog člana.

Zarade izvršnim članovima odbora direktora, odnosno članovima upravnog odbora

Član 45

Zarada za rad članova upravnog odbora, odnosno izvršnih direktora u odboru direktora privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave određuje se kao kombinacija fiksnog i varijabilnog dijela.

Varijabilni dio zarade vezuje se, po pravilu, za uspješnost poslovanja društva i ostvarivanje indikatora učinka, kao i za druge kriterijume određene propisom iz stava 3 ovog člana.

Bliži način određivanja zarade iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, naročito uzimajući u obzir naknade koje se za slične pozicije isplaćuju u privrednim društvima u privatnom vlasništvu ako je to primjenjivo.

Ugovor sa direktorom, izvršnim direktorom odbora direktora, odnosno članom upravnog odbora

Član 46

Prava i obaveze između privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave i direktora, izvršnog direktora odbora direktora, odnosno člana upravnog odbora uređuju se ugovorom o radu.

Ugovor iz stava 1 ovog člana može predvidjeti isplatu otpremnine samo u slučaju prestanka radnog odnosa otkazom od strane društva bez opravdanog razloga, što se utvrđuje u skladu sa aktima društva.

Otkazom bez opravdanog razloga u smislu stava 2 ovog člana ne smatra se prestanak radnog odnosa: istekom mandata; otkazom direktora, izvršnog direktora odbora direktora, odnosno člana upravnog odbora ili razrješenjem u skladu sa ovim zakonom.

Otpremnina iz stava 2 ovog člana može se odrediti u iznosu od najviše šest posljednjih mjesečnih bruto zarada koje su isplaćene direktoru, izvršnom direktoru odbora direktora, odnosno članu upravnog odbora u periodu koji je prethodio prestanku radnog odnosa.

VI. POJEDINA PITANJA U VEZI SA IMOVINOM DRUŠTA I PRAVIMA ČLANOVA, ODNOSNO AKCIONARA

Utvrđivanje vrijednosti nenovčanog uloga

Član 47

Vrijednost nenovčanog uloga u privrednim društvima u vlasništvu države i društvima sa manjinskim učešćem utvrđuje se isključivo putem procjene ovlašćenih procjenjivača, u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Raspolaganje imovinom od posebnog značaja za Crnu Goru

Član 48

Privredno društvo u vlasništvu države može raspolagati imovinom čiji je vlasnik, suvlasnik ili koju koristi, a koja predstavlja imovinu od posebnog značaja za Crnu Goru, odnosno lokalnu samoupravu samo uz prethodnu saglasnost Vlade, odnosno skupštine lokalne samouprave.

Imovina iz stava 1 ovog člana obuhvata imovinu koja ima stratešku, ekonomsku, infrastrukturnu, kulturnu, bezbjednosnu ili drugu vrijednost od posebnog značaja, a čije raspolaganje, korišćenje ili promjena namjene može imati uticaj na ostvarivanje javnog interesa, zaštitu prirodnih resursa ili funkcionisanje ključnih sistema.

Raspolaganjem u smislu stava 1 ovog člana smatra se prodaja, davanje u zakup ili bilo koji vid otuđenja imovine, kao i omogućavanje gradnje na zemljištu ili rekonstrukcije ili dogradnje objekta za koju je potrebna građevinska dozvola u korist trećeg lica.

Raspolaganje učešćem u kapitalu društva od strateškog nacionalnog interesa

Član 49

Postupak privatizacije ili drugog raspolaganja učešćem u kapitalu društva od strateškog nacionalnog interesa, uključujući i postupak izbora strateškog ili manjinskog partnera sa učešćem u kapitalu ili dobiti društva ili postupak povećanja kapitala pristupanjem novog člana društva, može se pokrenuti samo uz prethodnu saglasnost Vlade.

Sporazum o glasanju i ugovor članova društva

Član 50

Ako je, u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, zaključen sporazum o glasanju na skupštini privrednog društva u vlasništvu države ili društva sa manjinskim učešćem ili ugovor članova tog društva koji sadrži odredbe o glasanju na sjednici skupštine društva, takav sporazum, odnosno odredbe ugovora članova društva o glasanju javno se objavljuju na internet stranici tog društva.

Direktor, odbor direktora, odnosno nadzorni odbor društva iz stava 1 ovog člana dužan je da obezbijedi da sporazum o glasanju, odnosno odredbe ugovora članova društva o glasanju budu javno dostupni za sve vrijeme njihovog važenja, kao i dvije godine po isteku važenja.

Glasanje pisanim putem

Član 51

Privredna društva u vlasništvu države i društva sa manjinskim učešćem ne mogu statutom isključiti mogućnost glasanja na sjednici skupštine društva pisanim putem.

Pravo prečeg upisa akcija, odnosno udjela

Član 52

Kad se osnovni kapital privrednog društva u vlasništvu države ili društva sa manjinskim učešćem povećava novim ulozima, postojeći članovi, odnosno akcionari imaju pravo preče kupovine, odnosno prečeg upisa tih udjela, odnosno akcija u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Pravo preče kupovine, odnosno prečeg upisa iz stava 1 ovog člana ne može se ograničiti niti ukinuti.

Politika raspodjele dobiti

Član 53

Privredno društvo u vlasništvu države dužno je da na redovnoj sjednici skupštine društva donese odluku o raspoređivanju dobiti iz prethodne poslovne godine, odnosno o raspoređivanju neraspoređene dobiti iz prethodnih poslovnih godina ako ista postoji, u skladu sa politikom

raspodjele dobiti za privredna društva u vlasništvu države (u daljem tekstu: politika raspodjele dobiti).

Privredno društvo u vlasništvu države ne može raspodjeljivati dobit u akcijama ili drugim prenosivim hartijama od vrijednosti, niti u drugim stvarima i pravima.

Politikom raspodjele dobiti utvrđuju se kriterijumi i pokazatelji na osnovu kojih se donosi odluka o raspoređivanju dobiti, kao i metodologija za obračun dijela dobiti koji će se raspodijeliti članovima društva, odnosno akcionarima.

Politiku raspodjele dobiti donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Prilikom sačinjavanja predloga politike raspodjele dobiti Ministarstvo je dužno da, u dijelu utvrđivanja metodologije za obračun dijela dobiti koji će se rasporediti, uzme u obzir buduće korekcije regulatorno dozvoljenog prihoda za privredno društvo u vlasništvu države čija je djelatnost uređena posebnim zakonom.

Vlada svake treće godine preispituje politiku raspodjele dobiti i razmatra opravdanost donošenja izmjena i/ili dopuna politike, na osnovu izvještaja Ministarstva o ostvarenoj i raspodijeljenoj dobiti za prethodni trogodišnji period.

Izvještaj iz stava 6 ovog člana Ministarstvo je dužno da dostavi Vladi najkasnije mjesec dana prije isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu politike raspodjele dobiti, odnosno posljednjih izmjena i/ili dopuna.

Uz izvještaj iz stava 6 ovog člana, Ministarstvo Vladi dostavlja predlog izmjena i/ili dopuna politike raspodjele dobiti, ako je primjenjivo.

VII. IZVJEŠTAVANJE, OBEZBJEĐIVANJE JAVNOSTI I REVIZIJA

Opšte pravilo o obezbjeđivanju javnosti

Član 54

Ministarstvo je dužno da uspostavi i održava javno dostupni portal sa spiskom i podacima, informacijama i dokumentacijom o privrednim društvima u vlasništvu države.

Na portalu iz stava 1 ovog člana naročito se mora obezbijediti vidljivost privrednih društava kojima je dodijeljen status društva od strateškog nacionalnog interesa.

Kad je ovim zakonom propisano da je Ministarstvo, odnosno privredno društvo u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave ili društvo sa manjinskim učešćem dužno da određeni podatak, akt ili dokument javno objavi, takva objava se sprovodi putem portala iz stava 1 ovog člana, odnosno internet stranice privrednog društva i mora ostati javno dostupna najmanje pet godina, ako ovim zakonom nije drukčije propisano, bez bilo kakvih zahtjeva za identifikaciju lica koje pristupa tim podacima, odnosno dokumentima i bez obaveze plaćanja bilo kakve naknade.

Spisak, podaci, informacije i dokumentacija o privrednim društvima u vlasništvu lokalne samouprave, objavljuju se na posebnom portalu koji uspostavlja i održava lokalna samouprava.

Na portalu iz st. 1 i 4 ovog člana ne objavljuju se podaci koji se smatraju povjerljivim podacima, u skladu sa zakonom.

Godišnji izvještaj menadžmenta

Član 55

Privredno društvo u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave dužno je da sačinjava godišnji izvještaj menadžmenta i konsolidovani izvještaj menadžmenta.

Privredno društvo u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave dužno je da u izvještaje iz stava 1 ovog člana uključi finansijske i nefinansijske informacije, kao i izvještaj o

primjeni standarda korporativnog upravljanja iz člana 27 ovog zakona i izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ako je primjenjivo.

Direktor, odbor direktora, odnosno upravni odbor privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koje je razvrstano kao srednje ili veliko pravno lice u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, dužan je da godišnji izvještaj menadžmenta, odnosno konsolidovani izvještaj menadžmenta objavi na internet stranici društva i da ga dostavi Ministarstvu, najkasnije do 31. marta, odnosno 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

Pored elemenata propisanih zakonom kojim se uređuje računovodstvo, Ministarstvo može propisati dodatne elemente koje mora sadržati godišnji izvještaj menadžmenta, odnosno konsolidovani godišnji izvještaj menadžmenta privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave.

Na izvještaje iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje računovodstvo, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Obaveza izvještavanja i obezbjeđivanje javnosti poslovanja

Član 56

Privredna društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave dužna su da Ministarstvu, odnosno lokalnoj samoupravi dostavljaju izvještaje o poslovanju, kvartalno i godišnje, kao i da javno objavljuju određene podatke o poslovanju.

Ministarstvo, odnosno lokalna samouprava analizira izvještaje iz stava 1 ovog člana i prati poslovanje privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave i rezultate tih analiza javno objavljuje.

Ministarstvo, odnosno lokalna samouprava jednom godišnje, do kraja septembra svake godine, sačinjava i javno objavljuje zbirni godišnji izvještaj o poslovanju privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave.

Zbirni godišnji izvještaj iz stava 2 ovog člana sadrži i izvještaj o primjeni kodeksa i standarda korporativnog upravljanja za prethodnu godinu za svako od društava.

Zbirni godišnji izvještaj iz stava 2 ovog člana za privredna društva u vlasništvu države Ministarstvo dostavlja Vladi na usvajanje, nakon čega se taj izvještaj dostavlja Skupštini Crne Gore radi upoznavanja.

Zbirni godišnji izvještaj iz stava 2 ovog člana za privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave, lokalna samouprava dostavlja Ministarstvu, do kraja septembra svake godine.

Bliži sadržaj izvještaja iz stava 1 ovog člana, način dostavljanja izvještaja, kao i podatke o poslovanju koje su privredna društva dužna da javno objavljuju propisuje Ministarstvo.

Objavljivanje podataka o vlasništvu i korporativnom upravljanju

Član 57

Privredno društvo u vlasništvu države u obavezi je da kontinuirano javno objavljuje podatke o:

- 1) tome koji subjekti u tom društvu vrše prava upravljanja;
- 2) postojanju i sadržini bilo kakvih posebnih prava glasa ili prava veta na određene odluke skupštine, odnosno organa upravljanja društva koje posjeduju manjinski vlasnici učešća u osnovnom kapitalu;
- 3) vršenju javnih usluga i kompenzaciji primljenoj po tom osnovu; i
- 4) svim svojim zavisnim društvima.

Bliži sadržaj i način objavljivanja podataka iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obaveza revizije

Član 58

Privredno društvo u vlasništvu države dužno je da izvrši redovnu zakonsku reviziju finansijskih izvještaja u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija.

Privredno društvo u vlasništvu države dužno je da izvrši zamjenu društva za reviziju, odnosno glavnog partnera za reviziju potpisnika izvještaja najmanje jednom u pet godina.

Na sva pitanja u vezi sa revizijom iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje revizija, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

VIII. NADZOR

Nadzor

Član 59

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 60

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) sa državom ne zaključe ugovor o pružanju javnih usluga, kao i da za pružanje tih usluga ne vode odvojeno računovodstvo (član 15 stav 1);

2) obavlja i komercijalne djelatnosti pored javnih usluga a koristi kompenzaciju za javne usluge za potrebe finansiranja troškova za komercijalne djelatnosti (člana 15 stav 6 tačka 1);

3) obavlja i komercijalne djelatnosti pored javnih usluga, a ne izvrši operativno razdvajanje komercijalnih djelatnosti od javnih usluga u slučaju kad računovodstveno razdvajanje iz člana 15 stav 1 ovog zakona nije dovoljno za postizanje cilja u skladu sa nalazima Ministarstva iz člana 15 7 ovog zakona ili izvještajem revizora iz člana 15 stav 5 ovog zakona (člana 15 stav 6 tačka 2);

4) prije davanja uputstva iz člana 25 st. 6 i 7 ovog zakona se ne konsultuje sa Ministarstvom po svim tačkama predloženog, odnosno izmijenjenog ili dopunjenog dnevnog reda (član 25 stav 8);

5) postupi suprotno članu 25 stav 9;

6) ne primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja koji je propisima i pravilima tržišta kapitala predviđen kao obavezan za javna društva (član 26 stav 1);

7) ne primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja iz člana 26 stav 1 ovog zakona, osim u mjeri u kojoj je primjena pojedinih odredbi tog kodeksa isključena uputstvom Ministarstva za privredna društva u vlasništvu države koja nisu javna društva (član 26 stav 2);

8) ne primjenjuju i posebne standarde korporativnog upravljanja za takva privredna društva, koje propisuje Vlada (član 27 stav 1);

9) suprotno članu 29 stav 1 ovog zakona preduzima radnje, odnosno zaključuje pravne poslove;

10) ne utvrdi naknadu neizvršnim članovima odbora direktora ili članovima nadzornog odbora u skladu sa članom 44 stav 2 ovog zakona;

11) ne utvrdi naknadu za rad članova upravnog odbora ili izvršnih direktora u skladu sa članom 45 stav 1 ovog zakona;

12) isplati otpremninu suprotno članu 46 ovog zakona;

13) statutom isključi mogućnost glasanja na sjednici skupštine društva pisanim putem (član 51);

14) na redovnoj sjednici skupštine društva ne donese odluku o raspoređivanju dobiti iz prethodne poslovne godine, odnosno o raspoređivanju neraspoređene dobiti iz prethodnih poslovnih godina ako ista postoji, u skladu sa politikom raspodjele dobiti za privredna društva u vlasništvu države (član 53 stav 1);

15) raspodjeljuje dobit u akcijama ili drugim prenosivim hartijama od vrijednosti, kao i u drugim stvarima i pravima (član 53 stav 2);

16) ne sačinjava godišnji izvještaj menadžmenta i konsolidovani izvještaj menadžmenta (član 55 stav 1);

17) u izvještaje iz člana 55 stav 1 ovog zakona ne uključi finansijske i nefinansijske informacije, kao i izvještaj o primjeni standarda korporativnog upravljanja iz člana 27 ovog zakona i izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ako je primjenjivo (član 55 stav 2);

18) ne dostavljaju kvartalno i godišnje izvještaje o poslovanju Ministarstvu, odnosno lokalnoj samoupravi, i javno ne objavljuju propisane podatke o poslovanju (član 56 stav 1);

19) kontinuirano javno ne objavljuje podatke iz člana 57 stav 1 ovog zakona;

20) ne izvrši zamjenu društva za reviziju, odnosno glavnog partnera za reviziju potpisnika izvještaja najmanje jednom u pet godina (član 58 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura.

Član 61

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj članovi organa upravljanja ako taj organ upravljanja u skladu sa propisanim nadležnostima:

1) najkasnije do 15. septembra tekuće godine za narednu godinu, Ministarstvu ne dostavi predloge konkretnih finansijskih, operativnih i drugih pokazatelja iz člana 23 stav 2 ovog zakona, kao i indikativne projekcije tih pokazatelja za naredne tri poslovne godine (član 23 stav 1);

2) ne donese godišnji i trogodišnji, odnosno višegodišnji plan poslovanja, odnosno finansijski plan privrednog društava u vlasništvu države najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu poslovnu godinu (član 24 stav 1);

3) ne usvoje i ne obezbijede dosljednu primjenu korporativnih politika u vezi sa upravljanjem svim materijalnim rizicima, pitanjima održivosti i očuvanja životne sredine i sprečavanjem korupcije, saglasno smjernicama Ministarstva (član 28 stav 1);

4) ne donese etički kodeks (član 30 stav 1);

5) ne navedu i detaljno ne obrazlože postojanje bilo kakvog sukoba interesa ili potencijalnog sukoba interesa u kojem se u tom trenutku nalaze (član 30 stav 4);

6) ne obrazuje komisiju za praćenje primjene etičkog kodeksa i ne donese pravila njenog rada (član 30 stav 5);

7) odluku o razrješenju tog člana upravnog odbora ili direktora ne donese u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja Ministarstva, odnosno lokalne samouprave o postojanju razloga za razrješenje (član 40 stav 4);

8) ne obrazuje najmanje sljedeće komisije: komisiju za reviziju, komisiju za imenovanja i komisiju za naknade (član 41 stav 1);

9) imenuje člana odbora direktora, odnosno nadzornog odbora koji nije nezavisni član, bez prethodno pribavljene saglasnosti Ministarstva (član 41 stav 4);

10) svi članovi organa upravljanja ne potpišu odluku o usvajanju finansijskih izvještaja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave (član 43 stav 1);

11) godišnji izvještaj menadžmenta, odnosno konsolidovani izvještaj menadžmenta ne objavi na internet stranici društva i da ga dostavi Ministarstvu, najkasnije do 31. marta, odnosno 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu (član 55 stav 3);

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom ministarstvu, RBCG, fondu, odnosno drugom pravnom licu koje osniva ili kontroliše država ako:

1) ne podnese zahtjev organu nadležnom za kontrolu državne pomoći prije osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u smislu člana 12 stav 1 ovog zakona, kao i da se do dobijanja mišljenja tog organa ne uzdrže od preduzimanja daljih radnji u vezi sa konkretnim pravnim poslom (član 12 stav 7);

2) ne sačini analizu opravdanosti osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu i istu dostavi Ministarstvu radi dobijanja saglasnosti, ne dostave Vladi na odlučivanje po dobijanju mišljenja organa nadležnog za kontrolu državne pomoći i saglasnosti Ministarstva (član 12 stav 8);

3) ne dostavi Vladi na odlučivanje kompletnu dokumentaciju u vezi sa osnivanjem, odnosno sticanjem većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu, uz mišljenje organa nadležnog za kontrolu državne pomoći i saglasnost Ministarstva (član 12 stav 9).

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice koje je određeno za punomoćnika koji zastupa državu na skupštini društva ako:

1) ne glasa na sjednici skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem u skladu sa dobijenim uputstvom za glasanje (član 25 stav 11);

2) u slučaju da punomoćniku ne bude dato uputstvo za glasanje za pojedinačnu tačku dnevnog reda skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, ne glasa povodom te tačke dnevnog reda na način kojim zastupa interese države, stručno i savjesno (član 25 stav 12).

X. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 62

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje

Član 63

Privredna društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave dužna su da usklade svoju organizaciju i poslovanje sa ovim zakonom i izvrše registraciju promjena u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Promjena pravnog oblika javnih preduzeća

Član 64

Pravna lica koja na dan stupanja ovog zakona obavljaju djelatnost kao javna preduzeća, dužna su da promijene pravni oblik u društvo sa ograničenom odgovornošću, odnosno akcionarsko društvo u skladu sa članom 11 ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članovima organa upravljanja javnih preduzeća iz stava 1 ovog člana koja ne promijene pravni oblik, prestaje mandat po sili zakona istekom roka iz stava 1 ovog člana i ta lica ne mogu više biti imenovana u organima upravljanja privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave.

Započeti mandat

Član 65

Članovi organa upravljanja privrednih društava u vlasništvu države imenovani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa vršenjem dužnosti direktora, izvršnog direktora odbora direktora ili člana upravnog odbora u smislu ovog zakona do isteka mandata na koji su imenovani.

Započeti postupci

Član 66

Postupci registracije i restrukturiranja društava u vlasništvu države koji su započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaću se po propisima po kojima su započeti.

Odložena primjena

Član 67

Odredbe čl. 16 i 23 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2027. godine.

Stupanje na snagu

Član 68

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je utvrđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru, u koja spadaju i uređenje odnosa u oblasti upravljanja privrednim društvima koja su u vlasništvu države.

II Razlozi za donošenje zakona

Donošenje novog zakona je neophodno radi sveobuhvatnog uređenja oblasti poslovanja privrednih društava u vlasništvu države. Donošenjem novog zakona jasno se uređuju pitanja vlasništva, uspostavljaju se mehanizmi za kvalitetnije korporativno upravljanje ovih privrednih društava kroz uspostavljanje jasnih kriterijuma i procedura za izbor organa upravljanja, kao i uvođenje mehanizma nadzora i jasnog sistema izvještavanja. U tom smislu, novi zakon doprinijeće unaprjeđenju efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti u radu privrednih društava u vlasništvu države.

Novi zakon ima za cilj profesionalizaciju upravljanja u skladu sa visokim standardima korporativnog upravljanja koji su preporučeni od strane međunarodne prakse, i definisani u Smjernicama za korporativno upravljanje u državnim preduzećima međunarodne organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Pored navedenog, novina u sprovođenju funkcije vlasništva biće promijenjena sa decentralizovanog modela, ka koordinisanom centralizovanom modelu upravljanja vlasništvom, koji predstavlja prelaznu fazu do potpunog uspostavljanja centralizovanog modela upravljanja.

Donošenjem navedenog zakona, Crna Gora će u reformskom smislu napraviti snažan iskorak naprijed, čime će se osigurati zaštita državne imovine, poboljšanje rezultata poslovanja privrednih društava u vlasništvu države, smanjenje troškova i fiskalnih rizika, uz povećanje prihoda za državu, čime će se obezbijediti i veće povjerenje građana i javnosti u poslovanje ovih privrednih društava.

III Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim kovencijama

Donošenje ovog zakona je sastavni dio Reformske agende u okviru Plana rasta za Zapadni Balkan i preduslov je za dobijanje podrške Svjetske banke u vidu kredita za razvojne politike -DPL.

IV Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Član 1 definiše predmet zakona, tj. pravni okvir za osnivanje, upravljanje i kontrolu privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, uključujući načela korporativnog upravljanja i odnose organa upravljanja.

Član 2 uređuje pojam privrednih društava u vlasništvu države, način ostvarivanja vlasničkih ovlašćenja i izuzetak u slučaju Razvojne banke Crne Gore.

Član 3 definiše privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave i primjenu zakona na njih.

Član 4 objašnjava zavisna društva (pod kontrolom državnih društava) i društva sa manjinskim učešćem države ili opštine.

Član 5 propisuje ciljeve privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave (održivo poslovanje, javne usluge, dugoročno uvećanje vrijednosti, ekonomski razvoj) i načelo odgovornog upravljanja.

Član 6 uvodi institut društva od strateškog nacionalnog interesa, koje ima poseban značaj za državu.

Član 7 određuje da se na pitanja osnivanja, organizacije, upravljanja, restrukturiranja i prestanka privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju odredbe zakona o privrednim društvima.

Član 8 propisuje upotrebu rodno osjetljivog jezika u zakonu.

Član 9 precizira značenje ključnih izraza korišćenih u zakonu (većinsko učešće, kontrola, rizik, komercijalna/nekomercijalna djelatnost, javne usluge, strateški ciljevi, javno društvo, prirodni monopol itd.).

Član 10 uređuje pravni oblik privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave (DOO ili AD).

Član 11 propisuje kriterijume za opredjeljivanje pravnog oblika (veličina društva, status strateškog interesa).

Član 12 definiše uslove pod kojima država može osnovati ili steći učešće u privrednom društvu (prirodni monopol, nefunkcionalno tržište, društvena odgovornost, strateški ciljevi).

Član 13 uređuje osnivanje, odnosno sticanje učešća u privrednim društvima na konkurentnom tržištu.

Član 14 propisuje kriterijume i postupak za dodjelu statusa društva od strateškog nacionalnog interesa.

Član 15 propisuje obavezu privrednih društava u državnoj svojini da razdvoje komercijalne od nekomercijalnih djelatnosti, kroz zaključenje ugovora o javnim uslugama sa državom, odvojeno

računovodstvo, kontrolu kompenzacije i revizorsku provjeru, uz zabranu korišćenja sredstava za komercijalne djelatnosti.

Član 16 obavezuje Ministarstvo da periodično analizira portfelj državnih društava i predlaže mjere (prodaja, povećanje učešća, prestanak).

Član 17 uređuje obavezu lokalne samouprave da vrši analizu i priprema predlog u vezi sa privrednim društvima u svom vlasništvu, dostavlja ga Ministarstvu na mišljenje, a konačnu odluku donosi skupština lokalne samouprave u roku od šest mjeseci od dobijanja mišljenja.

Član 18 uređuje koordinisano upravljanje privrednim društvima u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave i društvima sa manjinskim učešćem, zasnovano na politici državnog vlasništva koju donosi Vlada, a njegove odredbe primjenjuju se i na društva obuhvaćena posebnim zakonima, ukoliko nijesu u suprotnosti s tim zakonima.

Član 19 opisuje da koordinisano upravljanje privrednim društvima u državnoj svojini vrši Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim ministarstvima i fondovima, kroz konsultacije, preporuke i smjernice, radi ostvarivanja ciljeva iz člana 5 zakona i postupanja u skladu sa pismom o očekivanjima.

Član 20 utvrđuje nadležnosti Ministarstva u koordinisanom upravljanju, uključujući pripremu politike državnog vlasništva i strategije, postavljanje ciljeva, praćenje poslovanja i fiskalnih rizika, davanje smjernica i izvještavanje, kao i saradnju sa domaćim i međunarodnim institucijama.

Član 21 uređuje nadležnosti drugih subjekata u koordinisanom upravljanju, propisujući da nadležna ministarstva, fondovi i druga pravna lica mogu predlagati Vladi odluke uz mišljenje Ministarstva, da u slučaju ostvarivanja vlasničke funkcije države u privrednim društvima u vlasništvu države, odnosno društvima sa manjinskim učešćem preko RBCG, RBCG odlučuje u koordinaciji sa Ministarstvom, te da nadležna ministarstva učestvuju u konsultacijama, nadzoru, imenovanju članova organa upravljanja i usklađivanju planova sa nacionalnim ciljevima.

Član 22 uvodi institut „pisma o očekivanjima“– dokument koji sadrži zahtjeve prema državnim privrednim društvima za narednu poslovnu godinu, uključujući strateške ciljeve, učinak, održivost, javne usluge i korporativno upravljanje, uz postavljanje konkretnih pokazatelja i standarda, a članovi organa upravljanja dužni su da postupaju u skladu s tim zahtjevima.

Član 23 uređuje postupak pripreme pisma o očekivanjima, organ upravljanja državnog privrednog društva do 15. septembra dostavlja Ministarstvu predloge pokazatelja i projekcije, a Ministarstvo ih analizira i do 15. novembra izdaje pismo o očekivanjima, uz poređenje sa privatnim društvima, mogućnost ažuriranja u vanrednim okolnostima i obavezu javne objave pisma na internet stranici.

Član 24 propisuje da godišnji i višegodišnji plan poslovanja državnih privrednih društava donosi nadzorni odbor ili odbor direktora do 31. decembra tekuće godine, a izuzetno statut može predvidjeti da je za donošenje tih planova nadležna skupština akcionarskog društva.

Član 25 uređuje predstavljanje države na skupštinama privrednih društava preko punomoćnika, kojem ovlaštenje daju nadležni organi za svaku sjednicu uz detaljna uputstva za glasanje, uz obavezu konsultacija sa Ministarstvom i usklađivanja sa pismom o očekivanjima, dok punomoćnik

mora glasati u skladu s uputstvima ili savjesno zastupati interese države, a suprotno postupanje predstavlja osnov za razrješenje i odgovornost za štetu.

Član 26 definiše obavezu da privredna društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave koja su akcionarska i javna primjenjuju obavezni kodeks korporativnog upravljanja. Akcionarska društva koja nisu javna takode primjenjuju kodeks, osim u dijelu koji Ministarstvo može izuzeti.

Član 27 uređuje obavezu primjene posebnih standarda korporativnog upravljanja koje propisuje Vlada, pri čemu se standardi posebno određuju za akcionarska društva, a posebno za i društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 28 propisuje obavezu organa upravljanja državnih privrednih društava, osim mikro društava, da usvoje korporativne politike u vezi sa upravljanjem rizicima, održivošću, zaštitom životne sredine i sprečavanjem korupcije, u skladu sa smjernicama Ministarstva.

Član 29 zabranjuje privrednim društvima u državnoj svojini da zaključuju pravne poslove u kojima postoji lični interes člana organa upravljanja ili povezanog lica, osim kada postoji interes države, uz obaveznu saglasnost Vlade i odobrenje skupštine društva.

Član 30 uređuje obavezu donošenja etičkog kodeksa kojim uređuju principi poslovne etike, društveno odgovorno ponašanje i standardi, uz obavezu potpisivanja izjave o prihvatanju kodeksa i prijavljivanju sukoba interesa, te formiranje komisije za praćenje primjene kodeksa, izvještavanje Ministarstva i mjere u slučaju povreda.

Član 31 propisuje da akcionarska društva u državnoj svojini moraju imati dvodomni sistem upravljanja, dok društva sa ograničenom odgovornošću imaju organe upravljanja u zavisnosti od veličine – skupštinu i direktora (mikro i mala) ili skupštinu i odbor direktora (srednja).

Član 32 propisuje da se direktor i članovi organa upravljanja privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave imenuju putem javnog konkursa koji objavljuje Ministarstvo, a rang listu kandidata sa prijedlogom za imenovanje utvrđuje Komisija za izbor koju obrazuje Vlada.

Članom 33 propisuje se da javni konkurs i rang lista za imenovanje članova organa upravljanja u društvima lokalne samouprave sprovodi nadležni organ lokalne samouprave, uz primjenu odredbi ovog zakona, čime se obezbjeđuje transparentnost i zakonitost postupka.

Članom 34 uređuju se posebni uslovi koje mora ispunjavati član organa upravljanja u privrednim društvima u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, uključujući obrazovanje, iskustvo, nepostojanje krivičnih sankcija, poznavanje korporativnog upravljanja i finansija, te odsustvo sukoba interesa. Ministarstvo propisuje način utvrđivanja ispunjenosti uslova i program obuke, čime se obezbjeđuje stručnost i integritet imenovanih lica.

Članom 35 propisuje se obaveza da najmanje jedna trećina članova nadzornog odbora ili neizvršnih direktora bude nezavisna, uz dodatne uslove koji garantuju nepristrasnost i odsustvo političkih ili institucionalnih veza.

Članom 36 propisano je da se odredbe o zabrani konkurencije primjenjuju i na neizvršne članove odbora direktora i nadzornog odbora u državnim i društvima sa manjinskim učešćem, čime se sprječava sukob interesa i obezbjeđuje zaštita interesa društva.

Članom 37 propisuje se da imenovanje direktora, izvršnih direktora i članova upravnog odbora u privrednim društvima u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave može biti izvršeno isključivo na osnovu javnog konkursa. Nadležnost za sprovođenje konkursa određuje se prema pravnom obliku društva, a osnivačkim aktom se ne može drugačije urediti niti usloviti saglasnošću Vlade ili drugih organa.

Članom 38 uređuje se postupak popunjavanja upražnjenih mjesta u organima upravljanja privrednim društvima u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave. Cilj je da se spriječi zloupotreba instituta *vršioca dužnosti* i da se obezbijedi transparentno imenovanje putem javnog konkursa ili kooptacije. Vršioци dužnosti se mogu imenovati samo izuzetno, u trajanju od najviše dva uzastopna mandata po šest mjeseci, i to uz detaljno obrazloženje.

Članom 39 definiše se mandat članova organa upravljanja, odnosno upravnog odbora. Naime, propisano je da mandat članova organa upravljanja traje četiri godine, uz ograničenje da isto lice može biti imenovano najviše tri puta u istom društvu, dok je ponovno imenovanje uslovljeno ispunjavanjem pokazatelja učinka, čime se jača odgovornost članova organa upravljanja i povezuje njihov mandat sa rezultatima poslovanja.

Članom 40 uređuje se postupak razrješenja članova organa upravljanja, odnosno upravnog odbora. Naime, ovim članom se precizno definišu razlozi za razrješenje članova organa upravljanja prije isteka mandata. Razlozi uključuju neispunjavanje pokazatelja učinka, teže povrede etičkog kodeksa, kršenje zakona ili akata društva, kao i podizanje optužnice za teža krivična djela. Time se obezbjeđuje visok standard odgovornosti i integriteta. Takođe, ovim članom su propisani rokovi u kojima nadležni organi moraju reagovati, čime se sprječava odugovlačenje postupaka i obezbjeđuje pravna sigurnost.

Članom 41 uvodi se obaveza formiranja ključnih komisija: za reviziju, imenovanja i naknade. Njihovo postojanje je standard dobre korporativne prakse i osigurava stručnu kontrolu u oblastima finansija, kadrovske politike i nagrađivanja. Posebno je naglašena potreba saglasnosti Ministarstva kada član komisije za reviziju nije nezavisni član, čime se dodatno jača objektivnost i profesionalnost rada.

Članom 42 jasno se propisuje odgovornost organa upravljanja za uspostavljanje i razvoj unutrašnje kontrole i revizije. Jedinica za unutrašnju reviziju odgovara direktno komisiji za reviziju i odboru direktora, čime se obezbjeđuje nezavisnost i efikasnost kontrole. Odredba je usklađena sa zakonima koji uređuju javni sektor, čime se postiže jedinstven sistem kontrole.

Članom 43 propisuje se obaveza svih članova odbora direktora ili nadzornog odbora da potpišu odluku o usvajanju finansijskih izvještaja, čime se obezbjeđuje kolektivna odgovornost. Ovim članom se posebno naglašava odgovornost predsjednika odbora ili direktora, u skladu sa zakonom o računovodstvu, čime se jača transparentnost i tačnost finansijskog izvještavanja.

Članom 44 propisano je da naknade članovima nadzornog odbora i neizvršnim članovima odbora direktora moraju biti fiksne i bez dodatnih beneficija, osim pokrića opravdanih troškova. Takođe, istim članom je propisano da Ministarstvo donosi uputstvo za određivanje naknada.

Članom 45 propisano je da se zarade izvršnim članovima odbora direktora i članovima upravnog odbora određuju kao kombinacija fiksnog i varijabilnog dijela. Naime, istim članom je definisano da je varijabilni dio vezan za uspješnost poslovanja i ostvarivanje indikatora učinka, čime se uvodi princip nagrađivanja na osnovu rezultata, dok Ministarstvo propisuje bliži način određivanja naknada.

Članom 46 uređuje se odnos između privrednog društva i direktora, izvršnog direktora, člana odbora direktora, putem ugovora o radu. Ovim članom se posebno definiše i pitanje isplate otpremnine, te da ista može biti isplaćena samo u slučaju otkaza bez opravdanog razloga, a ne u slučaju isteka mandata ili razrješenja u skladu sa zakonom. Ova odredba sprječava zloupotrebe i obezbjeđuje racionalno upravljanje troškovima, uz maksimalni iznos od šest posljednjih bruto zarada.

Članom 47 propisuje se da se vrijednost nenovčanog uloga utvrđuje isključivo putem procjene ovlaštenih procjenjivača, čime se obezbjeđuje objektivnost, zakonitost i zaštita interesa države i manjinskih akcionara.

Članom 48 propisuje se da privredno društvo u državnom vlasništvu može raspolagati imovinom koja ima stratešku, ekonomsku, infrastrukturnu, kulturnu, bezbjednosnu ili drugu vrijednost od posebnog značaja samo uz prethodnu saglasnost Vlade ili lokalne skupštine.

Članom 49 uređuje se pitanje raspolaganja učešćem u kapitalu društva od strateškog nacionalnog interesa, te se istim članom propisuje da se postupak privatizacije ili raspolaganja kapitalom društva od strateškog interesa može pokrenuti samo uz saglasnost Vlade.

Članom 50 uspostavlja se obaveza javne objave sporazuma o glasanju i odredbi ugovora članova društva koje se odnose na glasanje. Time se obezbjeđuje transparentnost i dostupnost informacija svim zainteresovanim stranama tokom važenja sporazuma i dvije godine nakon isteka.

Članom 51 propisuje se da statut privrednog društva ne može isključiti mogućnost glasanja pisanim putem.

Članom 52 uređuje se pravo postojećih članova ili akcionara na preče kupovanje novih akcija ili udjela prilikom povećanja kapitala. Pravo se ne može ograničiti niti ukinuti, čime se štite interesi postojećih članova i obezbjeđuje pravičnost postupka.

Članom 53 propisuje se obaveza privrednih društava u vlasništvu države da odluku o raspodjeli dobiti donose u skladu sa politikom raspodjele dobiti koju utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva. Zabranjuje se raspodjela dobiti u akcijama, hartijama od vrijednosti ili drugim stvarima i pravima, dok je istim članom propisano da politika raspodjele dobiti definiše kriterijume, pokazatelje i metodologiju obračuna, uz obavezu periodičnog preispitivanja svake treće godine, radi usklađivanja sa ekonomskim i regulatornim okolnostima i obezbjeđenja održivog upravljanja dobiti.

Članom 54 propisuje se obaveza Ministarstva da uspostavi i održava javno dostupni portal sa spiskom i podacima, informacijama i dokumentacijom o privrednim društvima u vlasništvu države.

Članom 55 uređuje se obaveza privrednih društava u državnom i lokalnom vlasništvu da sačinjavaju godišnji i konsolidovani izvještaj menadžmenta, koji obuhvata finansijske i nefinansijske informacije, kao i izvještaje o primjeni standarda i kodeksa korporativnog

upravljanja. Izvještaji se objavljuju na internet stranici društva i dostavljaju Ministarstvu u zakonom propisanim rokovima, čime se obezbjeđuje transparentnost poslovanja i odgovornost menadžmenta. Ministarstvo je ovlašćeno da propiše dodatne elemente izvještaja, radi potpunijeg praćenja poslovanja i usklađenosti sa zakonom o računovodstvu.

Članom 56 propisuje se obaveza dostavljanja kvartalnih i godišnjih izvještaja Ministarstvu, odnosno lokalnoj samoupravi, kao i njihova javna objava. Naime, Ministarstvo i lokalna samouprava sačinjavaju zbirne godišnje izvještaje, koji se dostavljaju Vladi i Skupštini, čime se obezbjeđuje sistemska kontrola i javnost poslovanja.

Članom 57 propisano je da su privredna društva u državnom vlasništvu dužna da kontinuirano objavljuju podatke o upravljanju, posebnim pravima manjinskih vlasnika, javnim uslugama i zavisnim društvima.

Članom 58 propisuje se obaveza redovne zakonske revizije finansijskih izvještaja privrednih društava u državnom vlasništvu, uz obaveznu zamjenu društva za reviziju ili glavnog partnera najmanje jednom u pet godina.

Članom 59 propisuje se da nadzor nad primjenom zakona vrši Ministarstvo.

Članom 60 uređuju se prekršaji i novčane kazne za pravna lica i odgovorna lica u slučaju kršenja odredbi zakona.

Članom 61 uređuju se prekršaji i novčane kazne za članove organa upravljanja, odgovorno lice u nadležnom organu državne uprave, RBCG, fondu, odnosno drugom pravnom licu koje osniva ili kontroliše država i fizičko lice koje je određeno za punomoćnika koji zastupa državu na skupštini društva u slučaju kršenja odredbi zakona.

Članom 62 propisuje se rok od šest mjeseci za donošenje podzakonskih akata radi sprovođenja zakona, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost i operativna primjena.

Članom 63 propisano je da su privredna društva u državnom i lokalnom vlasništvu dužna da usklade organizaciju i poslovanje sa zakonom i izvrše registraciju promjena u roku od 12 mjeseci.

Članom 64 propisuje se obaveza javnih preduzeća da promijene pravni oblik u DOO ili AD u roku od 12 mjeseci. Naime, u istom članu navodi se da bi neispunjavanje obaveze povlačilo prestanak mandata članova organa upravljanja po sili zakona.

Članom 65 propisano je da članovi organa upravljanja imenovani prije stupanja zakona na snagu nastavljaju mandat do isteka, čime se obezbjeđuje kontinuitet i pravna sigurnost.

Članom 66 propisano je da se postupci registracije i restrukturiranja započeti prije stupanja zakona na snagu okončavaju po ranijim propisima.

Članom 67 propisuje se odložena primjena čl. 16 i 23 od 1. januara 2027. godine, čime se obezbjeđuje vrijeme za prilagođavanje privrednih društava novim obavezama.

Članom 68 propisano je da Zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, čime se obezbjeđuje pravna valjanost i početak njegove primjene.

V Finansijska sredstva

Implementacija propisa podrazumijeva reorganizaciju postojeće direkcije u okviru Ministarstva finansija u posebnu jedinicu za koordinaciju vlasništva. U tom smislu, zakon ne zahtijeva značajna dodatna budžetska sredstva u inicijalnoj fazi, već prvenstveno organizaciono jačanje postojećih kapaciteta.

Međutim, imajući u vidu proširene nadležnosti u oblasti portfolijskog upravljanja, koordinacije vršenja vlasničke funkcije, sistemskog nadzora, analize i praćenja fiskalnih rizika, biće potrebno dodatno kadrovsko jačanje pomenute jedinice. U ovom trenutku nije moguće precizno kvantifikovati potreban broj izvršilaca, jer će obim posla zavisi od dinamike implementacije zakona, broja društava obuhvaćenih nadzorom, kao i obima izvještavanja i analitičkih obaveza.

Procjena za dvije godine bi bila da će u prvoj godini implementacije zakona biti potrebno angažovanje 3 nova izvršioca (samostalna savjetnika) sa prosječnom bruto zaradom od 1.000 EUR što na godišnjem nivou iznosi 36.000 EUR. U drugoj godini će biti potrebno angažovanje još 3 dodatna izvršioca (samostalna savjetnika) tako da bi fiskalni uticaj na godišnjem nivou za drugu godinu implementacije zakona bio još dodatnih 36.000 EUR. Procjena je da bi ostali troškovi (oprema, stručno usavršavanje i sl.) za novozaposlene bila na nivou od 6.000 EUR godišnje.

Finansijska sredstva za eventualno kadrovsko jačanje planiraće se u okviru redovnog budžetskog procesa, u skladu sa fiskalnim mogućnostima i prioritetima.

VI Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se iz razloga potrebe obezbjeđivanja pravovremenog ispunjavanja međunarodnih obaveza i realizacije ključnih razvojnih i reformskih procesa.

Prvi razlog odnosi se na realizaciju programskog aranžmana **Development Policy Loan (DPL)** sa Svjetskom bankom, koji predstavlja važan instrument budžetske podrške za sprovođenje strukturnih reformi. U okviru ovog aranžmana definisani su konkretni reformski koraci i mjere koje je potrebno sprovesti u određenim vremenskim rokovima, a donošenje ovog zakona predstavlja jedan od preduslova za njihovu realizaciju.

Drugi razlog odnosi se na potrebu ispunjavanja obaveza iz **Reformske agende**, koja je sastavni dio **Plana rasta za Zapadni Balkan**. Ovaj plan podrazumijeva sprovođenje prioritarnih reformi u cilju ubrzanja ekonomskog razvoja, jačanja institucija i približavanja regiona Evropskoj uniji. Pravovremeno usvajanje zakona omogućava realizaciju definisanih reformskih mjera i ispunjavanje preuzetih obaveza u predviđenim rokovima.

Imajući u vidu navedeno, donošenje zakona po hitnom postupku opravdano je radi obezbjeđivanja kontinuiteta reformskih procesa, blagovremenog ispunjavanja međunarodnih obaveza i omogućavanja nesmetane realizacije planiranih razvojnih politika.

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

Broj: 11-011/26-635 / 2

Crna Gora				
MINISTARSTVO FINANSIJA				
POSREDOVANJE				
27.02.2026				
POSREDOVANJE	POSREDOVANJE	POSREDOVANJE	POSREDOVANJE	POSREDOVANJE
0-01096-66721				

Podgorica, 26. februar 2026. godine

Na sjednici održanoj 26. februara 2026. godine, Vlada Crne Gore razmotrila je Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu, koji je dostavilo Ministarstvo finansija.

Povodom navedenog materijala, Vlada Crne Gore donijela je

ZAKLJUČKE

1. Vlada je utvrdila Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu.
2. Vlada je zaključila da Predlog ovog zakona dostavi Skupštini Crne Gore radi donošenja po hitnom postupku iz razloga navedenih u Obrazloženju Predloga zakona.
3. Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine Crne Gore i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su mr Novica Vuković, ministar finansija i Minas Trubljanin, generalni direktor Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola u Ministarstvu finansija.

GENERALNI SEKRETAR
Mr Dragoljub Nikolić

Dostavljeno:

- Mr Novica Vuković, ministar finansija

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo finansija
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Ministarstvo finansija je tokom prve polovine 2024. godine koordinisalo rad Međuresorne radne grupe i pripremilo Analizu regulatornog i institucionalnog okvira za poslovanje javnih preduzeća i privrednih društava u većinskom vlasništvu Države. Analiza je obuhvatila pregled institucionalnog i pravnog okvira u kom posluju javna preduzeća i privredna društva u većinskom državnom vlasništvu sa prikazom dijagnostičkog stanja i identifikovanim glavnim nedostacima. Ključni problemi koji su identifikovani, a koje je bilo neophodno otkloniti su: ➤ Neujednačen i fragmentiran model upravljanja i nadzora; ➤ Nedostatak jasne vlasničke politike Države; ➤ Kolizija određenog broja zakona koji se istovremeno primjenjuju na sektor državnih preduzeća; ➤ Nesprovedena transformacija 3 javna preduzeća; ➤ Neefikasno upravljanje i s tim u vezi potreba daljeg jačanja i unapređenja korporativnog upravljanja kroz, između ostalog, profesionalizaciju menadžmenta. Prilikom usvajanja pomenute Analize Vlada je donijela zaključke kojim je zadužila Ministarstvo finansija da u saradnji sa ostalim resorima pripremi nacrt Zakona kojim će se na jedinstven i sveobuhvatan način urediti sistem upravljanja i nadzora nad sektorom državnih preduzeća, kao i sve specifičnosti vezane za funkcionisanje i poslovanje ovih društava. Drugi zaključak odnosio se na pripremu nacrt dokumenta kojim će se precizno definisati vlasnička politika države u javnim preduzećima i privrednim društvima u većinskom državnom vlasništvu, kao i jačanje vlasničke funkcije i veća orijentisanost na centralizovani model upravljanja. Posljedice navedenog stanja u sektoru privrednih društava države nabolje se prikazane kroz Agregatne analize poslovanja sektora državnih preduzeća koje je Vlada usvojila za finansijske iskaze 2023. i 2024. godine, koji pokazuju da jedna trećina privrednih društava od 50 društava čije poslovanje prati Ministarstvo finansija, posluje sa gubitkom, dok pojedina preduzeća ne ostvaruju dovoljno dobiti da bi servisirali svoje obaveze, a neke kompanije se suočavaju i sa izazovima vezanim za likvidnost. Sa druge strane sektor državnih preduzeća je izuzetno značajan za crnogorsku ekonomiju po mnogim aspektima. Državna preduzeća posluju u strateškim sektorima naše države, raspolazu značajnom imovinom, važan su poslodavac, čime značajno doprinose ekonomskom rastu i razvoju Države. Stoga se, navedenim zakonom jasno definiše vlasnička uloga države, uz strateško upravljanje državnom imovinom i uspostavljanje sveobuhvatnog i jedinstvenog okvira za poslovanje privrednih društava u vlasništvu države. Odsustvo jasne vlasničke politike i decentralizovan	

sistem upravljanja u praksi su uzrokovali značajne izazove u svakodnevnom funkcionisanju kako države kao vlasnika, tako i privrednih društava koja su usljed komplikovanog i nedovoljno uređenog sistema funkcionisanja bili onemogućeni da proaktivno reaguju i prilagođavaju se tempu promjena na domaćem i međunarodnom tržištu. U postojećem sistemu su potencijalno bili oštećeni svi - javnost, građani, privreda, ekonomija Crne Gore. Ukoliko bi ostao status quo nastupilo bi dalje urušavanje privrednih društava u državnom vlasništvu, njihovi gubici u poslovanju bi izvjesno rasli, a izazovi u poslovanju bi se usložnjavali, dok bi država kao vlasnik imala reaktivnu ulogu, koja je po pravilu zakašnjela reakcija koja skupo košta i privredu i građane. Stoga je, donošenje novog Zakona u interesu cjelokupne društvene zajednice.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Ovim zakonom se uspostavlja okvir za odgovorno, transparentno i koordinisano vršenje vlasničke funkcije u društvima u državnoj svojini i društvima sa manjinskim učešćem od strane države, po pitanju upravljanja i sprovođenja finansijskog i drugog nadzora nad njihovim poslovanjem. Nacrtom zakona se propisuju ciljevi društva u državnoj svojini – održivo poslovanje, efikasno vršenje javnih usluga, dugoročno uvećanje sopstvene vrijednosti, podsticanje ekonomskog razvoja Crne Gore; Propisuju se uslovi za osnivanje i sticanje učešća u privrednim društvima; propisuje se obaveza vršenja periodične analize cjelokupnog portfolija koji se dostavlja Vladi na dalje odlučivanje, precizno se propisuje način vršenja vlasničke funkcije uz primjenu modela koordinisanog upravljanja u okviru kojeg bi Ministarstvo finansija bilo nosilac; Profesionalizacija organa upravljanja kroz utvrđivanje dodatnih uslova za imenovanje članova organa upravljanja, propisivanje procedure za izbor, uspostavljanje komisije za izbor koja će biti zadužena sprovođenje javnog konkursa; predviđeno je i sprovođenje edukacije iz oblasti korporativnog upravljanja i finansijskog poslovanja. Ciljevi koji se postižu predloženim propisima: Transparentnost poslovanja, efikasnije upravljanje državnim resursima, odgovornost rukovodstva, profesionalizacija rukovodećeg kadra, sistem vrednovanja po rezultatima, usklađivanje sa OECD smjernicama i priprema za integraciju u evropske ekonomske tokove, zaštita javnog interesa, maksimizacija vrijednosti i koristi za građane. Navedeni ciljevi su u potpunosti usaglašeni sa relevantnim strategijama i programima Vlade Crne Gore.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Prethodno sprovedenom analizom stanja, međuresorna radna grupa je došla do zaključka da je regulativna reforma jedina opcija. Obzirom da je sektor državnih preduzeća poslovao bez jasne i javne vlasničke politike sa segmentirano uređenom regulativom koja je u pojedinim slučajevima bila u koliziji, Ministarstvo finansija je cijeno potrebu za regulativnom opcijom. Pored navedenog, Ministarstvo finansija je cijelino i ocjene vlasničke politike i upravljanja privrednim društvima u vlasništvu države i u okviru međunarodnih izvještaja, na bazi kojih su dobijene niske ocjene i date preporuke za sprovođenje ove reforme. Paralelno sa tim, sagledavanjem Smjernica za korporativno upravljanje u državnim preduzećima međunarodne organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), utvrdio je da postoji veliki prostor za

unaprjeđenje i uređenje sistema upravljanja privrednim društvima u Crnoj Gori. Donošenje navedenog zakona sastavni je dio Programa ekonomskih reformi, kao i Reformske agende.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Novi zakon ima za cilj profesionalizaciju upravljanja u skladu sa visokim standardima korporativnog upravljanja koji su preporučeni od strane međunarodne prakse, i definisani u Smjernicama za korporativno upravljanje u državnim preduzećima međunarodne organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Pored navedenog, novina u sprovođenju funkcije vlasništva biće promijenjena sa decentralizovanog modela, ka koordinisanom centralizovanom modelu upravljanja vlasništvom, koji predstavlja prelaznu fazu do potpunog uspostavljanja centralizovanog modela upravljanja. Donošenjem navedenog zakona, Crna Gora će u reformskom smislu napraviti snažan iskorak naprijed, čime će se osigurati zaštita državne imovine, poboljšanje rezultata poslovanja privrednih društava u vlasništvu države, smanjenje troškova i fiskalnih rizika, uz povećanje prihoda za državu, čime će se obezbijediti i veće povjerenje građana i javnosti u poslovanje ovih privrednih društava.

Navedeni propisi imaju direktan uticaj na privredna društva u državnoj svojini, pri čemu se procjenjuje da će pozitivni uticaji biti dominantniji. Negativni uticaj može biti jednokratni i neznatan dok se privredna društva prilagode novom načinu izvještavanja i angažovanja rukovodećeg kadra. Uređenjem sistema poslovanja, tj. strateškim pristupom u upravljanju državnom imovinom, procjenjuje se, da će privredna društva podići svoju efikasnost i ostvarivati bolje rezultate poslovanja. Uspostavljanje jedinstvenog okvira i prelazak na koordinisani model upravljanja imaju dodatne troškove za budžet države u smislu stvaranja kadrovskih i prostornih kapaciteta. Navedeni propisi podržavaju tržišnu konkurenciju. U konačnom, donošenje ovih propisa je u funkciji maksimizacije vrijednosti i korisnosti za građane.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Implementacija propisa podrazumijeva reorganizaciju postojeće direkcije u okviru Ministarstva finansija u posebnu jedinicu za koordinaciju vlasništva. U tom smislu, zakon ne zahtijeva značajna dodatna budžetska sredstva u inicijalnoj fazi, već prvenstveno organizaciono jačanje postojećih kapaciteta.

Međutim, imajući u vidu proširene nadležnosti u oblasti portfolijskog upravljanja, sistemskog nadzora, analize fiskalnih rizika, koordinacije imenovanja i izvještavanja, biće potrebno dodatno kadrovsko jačanje pomenute jedinice. U ovom trenutku nije moguće precizno kvantifikovati potreban broj izvršilaca, jer će obim posla zavisiti od dinamike implementacije zakona, broja društava obuhvaćenih nadzorom, kao i obima izvještavanja i analitičkih obaveza.

Procjena za 2 godine bi bila da će u prvoj godini implementacije zakona biti potrebno angažovanje 3 nova izvršioca (samostalna savjetnika I) sa prosječnom bruto zaradom od 1.000 EUR što na godišnjem nivou iznosi 36.000 EUR. U drugoj godini će biti potrebno angažovanje još 3 dodatna izvršioca (samostalna savjetnika I) tako da bi fiskalni uticaj na godišnjem nivou za drugu godinu implementacije zakona bio još dodatnih 36.000 EUR. Procjena je da bi ostali troškovi (oprema, stručno usavršavanje i sl) za novozaposlene bila na nivou od 6.000 EUR godišnje.

Iz tog razloga, preporučuje se sprovođenje detaljne funkcionalne i kadrovske analize opterećenja poslom nakon usvajanja zakona, na osnovu koje bi se utvrdio optimalan broj izvršilaca i eventualna potreba za formiranjem unutrašnjih organizacionih jedinica (odjeljenja) u okviru Jedinice.

Finansijska sredstva za eventualno kadrovsko jačanje planiraće se u okviru redovnog budžetskog procesa, u skladu sa fiskalnim mogućnostima i prioritetima.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Podrška u pripremi navedenih propisa obezbijeđena je posredstvom ekspertske podrške Svjetske banke u okviru programa BEST. Od početka procesa pripreme propisa bili su angažovani predstavnici svih relevantnih institucija (ministarstva, fondovi, sudstvo, predstavnici akademske zajednice, predstavnici NVO sektora). Veoma je važno istaći da je u procesu izrade ovog zakona vođen otvoren i inkluzivan dijalog. Tekst zakona je bio predmet javne rasprave Javna rasprava za Nacrt zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini i Nac u okviru koje je i organizovan i okrugli sto. Brojne sugestije i komentari pristigli su tokom tog procesa, pažljivo su razmotreni i u značajnoj mjeri ugrađeni u konačno rješenje o čemu svjedoči izvještaj sa javne rasprave koji je javno dostupan.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**

- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke mogu biti nedostatak kapaciteta institucije zadužene za implementaciju zakona, u smislu ograničenih kadrovskih, prostornih, informacionih sistema i finansijskih kapaciteta. Međutim, zakonom je predviđeno dovoljno vremena da se sprovede pripremna faza za uspostavljanje i nesmetano funkcionisanje novog sistema upravljanja.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi su: kontinuirane obuke i jačanje kapaciteta zaposlenih u nadležnim institucijama i državnim preduzećima, uvođenje digitalizacije procesa u obradi podataka i centralizovanog registra.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva pored finansijskih rezultata poslovanja (likvidnost, rentabilnost i solventnost) privrednih društava u državnoj svojini, pratiće se i operativni indikatori (procenat realizacije godišnjih planova i investicija), kao i indikatori kvaliteta upravljanja (broj preduzeća koja su uskladila interne akte sa novim zakonom, broj imenovanja na osnovu profesionalnih kriterijuma), indikatori transparentnosti (broj javno objavljenih izvještaja o radu i finansijskim rezultatima, sa mišljenjem nezavisnog revizora).

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo finansija. Pored navedenog, u dijelu svoje nadležnosti, u evaluaciju i monitoring biće uključeni i Državna revizorska institucija, parlamentarni odbori i NVO.

Datum i mjesto

Ministar

20.02.2026. Podgorica

Ministarstvo finansija

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O TEKSTU NACRTA ZAKONA
O UPRAVLJANJU PRIVREDNIM DRUŠTVIMA U DRŽAVNOJ SVOJINI**

Vrijeme trajanja javne rasprave: od 02. – 22. oktobra 2025. godine.

Održani okrugli sto: 1. dana 19.11.2025. godine u hotelu Crowne Plaza u Podgorici i
2. dana 19.12. 2025. u Privrednoj komori Crne Gore u Podgorici.

Način sprovođenja javne rasprave: Dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom obliku putem pošte, lično ili u elektronskom obliku.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

Minas Trubljanin, generalni direktor Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola, Ministarstva finansija;

mr Iva Vuković, načelnica Direkcije za praćenje fiskalnih rizika privrednih društava u državnom vlasništvu u Direktoratu za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola, Ministarstva finansija;

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

1. Omer Markišić, državni revizor i ovlašćeni procjenjivač
2. Sekretarijat za stambene komunalne poslove i saobraćaj Cetinje
3. Sekretarijat za komunalne poslove Podgorica
4. Barska plovidba CG
5. Aerodromi CG
6. DOO Komunalno Tivat
7. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti
8. Montecargo
9. NVO Akcija za socijalnu pravdu
10. Sekretarijat za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti Tivat
11. EBRD i Savjet za konkurentnost
12. Institut Alternativa-Marko Sošić
13. AD Rudnik uglja Pljevlja

Tokom javne rasprave pristiglo je 183 primjedbe/predloga/sugestije. Od navedenog broja:

- 66 sugestija je u potpunosti prihvaćeno; (36 %)
- 42 sugestije su djelimično prihvaćene; (23 %)
- 75 sugestija nije prihvaćeno. (41%).

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija sa razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 8 u stavu jedan riječ "kritičnog" zamijeniti sa riječju "strateškog" ili nekom drugom.
- **Odgovor: Navedeni predlog se prihvata**

Obrazloženje: Član 8 biće preformulisan kako u jezičkom tako i u suštinskom smislu. Pored „razvoja ekonomije“ dodatno će biti dopunjen i „uticajem na razvoj društva Crne Gore“ kako bi se obuhvatili i interesi nacionalne bezbjednosti, odbrane, zaštite zdravlja, obrazovanja, kulture, socijalnog staranja itd. U konačnoj verziji zakona dodjeljivanje statusa društva od strateškog nacionalnog interesa predstavljeno je u članu 14.

2. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 23 u vezi s pismom o očekivanjima treba definisati stav da su preduzeca obavezna da pripreme planove razvoja sa finansijskim planovima za narednu godinu sa nosiocima, rokovima i izvorima finansiranja programa, a u istom članu treba definisati zadatak menadžmenta o pripremi dokumenta o politici naknada.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 23 se reguliše „pismo o očekivanjima“ koje sadrži zahtjeve države prema društvu u državnoj svojini koji se odnose na narednu poslovnu godinu. U skladu sa tim zahtjevima i postavljenim indikatorima, društva će svakako biti u obavezi da prilagode svoje planove za naredni period. Nacrtom zakona je propisana i obaveza usvajanja godišnjih i višegodišnjih planova (član 42) tako da nije potrebno u članu 23 dodatno normiranje. Kad je u pitanju politika naknada, članom 56 je predviđeno da se osniva komisija za naknade.

3. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 25 definisati stav da se vrijednosti nenovčanog uloga određuju u skladu sa zakonom o privrednim društvima, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji, MRS, IVSC, ili Tegova standardima. Izvještaju o procjeni se sačinjava od strane ovlašćenog procjenitelja.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Tekst člana je djelimično korigovan, nalazi se pod rednim brojem 47. Zakonom o privrednim društvima je propisano da nenovčane uloge procjenjuju ovlašćeni procjenjivači, u skladu sa posebnim zakonom. Posebni zakon je Zakon o računovodstvu kojim se bliže uređuje oblast procjene vrijednosti tako da nije bilo potrebe u Nacrtu zakona dodatno normirati nešto što je već uređeno drugim zakonima.

4. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 33 treba definisati stav da se osnove politike dividendi i njihove raspodjele definišu u dokumentu Politika nakanada

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Politika raspodjele dobiti će biti posebni propis koji donosi Vlada dok će Ministarstvo donijeti uputstvo za određivanje naknada članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim članovima odbora direktora ali će donijeti i podzakonski akt kojim će urediti bliži način određivanja zarade izvršnim članovima odbora Direktora, odnosno članovima upravnog odbora.

5. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 46, zadnji stav promijeniti i umjesto „Kabinet Premijera „definirati stav predstavnik Privredne komore Crne Gore, odnosno uprava za ljudske resurse ili Unije poslodavaca Crne Gore.

• **Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata**

Obrazloženje: za sastav Komisije za izbor, koja ima zadatak da bira kandidate za članove odbora direktora ili nadzornog odbora u društvima u državnoj svojini, preporučuje se da članovi komisije budu osobe sa specifičnim stručnostima, iskustvom i nezavisnošću, kako bi se osigurala transparentnost, nepristrasnost i efikasnost procesa izbora. Prema preporukama OECD-a, pored predstavnika vlasti, Komisija za izbor treba da ima i nezavisne članove sa visokim stručnim kompetencijama, koji donose nezavisnu perspektivu i stručnost u procesu selekcije kandidata.

Shodno navedenom, tekst Nacrta zakona je dopunjen na način da u inoviranoj verziji Komisija za izbor ima pet članova, uključujući nezavisnog stručnjaka koji će biti biran po javnom pozivu, kao i predstavnik akademske zajednice kojeg će kandidovati Univerzitet CG. Time će se osigurati da proces izbora bude nepristrasan, efikasan i u najboljem interesu društava u državnoj svojini, a i šire društvene zajednice. Komisija za izbor u posljednoj verziji zakona nalazi se u članu 32.

6. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 52 definisati u prvom stavu da se vrše imenovanja osim navedenih i za članove Nazornog i Revizorskog odbora

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Već je u članu 46 propisano na koji način se vrši izbor članova nadzornog odbora. Član 52 koji se odnosi na imenovanje direktora, odnosno izvršnih direktora u odboru direktora i članova upravnog odbora dopunjen je i predstavljen je u članu 37. Istovremeno, članom 41 propisane su komisije nadzornog odbora, odnosno odbora direktora i jasno utvrđeno čija je nadležnost imenovanje ovih tijela.

7. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 56 dodati dva nova stava kojima će se definisati zadatak Komisije za naknade
- da na početku mandata članova organa upravljanja pripreme dokumenet politika naknada koji obuhvata i naknade direktorima, članovima nadzornih i revizorskih odbora, članovima komisija, nadokande za externe revizore, naknade za konsultante,
Potrebno je definisati i stav da saglasnost na dokumenet Politika naknada da je Ministarstvo nadležno za kontorlu rada Drustava u drzavnoj svojini, uz prethodno pribavljeno misljenje Ministarstva finansija

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Pitanje naknada će biti uređeno posebnim propisom.

8. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 57 treba definisati stav da jedinica za unutrašnju reviziju najmanje tromjesečno izvještava nadležno ministarstvo i ministarstvo finansija i o svojim nalazima i aktivnostima.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 42 propisana je odgovornost za unutrašnje kontrole i unutrašnju reviziju. Posebnim zakonom su uređena sva pitanja koja se tiču funkcije unutrašnje revizije.

9. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 59 u prvom stavu dodati stav kojim će se definisati da se naknade utvrđuju na osnovu dokumenta Politika naknada koju usvajaju organi društva uz prethodnu saglasnost Ministarstva koje vrši kontrolu rada.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Pitanje naknada će biti uređeno posebnim propisom.

10. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 60 u prvom stavu dodati riječi „u skladu sa politikom naknada“....
U drugom stavu u nastavku dodati tekst koji se odnosi na varijabilni dio naknade da se on definiše u dokumentu politika naknada odnosno usaglasenih kriterija i metodologije doju donosi nadležno ministarstvo.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Pitanje naknada će biti uređeno posebnim propisom.

11. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 65 u dodati stav da se javnost rada obezbeđuje i objavom dokumenata na sajtovima drustava, osim dokumenata koja su organi drustava u skladu, sa Zakonom, proglasili –kao poslovnu tajnu.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

12. **primjedba/predlog/sugestija Omer Markišić:** U članu 72 potrebno je navesti podzakonska akta koja ce biti donijeta –
- Uputstvo o izradi dokumenta o politici naknada,
 - Pravilnik o metodologiji izrade godisnjih i visegodiosnjih planova i programa razvoja,
 - Uputstvo o proceduri i kriterijama raspisivanja javnih poziva za imenovanje clanova organa upravljanja
 - Uputstvo o metodologiji i rokovima izvjestvanja

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: U tekstu zakona je, gdje god je bilo potrebno, propisano donošenje podzakonskog akta kojim će se bliže urediti pojedina pitanja. Za većinu gore pomenutih podzakonskih akata je predviđeno donošenje.

13. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** U vezi sa značenjem izraza "pismo očekivanja" koji je normiran odredbom člana 5 stav 1 tačka 3 Nacrta sugerišemo da se, u cilju jasnoće, taj izraz drugačije formuliše ili precizira na koji se dokument misli (da li je u pitanju godišnji program rada privrednog društva u većinskom državnom vlasništvu ili neki drugi dokument?).

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Pismo očekivanja je novi dokument koji se propisuje u skladu sa OECD Smjernicama za korporativno upravljanje, s ciljem osiguranja transparentnosti i odgovornosti u upravljanju društvima u državnoj svojini. Ovaj dokument je ključan za unapređenje nadzora nad državnim preduzećima i povećanje efikasnosti njihove poslovne prakse. Prema članu 5 stav 3 Zakona, kao i članovima 23 i 24, **Pismo očekivanja** postavlja jasna očekivanja prema menadžmentu društava u državnoj svojini u pogledu njihovih ciljeva, strategija i odgovornosti. Cilj ovog dokumenta je da se obezbijedi usklađenost poslovanja sa dugoročnim interesima države kao vlasnika, te da se poboljša odgovornost i transparentnost u procesima donošenja odluka.

Pismo očekivanja je veoma važan alat u kontekstu **Politike državnog vlasništva**, jer definiše specifične zadatke i obaveze menadžmenta društava u državnoj svojini u odnosu na ekonomske, socijalne i ekološke ciljeve koji su od interesa za javnost. Smjernice OECD-a naglašavaju potrebu za jasnim i konkretno definisanim ciljevima koji se usklađuju sa širim nacionalnim strategijama, kao i sa najboljim praksama u upravljanju državnim preduzećima. OECD Smjernice za korporativno upravljanje naglašavaju važnost jasne odvojenosti između uloge vlasnika (države) i funkcija menadžmenta, kako bi se izbjegla politička miješanja u svakodnevno upravljanje društvom, čime se osigurava profesionalnost i efikasnost. Iz tog razloga, uvodi se Pismo očekivanja kao alat koji omogućava bolju kontrolu i nadzor, ali i pruža dovoljno fleksibilnosti menadžmentu da djeluje u najboljem interesu društva, uz poštovanje državnih ciljeva.

14. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** U cilju usklađivanja izraza korišćenih u odredbi člana 8 stav 1 Nacrta, predlažemo da se izrazi "kritičnog" odnosno "kritičnim", koji su normirani u tački 1 navedenog stava, zamijene izrazom "strateškog" odnosno "strateškim", kako bi se postigla usklađenost sa izrazom "strateškog" koji je normiran odredbom stava 2, odnosno stava 3, u navedenom članu. Prethodno navedeno predlažemo i iz razloga što je, po našem mišljenju, nejasno kako uticaj na razvoj ekonomije može biti pozitivan ako je normiran kao "kritičan".

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 8 biće preformulisan kako u jezičkom tako i u suštinskom smislu. Pored razvoja ekonomije dodatno će biti dopunjen i „uticajem na razvoj društva Crne Gore“ kako bi se obuhvatili i interesi nacionalne bezbjednosti, zaštite zdravlja,

obrazovanja, kulture, socijalnog staranja itd. U konačnoj verziji zakona dodjeljivanje statusa društva od strateškog nacionalnog interesa predstavljeno je u članu 14.

15. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Odredbom člana 12 stav 7 Nacrta, između ostalog, propisano je "analiza iz stava 1 ovog člana". Smatramo da je normiran poziv na neodgovarajući stav, jer se odredbom člana 12 stav 1 propisuju uslovi za osnivanje društva u državnoj svojini. Takođe, odredbom stava 7 navedenog člana greškom je normiran poziv na stav 5 istog člana. Da li je "izvještaj" koji je normiran odredbom stava 7, trebao da bude normiran odredbom člana 12 stav 4 Nacrta?

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Tekst Nacrta zakona će biti korigovan i prilagođen u skladu sa datom sugestijom.

16. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Odredbom člana 15 stav 1 Nacrta propisan je poziv na nedgovarajući član (11) Nacrta.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Tekst nacrta zakona će biti korigovan u skladu sa sugestijom.

17. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Smatramo potrebnim da se prilikom normiranja odredbe člana 16 stav 2 Nacrta ima u vidu odredba člana 54a stav 5, kao i odredba člana 56a stav 4, Zakona o komunalnim djelatnostima ("Sl. list Crne Gore", br.55/16, 2/18, 66/19, 140/28, 84/24).

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Odredbe člana 16 nisu u suprotnosti sa odredbama članova Zakona o komunalnim djelatnostima na koje je ukazano budući da pomenuti stavovi regulišu rok u kojem je potrebno nadoknaditi subvencionisani dio cijene i situaciju da ukoliko se primjenom privremenih cijena ne pokriju troškovi poslovanja vršioca regulisane komunalne djelatnosti, ti troškovi se pokrivaju iz budžeta jedinice lokalne samouprave. Dodatno, član 16 je preformulisan na način da je prepoznata i uloga regulatora, dok je pitanje obračuna kompenzacija usklađeno sa evropskom direktivom.

18. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Mišljenja smo da je u odredbi člana 39 stav 3 Nacrta suvišno normiranje dijela stava koji glasi "i isključiti njihovu primjenu na ta društva".

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Ovaj član je preformulisan. Ministarstvo će izraditi smjernice kojima će biti definisano u kojoj mjeri je primjena pojedinih odredbi tog kodeksa isključena.

19. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Imajući u vidu odredbu člana 2 stav 2 Nacrta smatramo potrebnim da bi se, prilikom normiranja odredbe člana 42 stav 1 Nacrta, trebala imati u vidu odredba člana 26 stav 1, kao i odredba člana 26 stav 3, Zakona o komunalnim djelatnostima. Takođe, smatramo potrebnim da se, odredbama Nacrta, normira obaveza razmatranja godišnjeg/trogodišnjeg/višegodišnjeg izvještaja o realizaciji navedenih planova poslovanja.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Članom 26 stav 1 i 3 Zakona o komunalnim djelatnostima propisano je da se komunalne djelatnosti obavljaju na osnovu godišnjih programa koje donosi skupština jedinice lokalne samouprave (do kraja tekuće godine za narednu), te da je vršilac komunalne djelatnosti dužan da nadležnom organu dostavi godišnji izvještaj o realizaciji programa (do 31. Marta za prethodnu), a koji Skupština usvaja od 30. juna. U kontekstu rokova za donošenje ovih dokumenata Nacrt zakona je usklađen sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima.

Novim zakonskim rješenjem je predviđena obaveza izvještavanja i obezbjeđivanja javnosti poslovanja. Planiranje višegodišnjih ciljeva će se realizovati kroz godišnje i višegodišnje planove poslovanja i dok će realizacija biti praćena kroz kvartalno i godišnje izvještavanje o poslovanju.

20. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Smatramo da, prilikom normiranja odredbe člana 48 stav 2 Nacrta, treba imati u vidu odredbu člana 405 stav 1 Zakona o privrednim društvima ("Sl.list Crne Gore", br.90/25) kojom je propisano da su organi društva sa ograničenom odgovornošću skupština društva i direktor, a ne "izvršni direktor" kako je normirano odredbom člana 48 stav 2 Nacrta.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: tekst nacrta zakona je prilagođen.

21. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Predlažemo da se u odredbi člana 49 stav 1 riječi "koji uređuje privredna društva" zamijene riječima "kojim se uređuju privredna društva"

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: tekst nacrtu zakona je prilagođen.

22. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** U odredbi člana 59 stav 3 Nacrta greškom je propisan poziv na stav 3 tog člana.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: tekst nacrtu zakona je prilagođen.

23. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** Smatramo da, prilikom normiranja odredbe člana 61 stav 1 Nacrta, treba imati u vidu odredbu člana 405 stav 1 Zakona o privrednim društvima ("Sl.list Crne Gore", br.90/25) kojom je propisano da su organi društva sa ograničenom odgovornošću skupština društva i direktor, a ne "izvršni direktor" kako je normirano odredbama člana 61 Nacrta.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata.

Obrazloženje: tekst Nacrta zakona je prilagođen. Takođe, dodat je novi član koji se odnosi na jasno uređenje sistema i organa upravljanja (član 31). Član 37 se odnosi na imenovanje direktora, odnosno izvršnih direktora u odboru direktora i članova upravnog odbora, dok je procedura njihovog razrješenja propisana članom 40.

24. **primjedba/predlog/sugestija Prijestonica Cetinje- Sekretarijat za stambeno komunalne poslove i saobraćaj:** U vezi člana 64 stav 1 Nacrta, mišljenja smo da je odredba koja se odnosi na "kontinuirano javno objavljivanje podataka o državnom organu ili organizaciji koja vrši pravo upravljanja" suvišna, imajući u vidu trajanje mandata državnog organa/organizacije koja vrši to pravo.

Vremenski period koji se odnosi na obavezu javnog objavljivanja podataka o navedenom, po našem mišljenju ne treba biti kontinuiran, već bi isti trebalo vezati za slučaj kada dolazi do promjene u zakonskim propisima kojima bi se vršenje prava upravljanja propisalo drugom državnom organu/organizaciji.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Cilj ovog člana jeste održati kontinuirano objavljivanje podataka i povećati transparentnost koje smatramo da ni na koji način neće ugroziti privredna

društva, već je to ključni element za postizanje transparentnosti u skladu sa Smjernicama OECD-a.

Naglašavamo stav da kontinuirano objavljivanje podataka o državnim organima ili organizacijama koje vrše pravo upravljanja treba biti obavezno, s obzirom na usklađenost sa Smjernicama OECD, koje jasno definišu transparentnost kao ključnu komponentu dobrog upravljanja i odgovornosti javnog sektora. Smjernice OECD naglašavaju da je stalno pružanje relevantnih i pravovremenih informacija od **esencijalne važnosti za osiguranje odgovornosti prema građanima i povećanje poverenja u rad državnih preduzeća.**

Stoga, smatramo da kontinuirano objavljivanje podataka, bez obzira na dužinu mandata, neće ugroziti kapacitete državnih preduzeća. Naprotiv, ovakva obaveza doprinosi jačanju transparentnosti i javne odgovornosti, čime se direktno doprinosi većoj efikasnosti u upravljanju i smanjenju rizika od korupcije. Ovaj pristup je u potpunosti u skladu sa najboljim praksama OECD, koje prepoznaju kontinuiranu transparentnost kao temelj za efikasno i odgovorno upravljanje.

Pored navedenog, Ministarstvo finansija u saradnji sa Ministarstvom javne uprave, već preduzima aktivnosti vezane za digitalizaciju Javnog registra državnih preduzeća, uz dodatne aktivnosti na obezbjeđivanju **integrisanog digitalizovanog softverskog rješenja** koji će podržati primjenu ovog zakona. **Softversko rješenje bi trebalo da omogući svim privrednim društvima u državnom vlasništvu da kroz jedinstveni i unificirani sistem izvještavaju Ministarstvo finansija i resorno ministarstvo o svom poslovanju.**

25. primjedba/predlog/sugestija Sekretarijat za komunalne poslove - Glavni grad:

Član 2 predloženog Nacrta Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini. Analizom citirane norme zaključuje se da se ista ne odnosi na privredna društva u kojima je jedinica lokalne samouprave jedini osnivač, bez učešća države, imajući u vidu da ova norma imperativno ne predviđa isto. Ipak, opreza radi, ovaj organ ukazuje da bi, u slučaju namjere za primjenom ovog Zakona i na privredna društva čiji je osnivač u potpunosti jedinica lokalne samouprave, ovaj zakon isključio primjenu Zakona o lokalnoj samoupravi koji u članu 10 propisuje da opština ima svoju imovinu i prihode, te da imovinom i prihodima opština samostalno raspolaže, dok je članom 29 istog Zakona propisano da opština, radi obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, osniva organe lokalne uprave, ustanove, privredna društva i druge oblike organizovanja radi pružanja javnih usluga. Dalje, Zakon o državnoj imovini pravi razliku između stvari i dobra kojima raspolaže država i stvari i dobra kojima raspolaže opština. Tako je u članu 18 ovog Zakona precizirano da među ostalom „državnom imovinom“, kojom raspolaže opština, spadaju između ostalog i: novčana sredstva stečena po osnovu javnih prihoda koji pripadaju opštini, imovina opštine

koja služi za ostvarivanje funkcija organa i javnih službi u zemlji i inostranstvu čiji je osnivač opština, imovina stečena po osnovu ulaganja organa opštine i javnih službi čiji je osnivač opština i sl.

Primjena ovog Zakona na privredna društva čiji je osnivač u konkretnom Glavni grad, dovela bi u pitanje ostvarivanje poslova koje iz domena svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

U prilog prednje navedenom, ukazujemo da je Statutom Glavnog grada (član 54 stav 1 tačka 27) propisano da Skupština Glavnog grada imenuje i razrješava članove organa upravljanja javnih službi, dok je isto normirano i Zakonom o lokalnoj samoupravi, član 38 stav 1 tačka 22.

Na kraju se ističe da su poslovi tekućeg održavanja komunalne infrastrukture povjereni gore navedenim privrednim društvima, shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima, pa s tim u vezi Glavni grad iz svojih budžetskih sredstava obezbjeđuje finansiranje istih, kao i za poslove investicionog održavanja, a sve sa ciljem obezbjeđivanja trajnog, kontinuiranog i kvalitetnog pružanja komunalnih usluga, koje su nezamjenljiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji ove lokalne samouprave.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Cilj reforme upravljanja privrednim društvima u vlasništvu države jeste uspostavljanje sistmskog obuhvata koji će se odnositi na sva preduzeća bilo da su ona u vlasništvu države odnosno centralnog nivoa vlasti ili da je njihov osnivač lokalna samouprava. Jedino u slučaju primjene ovog zakona na sve subjekte javnog državnog vlasništva, ova reforma ima smisla. Još jednom ističemo da usvajanje zakona i vlasničke politike nema za cilj oduzimanje nadležnosti lokalnim samoupravama, već je cilj da se ostvari partnerski odnos i uvedu jednaka pravila za sva društva, kako bi se na ujednačen način vršio nadzor kako na lokalnom tako i na državnom nivou, čime se postižu ključni ciljevi ove prioritetne reforme Crne Gore, a to je efikasno i pravovremeno postupanje u upravljanju državnim resursima, sa ciljem povećanja korisnosti, isporuke kvalitetne usluge, i u krajnjem, unaprjeđenja životnog standarda.

U tom smislu i uvažavajući odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi, tekst zakona je dodatno dopunjen novim članovima i dopunom postojećih, a koji se odnose na društva kojima je osnivač lokalna samouprava. Lokalne samouprave nastavljaju da vrše svoje nadležnosti samostalno uživajući podjednak stepen autonomije kao i do sada. Jedina je razlika što će svoje nadležnosti sprovoditi u skladu sa pravilima koje propisuje novo zakonsko rješenje. Stoga će lokalne samouprave biti dužne da imenuju organe upravljanja u skladu sa ovim zakonom, posebno da sprovode imenovanja putem javnog konkursa, da formiraju svoju komisiju za izbor, i da se pridržavaju

odredbi koje se odnose na dodatne uslove za imenovanja organa upravljanja. Da se pridržavaju politike naknada. Da prolaze obuke na centralnom nivou, uspostavljaju sistem izvještavanja prema LS i prema MF.

26. **primjedba/predlog/sugestija „Barska plovidba“ AD Bar:** Predložimo izmjenu čl. 35, st 1 na način da se promjena pravnog oblika iz čl. 35 stav 1 može izvršiti samo ukoliko su ispunjeni uslovi iz Zakona o privrednim društvima. Predlažemo da se na kraju teksta dodaju riječi: „*gdje je primjenjivo shodno Zakonu o privrednim društvima*“ ili riječi „*ukoliko je moguće shodno Zakonu o privrednim društvima*“ ili druga slična odredba kojom bi se ukazalo na uslove iz Zakona o privrednim društvima.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: u članu je uvršten stav koji ovo predviđa.

27. **primjedba/predlog/sugestija „Barska plovidba“ AD Bar:** Predlažemo izmjenu čl. 45 stav 2 na način da se **obaveza imenovanja upravnog odbora veže za srednja i velika društva** u smislu propisa kojima se uređuje računovodstvo. Shodno navedenom, predlažemo da član 45, st. 2 glasi: „U slučaju kada je društvo u državnoj svojini svrstano u srednje ili veliko akcionarsko društvo, ono mora imati upravni odbor“.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: tekst Nacrta zakona je prilagođen. Član 31 propisuje sistem i organe upravljanja, uvodeći dvodomni sistem kao obavezan za akcionarska društva, kao i da mikro i malo DOO treba imati skupštinu i direktora, dok srednje pravno lice treba imati pored skupštine i odbor direktora.

28. **primjedba/predlog/sugestija „Barska plovidba“ AD Bar:** Ukazujemo na štamparsku grešku u čl. 71 kod pozivanja na kriterijume iz „čl. 32“, (a koji se odnosi na glasanje pisanim putem), (Treba čl. 35)

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Napravljena je korekcija.

29. **primjedba/predlog/sugestija „Aerodromi Crne Gore“ AD:** član 36 – Smatramo da treba razmotriti mogućnost kako jednodomnog tako i dvodomnog sistema upravljanja na način kako je to uređeno Zakonom o privrednim društvima.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Propisan je novi član 31 kojim su jasno uređeni sistem i organi upravljanja u privrednom društvu u vlasništvu države tako da ono društvo koje je organizovano kao akcionarsko društvo, to društvo mora imati dvodomni sistem upravljanja u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva. Intencija je da se sistem korporativnog upravljanja u AD podigne na veći nivo i da se uspostave adekvatni mehanizmi nadzora.

30. **primjedba/predlog/sugestija "Aerodromi Crne Gore" AD:** Član 41 stav 1 i 4 U kom roku je organ upravljanja u Društvu obavezan da donese etički kodeks?

Da li članovi komisije za praćenje primjene etičkog kodeksa nužno moraju da budu i zaposleni u Društvu?

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 70 Nacrta, odnosno članom 63 inovirane verzije Nacrta zakona, je propisano da privredna društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave dužna su da usklade svoju organizaciju i poslovanje sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ovo podrazumijeva i donošenje etičkog kodeksa.

31. **primjedba/predlog/sugestija "Aerodromi Crne Gore" AD:** Primjedba u pogledu propisanog minimalnog nivoa kvalifikacija (VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija u obimu od 180 kredita CSPK-a).

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Odredbe ovog zakona su usklađene sa odredbama zakona o visokom obrazovanju.

32. **primjedba/predlog/sugestija "Aerodromi Crne Gore" AD:** Član 45 stav 2, Komentar isti kao za član 36.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Propisan je novi član 31.

33. **primjedba/predlog/sugestija "Aerodromi Crne Gore" AD:** Član 46 stav 3- Vodeći se smjernicama OECD koje se odnose na transparentnost i funkcionalno upravljanje, po našem mišljenju ovaj predstavnik bi trebao da bude iz nekog strukovnog udruženja posebno imajući u vidu da se kroz predstavnike Ministarstva finansija (nadležno za upravljanje državnom imovinom) i Ministarstva saobraćaja kao resornog ministarstva ostvaruje funkcija učešća države u upravljanju Društvom.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Broj članova komisije je povećan na 5 i dva dodatna člana su predstavnici akademske zajednice koji se bira na predlog Univerziteta Crne Gore, kao i nezavisni stručnjak iz oblasti u kojoj posluje privredno društvo u vlasništvu države ili iz oblasti korporativnog upravljanja koji se bira po sprovedenom javnom pozivu. Komisija za izbor propisana je članom 32.

34. **primjedba/predlog/sugestija DOO „Komunalno“ Tivat:** Iz člana 2 u kojem se utvrđuju subjekti na koje se zakon primjenjuje, treba brisati stav 2, te definisati da će se upravljanje u privrednim društvima čiji je osnivač lokalna samouprava utvrditi posebnim zakonom. Zakon koji je predmet javne rasprave ukida ustavom zagarantovanu autonomiju lokalne samouprave, te je u koliziji sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, te Zakonom o komunalnim djelatnostima, a sve kako je to u uvodnom dijelu objašnjeno.

Iz navedenog razloga neophodno je brisanje stava 2 koji utvrđuje da se njegove odredbe primjenjuju na privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, te definisati da će se upravljanje tim društvima regulisati donošenjem posebnog zakona, koji će jedinici lokalne samouprave dati ovlašćenja koja joj po ustavu i zakonu pripadaju.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Uvažavajući odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi, tekst Nacrta zakona je prilagođen na način da jasno propisuje pravila ponašanja a ne nikako da narušava samostalnost i autonomiju lokalnih samouprava. Intencija novog nacrta zakona nije uzimanje nadležnosti lokalne samouprave. Cilj zakona jeste da se sistem uredi na jedinstven način. Stoga će lokalne samouprave biti dužne da imenuju organe upravljanja u skladu sa ovim zakonom, posebno da sprovedu imenovanja putem javnog konkursa, da formiraju svoju komisiju za izbor, i da se pridržavaju odredbi koje se odnose na dodatne uslove za imenovanja organa upravljanja. Da se pridržavaju politike naknada. Da prolaze obuke na centralnom nivou.

35. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 12 utvrđeni su uslovi za osnivanje društava u državnoj svojini. Uslovi koji su definisani u stavu 2 ovog člana, a koji utvrđuje da svako društvo u državnoj svojini mora pokrivati 50% svojih operativnih troškova iz prihoda od prodaje robe, odnosno usluga na tržištu, još jedan je od razloga zašto se odredbe ovog zakona ne mogu primjenjivati kod privrednih društava koje je osnovala jedinica lokalne samouprave radi obavljanja komunalne djelatnosti.

Naime, jedinica lokalne samouprave privredna društva osniva kako bi preko istih ostvarivala javni interes i pružala građanima zadovoljenje osnovnih uslova za život i rad. Ta društva ne posluju na tržištu, već obavljaju komunalnu djelatnost u korist građana jedinice lokalne samouprave, a sve u cilju zadovoljenja javnog interesa.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Član 12 je dodatno unaprijeđen.

36. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 16 definisano je razdvajanje komercijalnih i nekomercijalnih djelatnosti. U stavu 2 ovog člana utvrđeno je da se kompezacija za javne usluge, odnosno usluge od javnog interesa, što su nedvosmisleno komunalne djelatnosti, može odobriti društvu u državnom vlasništvu, pod određenim uslovima, a sve u smislu propisa kojima se uređuje kontrola državne pomoći. Odredbe Zakona o kontroli državne pomoći ni u kom slučaju se ne mogu primjeniti za obavljanje komunalnih djelatnosti, posebno ne zajedničke komunalne potrošnje (održavanje javnih površina, puteva, javne rasvjete, zelenih površina i sl.), a za koje je shodno odredbama Zakona o komunalnoj djelatnosti utvrđeno da se u cjelosti finansiraju iz budžeta jedinice lokalne samouprave.

Dovođenje odredbi Zakona o državnoj pomoći u vezu sa finansiranjem obavljanja komunalne djelatnosti, te obezbjeđivanjem uslova za isto, ne može biti prihvatljivo. Cilj zakona je efikasno vršenje usluga od opšteg interesa, a na navedeni način se ta efikasnost gubi. Odredbe Zakona o kontroli državne pomoći u oblasti komunalnih djelatnosti nijesu primjenjive, te je i ovo razlog da jedinica lokalne samouprave kontrolu izdataka na ime usluga od javnog interesa kontrolišu posebno, odnosno na način utvrđen posebnim propisom, nezavisnog od ovog zakona.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Obrazloženje dato u okviru odgovora na primjedbu 17 i 34.

37. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 35 opredjeljeni su pravni oblici organizovanja privrednih društava, pa je tako utvrđeno da mikro i mala društva budu organizovana kao DOO, a srednja i velika kao AD. Smatramo da nije potrebno definisati i nametati obaveze organizacije društva u zavisnosti od razvrstavanja u skladu sa zakonom o računovodstvu, već treba jedinici lokalne samouprave ostaviti autonomnost i slobodu da osnivačkim aktom to uredi kako ocijeni efikasnijim.

Isto se odnosi i na član 36, obzirom da se shodno Zakonu o privrednim društvima samo privredna društva koja su organizovana kao AD, a uspješno je izvršilo javnu ponudu akcija (javno akcionarsko društvo u smislu tog zakona) mora biti organizovano kao dvodomno, a ovdje se nameće obaveza dvodomnog upravljanja kod svih akcionarskih društava u državnoj svojini koja su razvrstana u kategoriju srednjih i velikih privrednih društava. Isto treba ostaviti jedinici lokalne samouprave da kroz osnivački akt samostalno uredi.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Član opredjeljivanje pravnog oblika (član 11) je korigovan na način da je propisana norma da se mikro, mala i srednja pravna lica organizuju kao DOO, dok se velika pravna lica i društva sa statusom strateškog nacionalnog interesa organizuju

kao akcionarska društva. Takođe, za sva prethodno navedena društva je jasno propisan sistem upravljanja i organi koji se uspostavljaju.

38. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 42 utvrđen je način i rokovi usvajanja godišnjeg i višegodišnjeg plana poslovanja odnosno finansijski plan. Privredna društva koje je osnovala jedinica lokalne samouprave radi obavljanja komunalne djelatnosti, godišnji program obavljanja komunalne djelatnosti, a koji sadrži finansijski plan poslovanja, izrađuje i usvaja na način i u rokovima kako je to definisano Zakonom o komunalnim djelatnostima i pratećim podzakonskim aktom. Ovo je još jedan od razloga zašto privredna društva koje je osnovala jedinica lokalne samouprave radi obavljanja komunalne djelatnosti moraju biti izuzeta od odredbi ovog zakona.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Obrazloženje dato u okviru odgovora na primjedbu 17 i 34.

39. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 43 utvrđeno je da su organi upravljanja društava u državnoj svojini, osim društava koja su razvrstana u mikro društva, u obavezi da usvoje i obezbijede dosljednu primjenu korporativnih politika u vezi sa upravljanjem svim materijalnim rizicima, ljudskim pravima, pitanjima održivosti i očuvanja životne sredine i sprječavanjem korupcije, te da Ministarstvo donosi akt kojim predviđa spisak i sadržinu tih korporativnih politika. Smatramo da isto treba da bude u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, kao osnivača privrednih društava na lokalnom nivou, odnosno organa lokalne samouprave nadležnog za poslove budžeta.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 28 propisane su obaveze uspostavljanja i dosljedne primjene korporativne politike koje će biti propisane shodno međunarodnim standardima korporativnog upravljanja.

40. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 46 utvrđen je način izbora članova organa upravljanja od strane Vladine komisije za izbor. Ovo nije primjenjivo za privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave i koja organe upravljanja imenuju u skladu sa osnivačkim aktom, a sve od strane skupštine jedinice lokalne samouprave, što je utvrđeno Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o komunalnim djelatnostima. S tim u vezi, od načina izbora organa upravljanja utvrđenog ovom normom treba izuzeti privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, što je još jedan od razloga da za ova društva mora biti donešen poseban zakon.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Vladina komisija za izbor neće preuzimati nadležnosti i ulogu lokalnih samouprava. To nikada nije bila intencija te su shodno tome relevantni članovi Nacrta

zakona izmijenjeni i dopunjeni. Dodat je novi član 33 koji se odnosi na imenovanje članova organa upravljanja u privrednim društvima u vlasništvu lokalne samouprave.

41. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 49 utvrđeni su dodatni uslovi za imenovanje članova organa upravljanja, pa između ostalog da poznaju oblast korporativnog upravljanja i da poznaju oblast poslovanja društva u državnom vlasništvu ili da poznaje finansijsko poslovanje, za šta je potrebno da kandidat pohađa obuku koju organizuje Ministarstvo i da uspješno položi ispit. Ove vrste obuke i polaganja kandidati za organe upravljanja u društvima čiji je osnivač lokalna samouprava ne bi trebali da pohađaju i polažu kod Ministarstva, već kod organa lokalne samouprave, a čiji organ ih imenuje shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi i Zakonu o komunalnim djelatnostima.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Obuke bi organi upravljanja u društvima čiji je osnivač lokalna samouprava trebali da pohađaju i polažu kod Ministarstva, odnosno pravnog lica kojem je u skladu sa zakonom povjereno vršenje tih poslova.

42. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 51 utvrđeno je da Vlada na predlog Ministarstva donosi akt kojim se bliže uređuje način sprovođenja javnog konkursa za imenovanje nezavisnih članova organa upravljanja. Smatramo da isto nije primjenjivo na imenovanje organa upravljanja u privrednim društvima čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, već bi isto trebalo da propiše samostalno skupština jedinice lokalne samouprave. Isto smatramo i kada je u pitanju odredba člana 52, odnosno da skupština jedinice lokalne samouprave mora samostalno da donosi akt kojim bliže uređuje način sprovođenja javnog konkursa za imenovanje direktora ili izvršnih direktora u odboru direktora, a kojim bi se obezbjedilo da kandidati posjeduju kvalifikacije, iskustvo, poznavanje korporativnog upravljanja, finansijske oblasti i/ili oblasti poslovanja tog društva, kao i vještine rukovođenja.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: propisano u skladu sa članom 33, 34 i 35.

43. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 55 utvrđen je način i uslovi za razrješenje organa upravljanja, odnosno upravnog odbora, a koje odredbe nijesu prihvatljive za privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave. Naime, jedinica lokalne samouprave bi trebala samostalno da propiše razloge za razrješenje članova organa upravljanja, odnosno upravnog odbora, te način na koji se sprovodi razrješenje. Postupak razrješenja ne može biti u nadležnosti Ministarstva, obzirom da je isto u koliziji sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Uslovi za razrješenje propisani članom 40. Kojim su precizirane nadležnosti Ministarstva odnosno lokalne samouprave.

44. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 56 utvrđen je način i postupak imenovanja komisija nadzornog odbora, odnosno odbora direktora i to: revizorskog odbora, komisije za imenovanje i komisije za naknade. Ispunjenost uslova za imenovanje, te dobijanje prethodne saglasnosti za isto, ne može biti u nadležnosti Ministarstva za privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, a kako to zakon koji je predmet javne rasprave utvrđuje, već isto mora biti u isključivoj nadležnosti organa uprave jedinice lokalne samouprave, odnosno osnivača istih.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata.

Obrazloženje: Nacrt zakona propisuje pravila, a lokalna samouprava je nadležna za sprovođenje.

45. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 59 i članom 60 definisan je način utvrđivanja naknada izvršnim članovima odbora direktora, odnosno članovima upravnih odbora, te izvršnim direktorima, odnosno članovima upravnog odbora, po osnovu smjernica koje donosi Ministarstvo, odnosno Ministar. Smatramo da isto ne može biti primjenjivo na privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, već isto mora biti u isključivoj nadležnosti organa uprave jedinice lokalne samouprave, kao osnivača istih.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ministarstvo će propisati bliži način određivanja zarade izvršnim članovima odbora direktora, odnosno članovima upravnog odbora kao i donijeti uputstvo za određivanje naknade članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim članovima odbora direktora.

46. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 60 utvrđeni su uslovi za zaključenje ugovora sa izvršnim direktorom, odnosno članom upravnog odbora, te utvrđen najviši iznos otpremnine koji može biti isplaćen izvršnom direktoru, odnosno članu upravnog odbora u slučaju otkaza od strane društva bez opravdanog razloga. Navedene odredbe za privredna društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave je potrebno definisati osnivačkim aktom, odnosno statutom društva, koji donosi skupština jedinice lokalne samouprave kao osnivač istog i jedino ona može biti nadležna da propiše uslove i način zaključenja predmetnog ugovora, u zavisnosti od mogućnosti i finansijskim pokazateljima.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Nacrt zakona propisuje jednaka pravila za sva privredna društva kako na centralnom, tako i na lokalnom nivou.

47. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 63 utvrđeno je da je društvo u državnoj svojini dužno da sastavlja godišnji izvještaj menadžmenta i konsolidovani izvještaj menadžmenta, u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, te da u isti uključi finansijske i nefinansijske informacije, kao i izvještaj o primjeni standarda korporativnog upravljanja i izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, kao i da isti u propisanim rokovima dostavi ministarstvu. Način finansijskog izvještavanja za privredna društva koje je osnovala jedinica lokalne samouprave radi obavljanja komunalne djelatnosti utvrđen je Zakonom o lokalnoj samoupravi, odnosno Zakonom o komunalnim djelatnostima, te svaka druga obaveza je prenormiranje i ne može biti prihvaćena. Navedena privredna društva svoje finansijske izvještaje dostavljaju skupštini jedinice lokalne samouprave, na način i u rokovima propisanim Zakonom o komunalnim djelatnostima i svako drugačije normiranje je u koliziji sa sistemskim zakonom.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Smatramo da bi u skladu sa ovim zakonom koji propisuje jedinstveni sistem finansijskog izvještavanja, trebalo obavezati i privredna društva koja su osnovana od strane jedinica lokalne samouprave za obavljanje komunalnih delatnosti da se pridržavaju tih odredbi. Na taj način bi se omogućila primjena jednog sistema izvještavanja za sve privredne subjekte, bez obzira na to da li su osnovani od strane lokalne samouprave ili centralnog nivoa vlasti.

Postojanje posebnih pravila za finansijsko izvještavanje komunalnih preduzeća, smatramo nepotrebnim i stoga predlažemo da se odredbe o načinu finansijskog izvještavanja izuzmu iz Zakona o komunalnim djelatnostima i da se primijene i da se postojeće zakonske norme iz nacрта ovog zakona.

48. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 64 i 65 utvrđeno je objelodanjivanje podataka o vlasništvu i korporativnom upravljanju, te obezjeđenje javnosti poslovanja. Smatramo da isto treba biti normirano od strane skupštine jedinice lokalne samouprave za društva čiji je osnivač, a sve po osnovu osnivačkog akta, odnosno statuta društva. Dodatno smatramo da istom nije mjesto u ovom zakonu, već da je isto predmet regulisanja Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: navedenim zakonom uređuje se proces izvještavanja, te obezbjeđivanja javnosti. Navedeno je precizirano članom 57.

49. **primjedba/predlog/sugestija „Komunalno“ Tivat:** Članom 66 utvrđena je obavezna revizija finansijskih izvještaja, te je utvrđena obaveza da društvo u državnoj svojini izvrši zamjenu društva za reviziju jednom u pet godina. Ova odredba nije u saglasnosti sa sistemskim Zakonom o reviziji, koji u članu 35 utvrđuje, da su društva

za reviziju i ovlašćeni revizori dužni da najkasnije svake sedme godine od početka obavljanja revizije finansijskih izvještaja kod istog pravnog lica izvrše zamjenu ovlašćenog revizora potpisnika izvještaja o reviziji, odnosno glavnog partnera za reviziju.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ovo je posebni zakon kojim se mogu urediti dodatni uslovi.

50. primjedba/predlog/sugestija: REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 2 - Lica na koja se zakon primjenjuje

Nejasno je koje se odredbe Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini (u daljem tekstu: Zakon) (ne)odnose na „društva u svojini lokalne samouprave“.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: kroz doradu određenih članova zakona precizirano je koje odredbe tj. članovi zakona se primjenjuju na „društva u svojini lokalne samouprave“, kao i od kojih odredbi se izuzimaju.

51. primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Predlažemo da se pojmovno odredi pojam „društvo u javnom vlasništvu“, koji se koristi u tekstu Zakona.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član koji se odnosi na značenje izraza biće dodatno razmotren i dopunjen sa jasnim definicijama koje se koriste ovim zakonom.

52. primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Predlažemo da se u članu 8 stav 1 Zakona bliže odrede kriterijumi za određivanje društava od nacionalnog interesa, na način što bi se propisali u Zakonu ili propisivanjem ovlašćenja u ovom članu za donošenje podzakonskog propisa kojim bi se bliže odrediti ti kriterijumi.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Član 8 biće preformulisan kako u jezičkom tako i u suštinskom smislu. Pored razvoja ekonomije dodatno će biti dopunjen i „uticajem na razvoj društva Crne Gore“ kako bi se obuhvatili i interesi nacionalne bezbjednosti, zaštite zdravlja, obrazovanja, kulture, socijalnog staranja itd. U odnosu na sugestiju dodatnih kriterijuma, isti su već uvršteni u okviru Politike državnog vlasništva, čije se donošenje planira nakon usvajanja Zakona.

**53. primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 10 stav 2 Zakona**

Mišljenja smo da je navedenim stavom uspostavljen pravni režim podređenosti drugih zakona u odnosu na Zakon, koji treba preispitati iz razloga koji su navedeni u primjedbi 5 (primjedba na član 16), primjedbi 6 (primjedba na član 20), primjedbi 7 (primjedba na član 33) i primjedbi 9 (primjedba na član 69).

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Cilj ovog zakona je jedinstvena primjena propisa na privredna društva u državnom vlasništvu.

**54. primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 16 - Razdvajanje komercijalnih
i nekomercijalnih djelatnosti**

Predlažemo da se razmotri usklađenost navedenog člana sa članom 82 Zakona o energetici i članom 56a Zakona o komunalnim djelatnostima.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Članom 15 dodatno je propisana procedura razdvajanja komercijalnih i nekomercijalnih djelatnosti. U okviru ovog člana dodat je stav da nadležno regulatorno tijelo utvrđuje metodologiju obračuna kompenzacije i obezbjeđuje adekvatan način kontrole njene dosljedne primjene.

**55. primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I
REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 20 - Nadležnost Ministarstva
finansija**

- Mišljenja smo da je potrebno razmotriti usklađenost člana 20 stav 1 tačka 5 sa čl. 32- nadležnosti Agencije, 38 -stručni nadzor nad radom energetske subjekata, 39 kontrola tržišta električne energije i gasa i 40 -dostavljanje podataka Agenciji Zakona o energetici.
- Predlažemo da se u stavu tačka 15 poslije riječi „sarađnja sa“ dodaju riječi „nadležnim regulatornim organima i“.
- Potrebno je precizirati da li se i član 20 Zakona primjenjuje na i „društva u svojini lokalne samouprave“.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: U vezi sa predlogom i sugestijama o članu 20 Zakona i nadležnostima Ministarstva finansija, kao i nadležnostima Agencije za energetiku.

Predlog da se razmotri usklađenost člana 20, stav 1, tačka 5 sa članovima 32, 38, 39, i 40 Zakona o energetici je prihvatljiv. Naime, Zakon o energetici pomenutim članovima definiše nadležnosti Agencije, reguliše stručni nadzor rada energetske subjekata, kontrolu tržišta električne energije i gasa, kao i dostavljanje podataka

Agenciji. Obzirom da član 20 iz Zakona o državnom vlasništvu utiče na ove aspekte, bitno je da postoji jasna usklađenost kako bi se izbjegle bilo kakve pravne nejasnoće i omogućila efikasna primjena oba zakona. Predlog da se izvrši usklađivanje može doprinijeti jasnijoj i dosljednijoj primjeni propisa.

Tekst Nacrta zakona je prilagođen.

56.primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 33 – Politika dividendi

Predlažemo da se doda novi stav 3 koji glasi: „Od raspoređivanja dobiti iz prethodne poslovne godine, odnosno neraspoređene dobiti iz prethodnih godina izuzima se iznos potreban za buduće korekcije regulatorno dozvoljenog prihoda za društva u državnoj svojini čija je djelatnost regulisana u skladu sa zakonom”.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: ovaj stav je dodat u okviru člana 53 Politika raspodjele dobiti

57.primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 46 Vladino tijelo za izbor

Predlaže se da se član 46 Zakona dodatno normira, ili da se propiše novi član koji bi uređivao postupak izbora organa upravljanja kod *„društva u svojini lokalne samouprave”*.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: članom 33 predviđena je shodna primjena za imenovanja društava u vlasništvu lokalne samouprave.

58.primjedba/predlog/sugestija REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI: Član 69 stav 1 tač. 3 i 4 - Kaznene odredbe

Mišljenja smo da je potrebno razmotriti usklađenost člana 69 stav 1 tač. 3 i 4 sa članom 237 stav 1 tač. 20 i 21 Zakona o energetici.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje:

59.primjedba/predlog/sugestija Montecargo: Primjedba na član 24, stav 1: Rok do 15. septembra je kratko postavljen, da bi društvo postavilo konkretne finansijske, operative i druge indikatore za narednu poslovnu godinu.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Rani početak procesa planiranja je ključan za pravovremeno donošenje finansijskih planova, bolju usklađenost sa strateškim ciljevima i efikasnije donošenje poslovnih odluka, čime se izbjegava kašnjenje u donošenju finansijskih planova odnosno njihovo donošenje nakon početka poslovne godine za koju se donose.

60. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 36 Primjedba se odnosi na obaveznost dvodomnog sistema upravljanja. Kod akcionarskih društava koja su u većinskom vlasništvu države, ali nemaju subvencije niti se finansiraju iz budžeta, kao što je slučaj sa našim društvom, dvodomni sistem upravljanja nametnuo bi dodatne troškove za društvo, koji se ne bi umanjio ostalog tipa finansiranja naknada nadzornom odboru, a ne bi doprinio većoj kontroli niti transparentnosti rada u odnosu na jednodomni sistem. Mišljenja smo da treba ostaviti mogućnost za jednodomni sistem upravljanja, kada su u pitanju društva slična našem.

Ukazujemo i na koliziju normi ovog zakona sa članom 292 Zakona o privrednim društvima, koji predviđa obavezu da javna akcionarska društva moraju imati odbor direktora, dok ovaj član predviđa nadzorni i upravni odbor.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Član 31 propisuje sistem i organe upravljanja, uvodeći dvodomni sistem kao obavezan za akcionarska društva, kao i da mikro i malo DOO treba imati skupštinu i direktora, dok srednje pravno lice treba imati pored skupštine i odbor direktora.

61. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 41, stav 4 Zbog važnosti etičke komisije na nivou društva, treba dodatno urediti stav, u dijelu koji se tiče koliko članova može da ima i ko može/ne može biti član iste.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: vidjeti sugestiju broj 81.

62. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 45, stav 2 Ukazujemo i na koliziju normi ovog zakona sa članom 292 Zakona o privrednim društvima, koji predviđa obavezu da javna akcionarska društva moraju imati odbor direktora, dok ovaj član predviđa nadzorni i upravni odbor.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: pripisano članom 31.

63. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 47, stav 2, tačka 3
Dopuniti član ko je povezano lice, odnosno dodatno razjasniti sam pojam povezanog lica, u tom dijelu mogu biti nejasnoće u radu.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: pitanje je dovoljno precizirano predmetnim članom.

64. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 49, stav 1, tačka 6 i 7
Tačku 6 i 7 definisati na način da umjesto „ili“ stoji veznik „i“, jer od važnosti je da lice poznaje i oblast poslovanja i državnom vlasništvu i da poznaje finansijsko poslovanje, odnosno u tački 7 da nije u sukobu interesa u skladu sa zakonom o privrednim društvima i etičkim kodeksom.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Zahtjev da isto lice obavezno mora poznavati i oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države i finansijsko poslovanje bi bio limirajućeg karaktera. Pored toga, prethodnom tačkom je propisano obavezno poznavanje korporativnog upravljanja što je u kombinaciji sa uslovom iz tačke 6) dovoljno.

65. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 57
Nejasna je obaveza odgovaranja za rad jedinice za unutrašnju reviziju, koja po datom predlogu treba da odgovara revizijskoj odboru i nadzornom odboru. Predlog je da ova jedinica odgovara isključivo organu koji ih imenuje.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: U skladu sa Zakonom o reviziji, revizorski odbor ima značajnu ulogu u praćenju funkcionisanja jedinice za unutrašnju reviziju te unutrašnja revizija obavezno mora biti usmjerena na revizorski odbor. I naravno da u konačnom odgovaraju organu koji ih imenuje.

66. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 58, stav 2 i 3 su u koliziji, jer u članu 2 se predviđa obaveza da članovi nadzornog odbora potpisuju finansijske izvještaje, dok u stavu 3 za njih odgovara samo predsjednik upravnog odbora. Takođe ukazujemo na činjenicu da je upravni odbor kolektivni organ, pa samim tim odgovornost ne može biti pojedinačna.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: tekst Nacrta zakona će biti prilagođen.

67. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 59, stav 1 u koliziji sa članom 327 Zakona o privrednim društvima koji propisuje da se naknada za rad članovima organa upravljanja utvrđuje politikom naknada, a ne statutom društva.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ministarstvo donosi uputstvo za određivanje naknade u skladu sa kojim će skupština društva biti dužna da utvrdi naknade članovima nadzornog odbora, odnosno neizvršnim članovima odbora Direktora.

68. **primjedba/predlog/sugestija Montecargo:** Član 63, stav 4 Potrebno je dodatno pojasniti alternativno postavljen rok dostavljanja godišnjih izvještaja, odnosno u kojim slučajevima taj rok je 31. maj tekuće godine. Ovakvim rješenjem alternativno postavljen rok, bez dodatnih uslova, daje prostora za zloupotrebu u praksi.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Drugi rok se odnosi na pripremu konsolidovanih izvještaja kako je već propisano i Zakonom o računovodstvu. Tekst je prilagođen.

69. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 2 stavovima 3 i 4 se kod privrednih društava i kod Razvojne banke Crne Gore koristi izraz „u javnoj svojini“ i potrebno ga je redefinisati.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: tekst Nacrta zakona je prilagođen.

70. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 5, koji se odnosi na značenje izraza, potrebno je definisati izraz „koordinacija“.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Dodat je novi član 18 kojim je data definicija koordinisanog upravljanja.

71. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** Član 6 potrebno je definisati samo kao „Ciljevi društava u državnoj svojini“, a posebnim članom ili članovima definisati i razraditi načela odgovornog poslovanja. Cijenimo cjelishodnim da se član definiše samo kao „Ciljevi društva u državnoj svojini“, kao i da se kroz dodatne stavove u okviru ovog člana detaljnije propiše šta podrazumijeva održivo poslovanje, efikasno vršenje javnih funkcija, dugoročno uvećanje sopstvene vrijednosti i podsticanje ekonomskog razvoja. Prednje smatramo cjelishodnim iz razloga definisanja precizne pravne norme, kojom bi se izbjeglo ostavljanje pravnih praznina, a prednje je posebno značajno i iz razloga što se u članu 5, koji se odnosi na značenje izraza, ne propisuje šta podrazumijeva održivo poslovanje, efikasno vršenje

javnih funkcija, dugoročno uvećanje sopstvene vrijednosti i podsticanje ekonomskog razvoja.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Osnovni elementi načela odgovornog upravljanja detaljno su razrađeni kroz Politiku državnog vlasništva odnosno kroz ovaj zakon, na način što su definisani: ciljevi i očekivanja, jasno uređene uloge i linije odgovornosti, definisan proces izvještavanja, utvrđena transparentnost, definisani uslovi za obezbjeđivanje stručnih i odgovornih odbora i menadžera.

72. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U okviru načela upravljanja društvima u državnoj svojini i svojini lokalnih samouprava neophodno je kao posebno načelo propisati načelo opravdanosti vlasništva u državnoj svojini.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Načelo opravdanosti vlasništva u državnoj svojini već je eksplicitno obuhvaćeno drugim odredbama ovog zakona i politikom državnog vlasništva, stoga nije nužno uvoditi poseban član. Opravdanost državnog vlasništva utvrđuje se u skladu sa politikom državnog vlasništva, te članom 12 zakona, članovima koji definišu ciljeve, kriterijume i razloge za zadržavanje, povećanje ili smanjenje učešća države u kapitalu privrednih društava. Država je dužna da periodično preispituje opravdanost svog vlasništva u svakom privrednom društvu, uzimajući u obzir javni interes, efikasnost poslovanja i ekonomske okolnosti. Kada se utvrdi da više ne postoje razlozi javnog interesa za državno vlasništvo, nadležni organi preduzimaju mjere za restrukturiranje, privatizaciju ili izlazak države iz vlasništva, u skladu sa zakonom.

73. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 6 stav 3 je potrebno redefinisati.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Ovaj stav ostavlja mogućnost da se postojeći ciljevi mogu proširiti i drugim dodatnim ciljevima u skladu sa posebnim sektorskim zakonima ukoliko nisu suprotni ovim ciljevima.

72. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 8 potrebno je propisati dodatni stav da Vlada odlukom utvrđuje društva od strateškog nacionalnog interesa nakon prethodnog provođenja javne rasprave za zainteresovanu javnost.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Član 8 biće preformulisan kako u jezičkom tako i u suštinskom smislu. Pored razvoja ekonomije dodatno će biti dopunjen i „uticajem na razvoj društva Crne

Gore" kako bi se obuhvatili i interesi nacionalne bezbjednosti, zaštite zdravlja, obrazovanja, kulture, socijalnog staranja itd. U odnosu na sugestiju dodatnih kriterijuma, isti su već uvršteni u okviru Politike državnog vlasništva. Dodatno, članom 14 koji se odnosi na proceduru dodjeljivanja statutsa društva od strateškog nacionalnog interesa naglašeno je da će Vlada Crne Gore dodjeljivati pomenuti status u skladu sa definisanim kriterijumima. Procedura sprovođenja javne rasprave može se predvidjeti podzakonskim aktima.

74. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 12 potrebno je definisati šta su strateški nacionalni ciljevi ili strateški ciljevi države u smislu datog člana.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: U članu 9 dodato je značenje izraza strateški ciljevi. Napominjemo da će dodatna razrada strateških nacionalnih ciljeva biti sastavni dio Politike državnog vlasništva i Strategije upravljanja privrednim društvima u državnom vlasništvu.

75. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 12 stavu 7 riječi „ili najmanje tri od pet uzastopnih godina“ brisati, a riječi „donijeti odluku o pretvaranju tog društva u javnu ustanovu“ mijenjati u „odlučiti da li je ekonomski opravdano da se to društvo pretvori u javnu ustanovu ili se pokrene drugi odgovarajući proces transformacije društva“.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 12 je preformulisan, navedeni stav je sastavni dio člana 16. Iz stava je izbačena riječ "uzastopnih", te se navedena formulacija odnosi na najmanje tri od pet godina. Drugi dio preporuke koji se odnosi na donošenje odluke o pretvaranju društva u javnu ustanovu ili drugi odgovarajući proces formulisani su u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, pa su propisana tri moguća predloga koja Ministarstvo može dostaviti Vladi.

76. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 20 stav 1 tačku 2 brisati. Članom 20 stavom 1 tačkom 2 propisano je da, pored ostaloga, Ministarstvo vrši poslove „pripreme sveobuhvatne strategije vršenja državnog vlasništva u društvima u državnoj svojini i društvima sa manjinskim učešćem, sa akcionim planom.“ Predlaže se brisanje ovog stava, a iz razloga što cijenimo bespotrebnim da se izrađuju strategije sa akcionim planovima, za koje je praksa u crnogorskim uslovima pokazala da predstavljaju uglavnom gubljenje vremena i da se zacrtani ciljevi i indikatori rijetko ispunjavaju. Ovo posebno što je istim članom propisano da Ministarstvo izrađuje politiku državnog vlasništva u privrednim društvima, dok je u isto vrijeme zaduženo za čitav niz drugih, efektivnih aktivnosti u

koordinaciji, upravljanju i praćenju društava u državnom vlasništvu, što daje dovoljno prostora da se na optimalan način realizuju nadležnosti, a da se ne gubi vrijeme na pripreme različitih strategijskih dokumenata.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: priprema strategije sa akcionim planom je neophodna kako bi se obezbijedila puna primjena ovog Zakona i vlasničke politike.

77. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 22 u stavu 13 brisati tačku i dodati riječi: „ili nije postupao sa pažnjom dobrog privrednika ili dužnom pažnjom.“

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Navedeni stav nije prihvatljiv jer nije normativno definisan odnosno njegovo tumačenje bi u praksi bilo podložno širokom tumačenju i naknadnoj interpretaciji.

78. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 33 u stavu 3 riječi „treće“ i „tri“ zamijeniti sa „druge“ i „dvije“.

Odgovor: Navedeni predlog ne prihvata

Obrazloženje: cijenimo da je optimalno da se pitanje raspodjele dobiti i politika dividendi razmatraju jednom u tri godine.

79. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 39 i sljedstveno potencijalno drugim članovima potrebno je razmotriti da se formulacija „javno društvo“ preformuliše u „društvo koje obavlja javnu djelatnost“.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: ovaj član se odnosi na javna društva tj. javna akcionarska društva čijim akcijama se javno trguje na berzi. Dodatno, definicija javnog društva dodata je u okviru člana 9 koji se odnosi na značenje izraza.

80. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 41 stav 1 potrebno je brisati tačku i dodati riječi „u roku od dva mjeseca od početka primjene ovog zakona“.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Rok za usklađivanje sa odredbama ovog zakona je 12 mjeseci i propisan je u prelaznim i završnim odredbama.

81. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 47 u stavu 2 potrebno je propisati i da nezavisni član ne smije biti lice koje je bilo u poslovnom ili bilo kom drugom interesnom odnosu sa društvom u državnoj svojini ili društvom u svojini lokalne samouprave.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Već su propisani dodatni uslovi koje nezavisni član mora ispunjavati. Tako je jedan od uslova i da ne smije biti povezano lice za državom, bilo kojim državnim organom, institucijom ili drugim pravnim licem (osim akademske institucije) koja se u bilo kom dijelu finansira iz javnih prihoda ili budžeta države ili lokalne samouprave.

82. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 49 u stavu 1 u tački 1 rimski broj „VI“ zamijeniti sa brojem „VII-1“.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: navedeni uslovi usklađeni su sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju.

83. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 49 u stavu 1 u tački 3 brisati riječi „na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili više mjeseci“.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: takav uslov bi bio previše restriktivan imajući u vidu iste odredbe koje propisuje Zakon o privrednim društvima. Ovim Nacrtom zakona smo ipak otišli korak dalje u odnosu na ono što propisuje ZoPD.

84. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 49 u stavu 2 potrebno je brisati tačku i dodati riječi „ili se na osnovu relevantnih i nespornih dokaza može potvrditi da ima potrebno iskustvo u korporativnom upravljanju ili iskustvo o poslovanju društva ili finansijskom poslovanju.“

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Članom 34 jasno je precizirana ispunjenost uslova o poznavanju korporativnog upravljanja koja se dokazuje određenom ispravom.

Nedorečenost u formulaciji u kojoj se zakonom istovremeno predviđa izuzetak prema kojem kandidat može "na drugi način dokaže da poznaje oblast korporativnog upravljanja, odnosno finansijskog poslovanja." planirano je da se podzakonskim aktom urediti postupak oglašavanja, selekcije kandidata i utvrđivanje liste za izbor kandidata kojom će se bliže urediti način na koji kandidat potvrđuje ispunjenost uslova iz tačke 5 i 6 člana 34, a koje se odnose na uslov da kandidat poznaje oblast

korporativnog upravljanja i da poznaje oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države ili da poznaje finansijsko poslovanje.

85. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 54 u stavu 1 riječ „tri” mijenjati u riječ „dva”.

Odgovor: Navedeni predlog ne prihvata

Obrazloženje: broj mandata je ograničen na tri.

86. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 55 u stavu 1 tačku 4 preformulisati tako da glasi: „protiv tog člana bude podignut optužni predlog ili optužnica bez obzira na vrstu zapriječene kazne”.

Odgovor: Navedeni predlog ne prihvata

Obrazloženje: Shodno obrazloženju pod rednim brojem 83.

87. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 61 u stavu 4 riječ „šest” mijenjati u „četiri”.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Obzirom na tržišne mogućnosti zapošljavanja u Crnoj Gori i ranije uporedne analize odlučeno je da ovaj period ostane na ranije predloženih 6 mjeseci.

88. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 70 broj „12” zamijeniti sa riječju „devet”.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Obzirom da se radi o donošenju potpuno novog zakona kojim se uspostavlja čitav sistem upravljanja, ostavljen je rok od 12 mjeseci da privredna društva imaju dovoljno vremena da izvrše transformaciju.

89. **primjedba/predlog/sugestija NVO Akcija za socijalnu pravdu:** U članu 71 stav 1 broj „12” zamijeniti sa riječju „devet”.

Odgovor: Navedeni predlog ne prihvata

Obrazloženje: Cijenili smo da je neophodno ostaviti dovoljno vremena imajući u vidu kompleksnost pitanja koje uređuje ovo zakonsko rješenje.

90. **primjedba/predlog/sugestija Opština Tivat – Sekretarijat za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti:** U članu 2 Nacrta Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini se utvrđuju subjekti na koje se Zakon primjenjuje, gdje se navodi da se odredbe Zakona, između ostalog, odnose i na privredna društva u svojini lokalne samouprave, što je apsolutno neprihvatljivo.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: U zakonu članovima od 1-4 precizno se navodi predmet zakona i subjekti na koga se navedene odredbe odnose. Dodatno, kroz ostala poglavlja zakona propisani su posebni članovi koje se odnose na privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave.

91. **primjedba/predlog/sugestija Opština Tivat – Sekretarijat za saobraćaj i stambeno-komunalne djelatnosti:** Odredbe Nacrta Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini su takođe u suprotnosti i sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: zakon o upravljanju privrednim društvima odnosiće se na privredna društva u vlasništvu države kao i na privredna društva u vlasništvu lokalne samouprave. Cilj zakona je uspostavljanje jedinstvenog sveobuhvatno sistema upravljanja svim privrednim društvima. Ne smatramo da je u bitnom u suprotnosti sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

92. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 1** – Smatramo da bi bilo korisno dodati u stavu 1 pozivanje na upravljanje i funkcionisanje privrednih društava u državnoj svojini, s obzirom na to da ovo pitanje spada u djelokrug Nacrta zakona.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: navedena sugestija je uključena u okviru člana 1. Koji se odnosi na predmet zakona.

93. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 4** – Pored neposrednog cilja koji se navodi u Nacrtu zakona, bilo bi korisno pomenuti i krajnji cilj kojem Nacrt zakona doprinosi, a to je služenje opštem interesu i maksimiziranje dugoročne vrijednosti za crnogorsko društvo u cjelini.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: navedeni stav je pretočen u okviru člana 5 kojim se navode ciljevi prevrednog društva i načelo odgovornog upravljanja.

94. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 5** – U vezi sa definicijom

pojma „većinsko državno vlasništvo“, iako ne vidimo problem sa samom definicijom, smatramo da bi moglo biti korisnije zamijeniti je pojmom „privredno društvo kontrolisano od strane države“, koji bi obuhvatio ne samo slučajeve većinskog vlasništva, već i situacije u kojima država nema većinski udio, ali ima efektivnu kontrolu nad društvom putem drugih mehanizama (npr. pravo da imenuje većinu članova odbora direktora). Nacrt zakona već pominje kontrolisana preduzeća u članu 2, pa bi bilo korisno upotrijebiti taj pojam i u nekim ključnim odredbama Nacrta zakona (npr. u definiciji Pisma očekivanja, koje se trenutno odnosi samo na privredna društva u većinskom državnom vlasništvu).

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: u članu 2, 3 i 4 date se preciznije formulacije za privredna društva u vlasništvu države, lokalne samouprave, zavisnog društva i društva sa manjinskim učešćem.

95. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 5 –** U vezi sa definicijom „Pisma očekivanja“, smatramo da je važno precizirati da su ovim pismom postavljeni samo ključni prioriteti i ciljevi. Ovaj komentar se takođe odnosi i na član 23 Nacrta zakona.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Kroz proces konsultacija navedena definicija je izbačena iz finalne verzije, dok je članovima 22 i 23 dodatno pojašnjen proces donošenja pisma o očekivanjima.

96. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 5 –** U vezi sa definicijama pojmova „upravljanje“ i „rukovođenje“, po našem mišljenju postoji prostor za poboljšanje i jasnije razlikovanje, naročito zato što definicija upravljanja ne obuhvata pojmove postavljanja strategije niti praćenja/nadzora, koji se obično smatraju ključnim karakteristikama upravljanja.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Nakon procesa konsultacija odustalo se od navedenih pojmova iz razloga što u dosadašnjoj praksi imamo različite definicije u okviru različitih zakona. Tekst zakona je u određenoj mjeri prilagođen dok će detaljna pojašnjenja biti data podzakonskim aktima.

97. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 5 –** U vezi sa definicijom

„strateških ciljeva“, nismo uspjeli da pronađemo nijedan slučaj upotrebe ovog termina u Nacrtu zakona. Takođe, po našem mišljenju, definicija bi trebalo da se odnosi na politiku vlasnika, a ne samo na politiku uopšte.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Strateški ciljevi se pominju u okviru člana 12 zakona koji se odnosi na uslove za osnivanje odnosno sticanje učešća u privrednom društvu u vlasništvu države.

98. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 7** – Smatramo da bi se u Nacrtu zakona trebalo koristiti pojam „evidencija“ umjesto „registar“ za privredna društava u državnoj svojini, jer su već registrovana u Centralnom registru privrednih subjekata.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: član koji se odnosio na uspostavljanje registra je izbačen iz zakona dok je u dijelu koji se odnosi na izvještavanje korišćena formulacija uspostavljanje evidencije i slično.

99. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 8** – U vezi sa stavom 2, smatramo da Vlada, pored utvrđivanja privrednih društava u državnoj svojini od strateškog nacionalnog interesa, treba da bude ovlašćena da detaljnije razradi kriterijume za ovo utvrđivanje putem sekundarnog propisa.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 8 biće preformulisao kako u jezičkom tako i u suštinskom smislu. Pored razvoja ekonomije dodatno će biti dopunjen i „uticajem na razvoj društva Crne Gore“ kako bi se obuhvatili i interesi nacionalne bezbjednosti, zaštite zdravlja, obrazovanja, kulture, socijalnog staranja itd. U odnosu na sugestiju dodatnih kriterijuma, isti su već uvršteni u okviru Politike državnog vlasništva. Dodatno, donošenjem Politike državnog vlasništva kao i podzakonskim aktima biće detaljnije razrađeni kriterijumi.

100. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 10** – Brisati riječ „isključenje“ primjene drugih zakona. Takođe, stav 1 bi trebalo da sadrži upućivanje na promjenu pravnog oblika.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Stav 2 ovog člana je brisan. U zakonu ovaj član se nalazi pod brojem 7 i nazivom odnos sa drugim zakonima. Oprjedjeljivanje pravnog oblika propisano je članom 11.

101. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 12** – U vezi sa stavom 2, smatramo da bi bilo korisno precizirati da li se prihodi ostvareni izvršavanjem obaveze javne usluge uključuju ili ne u ovu kalkulaciju.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Član 12 biće preformulisan radi bolje preciznosti. Kalkulacija treba da predstavlja neto efekat troška koji se ne može pokriti iz prihoda. Pored navedenog, u ovom članu biće dodatno razrađena procedura osnivanja novih privrednih društava, proširen obuhvat društveno odgovornih razloga, dok će stavovi koje se tiču „odluka države o zadržavanju državnog vlasništva u postojećim privrednim društvima“ biti pripojeni članu koji se tiče periodične analize portfolija, na način da predstavljaju zaokruženu logičku cjelinu.

102. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 12** – U vezi sa stavom 7, smatramo da bi opravdanje za transformaciju privrednih društava u javne institucije trebalo bolje precizirati.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Pored prethodno navedenog obrazloženja, i ovaj stav je biti dodatno preciziran u okviru člana 16.

103. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 16** – Podržavamo uključivanje pojma „opravdani profit“ u naknadu za pružanje javnih usluga. U vezi sa stavom 6, preporučujemo i dopunu teksta dodatnim upućivanjem na druge propise koji definišu specifične javne usluge.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 16 biće dopunjen novim stavom kojim će se konstatovati da su privredna društva koja pružaju javnu uslugu u obavezi da istu definišu preciznim ugovorima sa Državom. U proces definisanja obuhvata javne usluge, uključivanje pored regularnih agencija i resornih ministarstava i Agencije za zaštitu konkurencije, uz proces utvrđivanja precizne metodologije za obračun kompenzacija, kako bi se izbjeglo kako prekomjerno, tako i podcijenjeno finansiranje javnih usluga.

104. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 24 –** Podržavamo namjeru da se zahtijeva objavljivanje pisama očekivanja. Međutim, u osjetljivim sektorima, kao i u sektorima u kojima se državna preduzeća takmiče sa drugim kompanijama, insistiranje na objavljivanju pisama u integralnom obliku i konkretnih ciljeva/pokazatelja, moglo bi premašiti ono što se očekuje od privatnog sektora i narušiti konkurentski položaj državnog preduzeća. Stoga bismo preporučili da se izuzme ovaj zahtjev ukoliko su informacije osjetljive sa aspekta bezbjednosti ili konkurentnosti.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično

Obrazloženje: Navedeni prijedlog ima smisla i ovo pitanje će biti dodatno razmotreno i uređeno podzakonskim aktima.

105. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 33 –** Kada je riječ o raspodjeli dividendi, Nacrt zakona propisuje obavezu da Skupština akcionara donese odluku o raspodjeli koja je u skladu sa kriterijumima propisanim aktom Vlade. Međutim, nije navedeno da (nadzorni) Odbor podnosi prijedlog koji bi trebalo da osigura da raspodjela uzima u obzir i potrebe preduzeća, te da na kraju informiše odluku na nivou akcionara. U zavisnosti od načina na koji se postave kriterijumi, vidimo potencijalni rizik da se raspodjela dividendi shvati kao postupak u kojem preduzeće nema uticaja, što bi moglo ograničiti podsticaje za uspješno poslovanje.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Cilj ovog člana jeste uvođenje predvidljivosti u sistem planiranja čime se izbjegava pretjerano miješanje države u svakodnevne poslove društva. Kriterijumi koji će biti propisani od strane Vlade imaju za cilj podsticaj preduzeća da uspješnije posluju uz veći fokus na dugoročne ciljeve nasuprot kratkoročnih. Cijenimo ovo izuzetno važnim, posebno imajući u vidu činjenicu da privredna društva u državnom vlasništvu trebaju više sredstava opredjeljivati za investicije kako bi održali i/ili povećali tržišni udio.

106. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 35 –** U vezi sa promjenom pravnog oblika i postupkom njegove primjene, preporučujemo da se doda referenca na Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata, jer postupak treba da se sprovodi u skladu sa tim zakonom.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Novi zakon o registaciji privrednih subjekata je stupio na snagu, te su privredna društva već upoznata sa obavezama koje iz njega proističu.

107. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 38** – Smatramo da član nije dovoljno jasan.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: članom 26 propisana je primjena kodeksa korporativnog upravljanja javnih društava.

108. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 39** – U vezi sa obavezom „prihvatanja i primjene“ Kodeksa korporativnog upravljanja, koji je obavezan za privredna društva u državnoj svojini, želimo da istaknemo da je, po našem razumijevanju, Kodeks korporativnog upravljanja koji je nedavno usvojen od strane Komisije za tržište kapitala Crne Gore, predviđen za primjenu po principu „pridržavaj se ili objasni“, što znači da je čak i za izlistane kompanije moguće odstupiti od Kodeksa uz opravdano obrazloženje. S obzirom na ovlašćenje Vlade da propiše dodatne standarde korporativnog upravljanja za državna preduzeća, smatramo da ti standardi treba da imaju prvenstvo, dok se Kodeks primjenjuje na principu „pridržavaj se ili objasni“. Stoga bi formulacije u članovima mogle biti objedinjene i pojednostavljene kako bi navedeno bilo jasno.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: poglavlje zakona koje se odnosi na primjenu korporativnog upravljanja je dodatno modifikovano dok će se veća preciznost obezbijediti donošenjem podzakonskog akta.

109. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 41** – Dovodimo u pitanje predloženo rješenje o formiranju posebnog odbora za etiku.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Uspostavljanje etičke komisije će dovesti do povećanja nivoa odgovornosti u privrednom društvu, uspostaviće se etička načela i principi čije poštovanje i implementaciju treba dosljedno sprovesti.

110. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 42** – U stavu 1, vidimo vrijednost u tome da se izričito navede da godišnji i trogodišnji ili višegodišnji poslovni plan, odnosno finansijski plan, treba da budu usklađeni sa pismom očekivanja.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: U članu koji se odnosi na uspostavljanje pisma o očekivanjima navedeno je da se zahtjevi odnose na narednu poslovnu godinu kao i naredne tri poslovne godine. Samim tim podrazumijeva se da će planovi biti pripremljeni na osnovu pisma o očekivanjima. Dodatno, promijenjena je struktura inoviranog zakona na način da član koji se odnosi na uvođenje godišnjeg i višegodišnjeg planiranja sada slijedi odmah nakon članova koji se odnose na pismo o očekivanjima i njegovu pripremu, čime se uspostavlja zaokružena logička cjelina. Svakako, predviđeno je i donošenje podzakonskog akta kojim će Ministarstvo finansija bliže propisati način pripreme, praćenja i izvještavanja po osnovu pisma o očekivanjima te u tom smislu, neće biti nedorečenosti.

111. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 44** – Smatramo da je formulacija stava 1 možda previše široka i neopravdano opterećujuća.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 29 se odnosi na lični interes, isti je korigovan na način da obezbijedi sažet i precizan stav.

112. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 46** – Smatramo da bi bilo korisno precizirati da Komisija za izbor ima sekretarijsku podršku, kao i pristup spoljnim savjetima od strane stručnjaka iz oblasti, ukoliko bude potrebno. Takođe, u stavu 4 nije jasno da li je pomenuta lista opšta lista podobnih kandidata ili lista sastavljena za određeni izbor.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Komisija je proširena na predsjednika i četiri člana, uključujući nezavisne stručnjake sa specifičnim ekspertizama u skladu sa preporukama OECD-a. Time će se osigurati da proces izbora bude nepristrasan, efikasan i u najboljem interesu društava u državnoj svojini, a i šire društvene zajednice.

Napominjemo da je u formi nacrtu bila predviđena tročlana komisija i da su pored predstavnika vlasti, uključeni i dodatni članovi (po preporukama OECD-a) sa visokim stručnim kompetencijama, koji donose nezavisnu perspektivu i stručnost u procesu selekcije kandidata. Svakako da će preciznija razrada ovih pitanja biti uređena podzakonskim aktom, kojim će se na bliži način propisati sve pojedinosti važne za nesmetano sprovođenje ovog procesa.

113. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 47** – Smatramo da predsjednik odbora treba da bude iz reda nezavisnih članova. Navedeno takođe preporučuje Kodeks korporativnog upravljanja.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 35 propisano je da nezavisni članovi organa upravljanja treba da imaju najmanje jednu trećinu nezavisnih članova. U drugom stavu navodi se, da pored odredbi koje se primjenjuju shodno zakonu o privrednim društvima, ovim članom predviđeni su dodatni uslovi. Paralelno sa tim, osim člana 26 koji se odnosi na primjenu odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja za javna društva, članom 27 uvode se i posebni standardi korporativnog upravljanja za privredna društva u vlasništvu države. Ne možemo ovim zakonom propisati da predsjednik odbora mora biti iz reda nezavisnih članova, jer bi se time faktički unaprijed odredilo konkretno lice za tu funkciju. Naime, imajući u vidu da će u većini odbora direktora broj nezavisnih članova biti jedan ili dva, takvim rješenjem bi se nepotrebno suzio prostor za izbor i fleksibilnost u konstituisanju organa upravljanja. Stoga, smatramo da bi dodatnim normiranjem obaveze da predsjednik odbora bude iz reda nezavisnih članova predstavljalo prekomjerno regulisanje ove materije ovim zakonom.

114. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 49 –** U vezi sa obavezom pohađanja obuke/dobijanja sertifikata vezanih za korporativno upravljanje, iako se svakako slažemo sa principom, pitamo se da li bi trebalo da postoje određeni izuzeci (npr. sertifikat sa sličnog programa u inostranstvu, članstvo u institutu direktora, dugogodišnje iskustvo i dokazani rezultati na korporativnim odborima).

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: U članu 34 dodat je stav kojim se uvodi izuzeće "smatraće se da je kandidat ispunio uslove ako na drugi način dokaže da poznaje oblast korporativnog upravljanja, odnosno finansijskog poslovanja. Detaljniji način dokazivanja poznavanja navedenih oblasti biće propisan podzakonskim aktom.

115. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 54 –** Smatramo da bi bilo korisno precizirati da ograničenje od tri mandata važi za mandate u jednoj kompaniji.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Ograničenje od tri mandata odnosi se na mandate ostvarene u istom privrednom društvu.

116. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 66 –** Sa ciljem obezbjeđivanja visokog kvaliteta revizija u privrednim društvima u državnoj svojini,

smatramo da bi bilo dobro razmotriti da se Ministarstvo ovlasti da propiše minimalne uslove za podobnost revizora (prvenstveno u pogledu kapaciteta), u skladu sa veličinom, složenošću i značajem ovih društava.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Materija uslova za obavljanje revizije, uključujući profesionalne standarde, kapacitete i podobnost revizora, već je uređena posebnim zakonom kojim se reguliše oblast revizije, kao i podzakonskim aktima i profesionalnim standardima koji se primjenjuju u ovoj oblasti. U članu 58 propisana je obaveza revizije. Svakako da nadležna direkcija Ministarstva finansija za nadzor nad revizijom privrednih društava redovno sprovodi povjerene nadležnosti. Smatramo da postojeći regulatorni okvir već obezbjeđuje adekvatan nivo kvaliteta revizije, uključujući mehanizme nadzora i kontrole rada revizora, te da nije potrebno dodatno normiranje ovim zakonom.

117. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 70** – Po našem mišljenju, ovaj član bi trebalo da precizira da se registracija vrši u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Budući da je novi zakon o registatciji privrednih subjekata je stupio na snagu, te su privredna društva već upoznata sa obavezama koje iz njega proističu, nije bilo potrebe da se u Nacrtu ovog zakona vrši prenormiranje.

118. **primjedba/predlog/sugestija EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ (EBRD) I SEKRETARIJAT SAVJETA ZA KONKURENTNOST: Član 71** – Smatramo da je pozivanje na član 32 pogrešno. Takođe, slično prethodnom komentaru, smatramo da bi bilo korisno dodatno uputiti na Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: članom 64 propisana je promjena pravnog oblika javnih preduzeća u skladu sa odgovarajućim članom. Obrazloženje za Zakon o registraciji navedeno u prethodnom odgovoru.

119. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 2, stav 1** - Pojava fragmentacije vlasništva ovih privrednih društava uopšte nije tretirana kao problem — Neophodno je razmotriti način objedinjavanja i ukрупnjivanja državnog paketa akcija / udjela u državnim preduzećima, na način što će se djelovi u vlasništvu različitih entiteta (prije svega Fonda PIO i ZZZ) prenijeti na Vladu/državu, kako bi se

centralizovale i pojednostavile linije odgovornosti i nadležnosti za otvarivanje vlasničkih prava upravljanja preduzećima. Nerješavanje ovog problema će onemogućiti koordinaciju sprovođenja vlasničkih funkcija.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Iako navedeni predlog izuzetno ima smisla sa ciljem da se izbjegne fragmentacija, navedeno u ovom trenutku nije bilo moguće sprovesti. Stoga će se koordinisano upravljanje obavljati u saradnji sa "drugim subjektima" u skladu sa članom 19 ovog zakona.

120. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 12, stav 1 - U prvom stavu je izostavljena lokalna samouprava, što upućuje se postupak osnivanja društava od strane lokalnih samouprava neće dodatni normirati ovim nacrtom, odnosno da će se primjenjuje Zakon o privrednim društvima. Neophodno je ispraviti ovaj propust i propisati obaveze za odgovarajući organ lokalne samouprave u pogledu provjere obaveza iz stava 2.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Iako u pomenutom članu 12 nije eksplicitno navedena lokalna samouprava, revidiranjem članova koji se u okviru tačke I. Osnovne odredbe posebno član 3 kojim se jasno naglašava da se odredbe ovog zakona primjenjuju i na lokalne samouprave, osim u dijelu koji se odnosi na sprovođenje politike državnog vlasništva.

121. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 12, stav 6 - Postupak analize usklađenosti poslovanja društava u državnoj svojini koji se pominje u ovom stavu kao definisan ovim zakonom se ne pominje u daljem tekstu nacrta. Potrebno je ili precizirati na koji dokument se misli ili proširiti član 20 kojim su propisane obaveze Ministarstva finansija.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Dodatno je preciziran član 12 i član 16.

122. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 12, stav 7 - "Odgovarajući izvještaj iz člana 5 ovog člana" na koji se predlagač poziva u ovom članu se ne pominje u pomenutom stavu. Formulacija "analize iz stava 1 ovog člana" takođe upućuju na pogrešan stav. Potrebno je ispraviti / precizirati.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Dodatno je preciziran član 12.

123. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 12, stav 7 - Nije preciziran rok u kojem Ministarstvo objavljuje izvještaj koji treba da posluži kao osnova Vladi za donošenje odluke o pretvaranju društva u javnu ustanovu.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Dodatno je preciziran član 12. Istovremeno, detaljnija razrada daljih aktivnosti po ovom pitanju slijedi kroz brojna podzakonska akta koja će Ministarstvo finansija pripremiti u narednih 6 mjeseci od dana usvajanja Zakona.

124. primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA

Član 13, stav 1 — Nije jasno kako će se odluka o osnivanju društva radi poslovanja na konkurentnom tržištu donijeti nakon što se donese odluka o statusu da je neko društvo od strateškog nacionalnog interesa - sukob sa članom 8 koji propisuje da se takva oznaka donosi za već postojeća društva.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ne postoji normativni sukob između člana 8 i člana 14. Već se radi o dvije različite pravne situacije, u prvom slučaju se odlučuje o statusu za već postojeća društva, dok se u drugom slučaju planira osnivanje novog privrednog društva. Naime, članom 14 dodjeljivanjem statusa od strateškog nacionalnog interesa pod određenim kriterijuma propisano je da takvu odluku donosi Vlada. Istovremeno, donošenje odluke o osnivanju privrednog društva na konkurentnom tržištu omogućeno je jedino ukoliko se radi o privrednim društvima od strateškog nacionalnog interesa. Primarni cilj ovako postavljenih odredbi jeste zaštita tržišne konkurencije, sa jedne strane, uz očuvanje javnog interesa sa druge strane. U skladu sa navedenim, cijenimo da nema kolizije među ovim normama. Pored navedenog, kroz podzakonska akta biće bliže uređena procedura odlučivanja po pitanju ovih veoma važnih pitanja.

125. primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 14, stav 2 -

Iako se u ovom članu pominje kategorizacija društava u pogledu poslovanja na konkurentnom tržištu, nigdje nije propisana odgovornost za takvu kategorizaciju i jasno određivanje društava kao takvih (u Registru). Ovo je važno kako bi se jasno znalo koja to društva nemaju obavezu da primjenjuju procedure javnih nabavki propisane zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Član koji se odnosio na javne nabavke je brisan u revidiranoj verziji zakona. Javne nabavke sprovodiće se u skladu sa relevantnim zakonom. Podzakonskim aktima biće detaljnije razrađena dalja procedura vezana za kategorizaciju.

126. primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 16, stav 6 -

Umjesto fraze " ministar [može] propisati dodatne smjernice", potrebno je izričito propisati obavezu Ministarstva da donese podzakonski akt.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Korigovano u tekstu.

127. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 17, stav 1 - Iz nacрта ovog stava može se zaključiti da će prva posebna analiza cjelokupnog portoflija biti sprovedena 2029. godine, što je prekasno, imajući u vidu za šta ova analiza služi kao osnov (odluke o prodaji ili kupovini udjela i akcija). Potrebno je propisati da se prva takva analiza sprovede najkasnije do kraja prve godine od stupanja na snagu ovog zakona.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: shodno članu 67 Odložena primjena propisano je da će se odredbe člana 16 koji se odnosi na obavezu izrade analize portfolija, kao i člana 23 koja se odnosi na pripremu pisma o očekivanjima primjenjivaće se od 1. januara 2027.

128. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 17 - Nejasno je na koji način će se odredbe ovog člana primjenjivati na društva u većinskom vlasništvu lokalne samouprave, odnosno, da li će se uopšte na njih odnositi ili ih obuhvatiti analizom iz stava 1, te je isto potrebno precizirati.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Članom 17 propisana je obaveza pripreme periodične analize portfolija privrednih društava u vlasništvu lokalne samouprave.

129. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 18 - Nije jasno definisan način na koji će se utvrditi koja su to resorna ministarstva nadležna za određenu oblast poslovanja ovih društava, pa se može desiti nezivjesnost u pogledu odgovornosti ili situacija u kojoj neka društva nemaju svoje resorno ministarstvo. Neophodno je propisati obavezu posebne Uredbe ili sastavnim dijelom Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave je propisati jasne linije nadzora nad svim društvima od strane pojedinačnih resora Vlade.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Poglavlje Koordinisano upravljanje i politika državnog vlasništva je dodatno unaprijeđena sa ciljem jasne podjele nadležnosti svih subjekata. Saglasni smo da je pitanje jasne podjele nadzora nad društvima veoma važno kako bi se izbjegle nejasnoće u praksi. Stoga će se detaljnija podjela nadležnosti, kao i linije nadzora nad društvima precizno odrediti podzakonskim aktom.

130. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 19 - Kako bi se obezbijedila stvarna koordinacija upravljanja, neophodno je predvidjeti, pored novih nadležnosti Ministarstva finansija i resornih ministarstava, postojanje međuresornog vladinog tijela zaduženog za praćenje rada državnih preduzeća. Potrebno je centralizovati odgovornost za predlaganje vlasničke politke, predlaganje imenovanje organa upravljanja, nadzor nad državnim preduzećima, analitičke poslove praćenja rada preduzeća i sprovođenja vladinih zaključaka u organu na centralnom nivou, sastavljenom od predstavnika više resora i uz postojanje stalnog tehničkog sekretarijata zaduženog za stručne i ekspertske poslove.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Poglavlje Koordinisano upravljanje i politika državnog vlasništva je dodatno unaprijeđena sa ciljem jasne podjele nadležnosti svih subjekata. Trenutna odluka na osnovu ranije analize institucionalnog i regulatornog okvira za poslovanje privednih društava i u skladu sa tim donesenih zaključaka Vlade jeste da se zakonom uvede koordinisani model upravljanja, dok će se u narednom periodu razmotriti preporuka OECD o uvođenju centralizovanog modela upravljanja. Shodno navedenom opredjeljenju, koordinisanim upravljanjem Ministarstva finansija u saradnji sa resornim ministarstvima i Komisijom iz izbor utvrđivaće se prijedlozi po određenim pitanjima vezanim za predlaganje vlasničke politke, predlaganje imenovanje organa upravljanja, nadzor nad državnim preduzećima, analitičke poslove praćenja rada preduzeća i sprovođenja vladinih zaključaka u organu. Podzakonskim aktima bliže će biti uređena ova pitanja.

131. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 20, stav 8 - nije propisan rok u kojem Ministarstvo treba da izradi i objavi godišnji zajednički izvještaj o društvima u državnom vlasništvu. Predlažemo i propisivanje obaveze dostavljanja istog Skupštini Crne Gore, kako bi se obezbijedila osnova za parlamentarni nadzor.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Iako zakonom nije predviđen rok za donošenje navedenog dokumenta, napominjemo da je Programom rada Ministarstva finansija i Programom rada Vlade ova obaveza planirana za IV kvartal. Do sada je Ministarstvo finansija pripremilo dvije godišnje agregatne analize poslovanja sektora državnih preduzeća za 2023. i 2024. koje je Vlada Crne Gore usvojila u decembru 2024. i decembru 2025. Navedna dokumenta javno su objavljena na sajtu Vlade Crne Gore i Ministarstva. Članom 56 stav 5 pripisuje da se godišnji zbirni izvještaj nakon usvajanja od strane Vlade dostavlja Skupštini Crne Gore radi upoznavanja.

132. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 20, stav 1, tačka 13 - Nije propisan rok za izradu izjave o fiskalnim rizicima društava u državnoj svojini. Kako se isti radi i na osnovu finansijskih iskaza za prethodnu godinu koji se dostavljaju do 31. marta, predlažemo da dok bude do kraja drugog kvartala.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Iako zakonom nije predviđen rok za donošenje navedenog dokumenta, napominjemo da je Programom rada Ministarstva finansija i Programom rada Vlade ova obaveza planirana za IV kvartal. Do sada je Ministarstvo finansija pripremlilo dvije godišnje agregatne analize poslovanja sektora državnih preduzeća za 2023. i 2024. čiji su sastavni dio Izjave o fiskalnim rizicima. Vlada Crne Gore je navedena dokumenta usvojila u decembru 2024. i decembru 2025. Ista su javno objavljena na sajtu Vlade Crne Gore i Ministarstva. Da bi se cijenili rezultati finansijskog poslovanja, neophodno je sačekati rezultate javne zakonske revizije, stoga bi posmatranje pomenutog roka bilo nerealno.

133. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Članovi 20 i 21 - Ostaje nejasno da li će Ministarstvo finansija u svom radu obuhvatiti i privredna društva u vlasništvu lokalnih samouprava pa je potrebno precizirati da li će njegovu ulogu analitičkog praćenja i koordinacije preuzeti neki drugi organ / nivo vlasti ili jasno potvrditi nadležnost Ministarstva i u ovoj oblasti.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Tekst zakona je dodatno dopunjen novim članovima i dopunom postojećih, a koji se odnose na društva u kojima je osnivač lokalna samouprava. Kako je naglašeno i kod ostalih sugestija koje se tiču lokalne samouprave, zakonom se uvodi sveobuhvatan sistem u kome će jedinice lokalne samouprave biti u obavezi da za svoj dio nadležnosti uspostave sistem pridržavajući se normi ovoga zakona. Dodatno su propisane i linije izvještavanja na bazi kojih će se razmjenjivati informacije o poslovanju privrednih društava sa lokalnog nivoa sa Ministarstvom finansija. Ovakvim dopunama ovaj zakon dobija svoj puni potencijal i smisao, te se od efekata ovog zakona očekuju pozitivni efekti.

134. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 21 - U stavu 1 i 2 se koristi formulacija da resorna ministarstva i fondovi, donose odluke "u koordinaciji sa Ministarstvom, odnosno, uz prethodnu saglasnost Ministarstva", što može dovesti do problema u sprovođenju i sukobu nadležnosti jer zakon ne precizira šta znači donijeti odluku "u koordinaciji" sa Ministarstvom finansija niti su takvi slučajevi jasno navedeni.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Poglavlje Koordinisano upravljanje i politika državnog vlasništva je dodatno unaprijeđena sa ciljem jasne podjele nadležnosti svih subjekata. Dodatno podzakonskim aktima biće detaljnije normiran način saradnje po pitanju vršenja koordinisanog upravljanja među pomenutim subjektima.

135. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 22 - Koriste se se formulacije, "meke" odredbe, za koje nije jasno kako će se sprovesti u praksi: stav 8, "dužni da se konsultuju" oko nekih odluka, oko drugih dužni da "prethodno usaglase" (stav 9). Svako punomoćje mora da ima saglasnost Ministarstva finansija. To mora da uključuje i naknadne izmjene dnevog reda (stav 6).

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Navedene formulacije su bolje precizirane. Svakako postoji prostor da se donesu dodatne procedure kako bi se obezbijedila efikasnost u postupanju.

136. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 22 - Moraju se propisati krivične sankcije za postupanje mimo punomoćja na sjednici skupštine društva (za kršenje člana 22, stav 11 i 12) od strane punomoćnika. Trenutno je propisano samo pokretanje postupka razrješenja.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Za navedena postupanja propisana je kaznena politika. Međutim, ovim zakonom nijesu propisane krivične sankcije.

137. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 25, stav 3 - U predviđanju mogućeg sukoba između Ministarstva finansija i resornog ministarstva u procesu priprema pisma očekivanja i određivanja indikatora, nacrt određuje da će se prednost dati resornom ministarstvu. Smatramo da je ovo neopravdano i da može ugroziti smisao koordinacije donošenja odluka i vođenja vlasničke politike, te da je, kao u slučaju člana 22, stav 9, potrebno predvidjeti da se u slučaju sukoba između dva ministarstva, primijeni mehanizam da Vlada donese odluku.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Članom 23 koji se odnosi na pripremu Pisma o očekivanjima navedeno je da u slučaju neslaganja prednost ima nadležni organ samo u slučaju kada predlaže operativne pokazatelje. Takođe, predviđa se mogućnost da se prednost daje Ministarstvu finansija u situaciji kada predloženi operativni pokazatelji „u bitnom

negativno utiču na mogućnost ostvarivanja finansijskih pokazatelja koje definiše Ministarstvo." Dakle samo po ovom pitanju prednost se daje resornom ministarstvu, u „u određenoj mjeri“ dok za sva ostala pitanja prednost ima Ministarstvo finansija.

138. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 33 -** Raspoređivanje dobiti - Ukoliko društvo rasporedi dobit mimo Vladinog propisa, ono će samo kao pravno lice biti kažnjeno od 2 do 20 hiljada eura. Nijesu definisane obaveze odnosno posljedice za članove organa upravljanja i rukovođenja zbog takve prakse, odnosno, zbog donošenja takve odluke, što je neophodno radi uspostavljanja odgovornosti.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Članom 60 propisana je kaznena politika za prekršaj člana 53 koji se odnosi na raspoređivanje dobiti koja se primjenjuje kako na privredno društvo tako i na odgovorno lice u pravnom licu.

139. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 33, stav 2 -** Raspoređivanje dobiti - Član mora uključiti i obavezu da akt Vlade mora definisati i način obračuna iznosa koji društvo mora uplatiti na račun državnog trezora, što je obaveza koja se sada u nacrtu ne pominje.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 53 koji se odnosi na Politiku raspodjele dobiti dodatno je unaprijeđen. Politiku raspodjele dobiti propisaće Vlada na predlog Ministarstva. Pomenutom politikom biće propisani kriterijumi i pokazatelji na osnovu kojih se donosi odluka o raspodjeli dobiti, kao i metodologija za obračun dijela dobiti.

140. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 41 - Etički kodeks -** Propisati obavezu objavljivanja Etičkog kodeksa i zaključaka komisije za praćenje primjene etičkog kodeksa, odnosno, prijedloga za razrješenje.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Član 30 koji se odnosi na etički kodeks je dodatno unaprijeđen. Dodatno, kroz bliže propisivanje standarda korporativnog upravljanja te smjernice iz člana 28 koji se odnosi na Korporativne politike bliže će se propisati nedostajuće pojedinosti vezane i za etički kodeks.

141. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 43 -** Mikro i mala preduzeća su neopravdano sasvim isključena iz primjene korporativnih politika, pa ih treba obuhvatiti.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Mala preduzeća su isključena od izuzeća, dok su mikro preduzeća ostala izuzeta.

142. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 44 - Lični interes - Potrebno je definisati lični interes, na taj način da on podrazumijeva bilo koju korist ili pogodnost za člana organa upravljanja, odnosno člana upravnog odbora, ali i sa njima povezanih lica, u skladu sa definicijom iz Zakona o sprječavanju korupcije.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 44 nacrtu zakona je preformulisan. Lični interes propisan je u članu 29. U stavu 1 ovog člana navodi se "u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva". Detaljna razrada navedenih pitanja od značaja biće sprovedena kroz podzakonska akta.

143. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 44 - Lični interes - Potrebno je propisati pravila o upravljanju sukobom interesa članova organa upravljanja, odnosi člana upravnog odbora, koja bi podrazumijevala njihovu obavezu da bez odlaganja prijave lični interes u pogledu preduzimanja radnji, odlučivanja, odnosno zaključenja pravnih poslova, kao i sankcije u slučaju kršenja te obaveze.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 44 nacrtu zakona je preformulisan. Lični interes propisan je u članu 29. Detaljna razrada navedenih pitanja od značaja biće sprovedena kroz podzakonska akta.

144. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 44 - Lični interes, stav 4 - Nije definisano ko je nadležan da utvrdi da je preduzeta radnja ili zaključen posao u kojem postoji lični interes člana organa upravljanja, odnosno, člana upravnog odbora. Nije definisano ni KO pokreću proceduru razrješenja člana organa upravljanja, odnosno člana upravnog odbora.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 44 nacrtu zakona je preformulisan, pomenuti stav je brisan. Lični interes propisan je u članu 29. U stavu 1 ovog člana navodi se "u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva". U stavu 3 navedeno je da odobrenje za preduzimanje pravne radnje odnosno zaključenje pravnog posla "daje isključivo skupština društva,

po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade". Detaljna razrada navedenih pitanja od značaja biće sprovedena kroz podzakonska akta.

145. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 46 -** Predviđen je nezgrapni sistem za izbor kandidata - potrebno je formirati komisiju za svako preduzeće posebno. Potrebno je razmotriti mogućnost stalne Vladine komisije, kao radnog tijela vlade odnosno preuzimanja ovog posla od strane komisije za kadrovska pitanja.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Komisija je proširena na predsjednika i četiri člana, uključujući nezavisne stručnjake sa specifičnim ekspertizama u skladu sa preporukama OECD-a. Obzirom da će u zavisnosti od preduzeća biti potrebno svaki put formirati novu komisiju sa drugačijim sastavom uspostavljanje stalnog radnog tijela nije moguće. Svakako Vlada će, sa ciljem pronalaženja efikasnog rješenja po ovom pitanju, prilikom normiranja podzakonskog akta dodatno razmotriti sugerisanu opciju.

146. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 46 -** Komisija za izbor je potpuno politizovana jer je čine dva ministra i predstavnik kabineta predsjednika Vlade. Ovim članom nijesu predviđeni bilo kakvi uslovi i kriterijumi u pogledu imenovanja članova komisije, koji bi obuhvatili makar profesionalno iskustvo. Potrebno je razmotriti proširenje članstva članovima koji bi bili nezavisni.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Komisija je proširena na predsjednika i četiri člana, uključujući nezavisne stručnjake sa specifičnim ekspertizama u skladu sa preporukama OECD-a.

147. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA Član 46 -** Nacrt ne sadrži pravila o upravljanju sukobom interesa članova Komisije, iako je to nužno, imajući u vidu njen zadatak. Ova pravila bi podrazumijevala obavezu članova Komisije da bez odlaganja prijave lični interes, tj povezanost sa bilo kojim kandidatom za člana organa društva i izuzimanje iz daljih aktivnosti Komisije, kao i sankcije u slučaju kršenja te obaveze.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Obzirom da će detaljna pitanja koja su normirana članom 32 biti precizno regulisana podzakonskim aktom, nesporno da će se propisom urediti i sugerisana pitanja, kako bi se obezbijedila jasna procedura odlučivanja.

148. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 46, stav 5 - Nacrtom je potrebno propisati obavezu sprovođenja javnog konkursa za izbor kandidata, elemente pravila rada i postupka izbora koji sprovodi Komisija, kao i kasnijeg postupka imenovanja, te predvidjeti da će detaljnija pravila o ovim pitanjima biti propisana podzakonskim aktom.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Detaljnija pravila o ovim pitanjima će biti propisana podzakonskim aktom, kako je i navedeno u članu 32. stavu 10.

149. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 46 - Nije predviđena primjena na lokalnom nivou, pa neće biti promjene u načinu izbora jer će se nastaviti primjenjivati samo Zakon o privrednim društvima.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Dodat je poseban član 33 koji se odnosi na shodnu primjenu od strane lokalne samouprave.

150. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 46 - Obaveza sprovođenja javnog konkursa za sva društva u državnom vlasništvu nije definisana. Nadležnost za sprovođenje javnog konkursa nije definisana kao obavezna za sva društva u državnoj svojini. Isto je potrebno propisati kao obavezu koja će imati primat nad pojedinačnim zakonima koja definišu rad ovih društava.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Od početka inicijalna ideja jeste bila uvođenje obaveze sprovođenja javnog konkursa za sva društva u državnoj svojini. Navedene odredbe koje se ondose na ova pitanja su dodatno unaprijeđene kako bi bili jasniji.

151. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 47 - Nije precizno definisano šta znači "lice povezano sa državom". Potrebno je propisati da povezanost sa državom znači radni odnos, mandat ili primanje u određenoj visini u prethodnom periodu.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Detaljnija pravila o ovim pitanjima će biti propisana podzakonskim aktom.

152. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 48 - Nacrt predviđa da država nema nikakvog upliva u izbor organa upravljanja u društvima organizovanim kao društva sa ograničenom odgovornošću, jer član izričito daje tu nadležnost skupštini, dok sama skupština nije pomenuta u članu 46.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član 37 koji se odnosi na imenovanja direktora, odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora dodatno je korigovan na način da je predviđena situacija organizovanja javnog konkursa.

153. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 49, Stav 1, tačka 2 - razmotriti bliže definisanje vrste privrednog društva koje je značajno za utvrđivanje sticanja uslova, ne brojem zaposlenih već klasifikacijom prema zakonu kojim se uređuje računovodstvo.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ostalo je definisanje u skladu sa kriterijumom definisanim brojem zaposlenih, iz razloga što je navedeni kriterijum jednostavan i lako provjerljiv.

154. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 52 - Nijesu propisani uslovi za direktore, već je ostavljeno da oni budu detaljnije definisani podzakonskim aktom. Neophodno je zakonom utvrditi određene kriterijume koji će garantovati stručnosti, kao i nezavisnost (zabranu članstva u političkoj partiji trenutno ili u prethodnih 5 godina).

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Pomenuti član je preformulisan. U posljednjoj verziji zakona su pitanja imenovanja normirana u članu 37. Dodat je stav 5 koji se odnosi na situaciju kada država ili lokalna samouprava ima pravo da imenuje direktora ili izvršnog direktora u odboru direktora, takav kandidat može biti predložen isključivo u skladu sa rezultatima javnog konkursa.

155. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 55 - Potrebno je proširiti osnovu za razrješenje, tako da uključuje i nepoštovanje odredbi zakona u pogledu imenovanja direktora (član 52) ili rokova za popunu članova u v.d. mandatu (član 53), ukoliko se naknadnim provjerama dovede u pitanje odnosno utvrdi neispunjavanje kriterijuma za članstvo (član 49).

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Razrješenje članova propisano je članom 40.

156. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 57 - Potrebno je dodati novi stav kojim će se sva društva u državnom vlasništvu obavezati na izvještavanje Ministarstva finansija kroz godišnje izvještaje o unutrašnjoj reviziji, finansijskom upravljanju i o prevarama i nepravilnostima, na isti način kao i ostali subjekti u javnom sektoru.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Pomenuta pitanja su već uređena zakonom o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru.

157. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 59, stav 3 - Odredbe koje se odnose na "opravdane troškove vršenja dužnosti" se mogu zloupotrijebiti za de facto naknadu članu organa upravljanja. Stoga je umjesto smjernica koje ukazuju na neobavezujući karakter, potrebno propisati da Ministarstvo donosi akt kojim će biti detaljno definisana upotreba i izvještavanje po ovom osnovu.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Odredba kojom se uređuju opravdani troškovi vršenja dužnosti ima za cilj nadoknadu stvarnih dokumentovanih troškova. Mišljenja smo da postojeći pravni okvir pruža dovoljne mehanizme za zaštitu od pojave zloupotreba, te da bi dodatno normiranje ove vrste bilo suvišno.

158. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 60 - Nije napravljena veza između poslovnih rezultata odnosno ispunjenja indikatora iz pisma namjera i varijabilnog dijela naknade za izvršne direktore odnosno članove upravnog odbora.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Član 45 stav 3. Propisuje da se varijabilni dio naknde utvrđuje u skladu sa uspješnošću poslovanja "ostvarivanjem pravila učinka".

159. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 60 - Nije jasno zašto Ministar a ne Ministarstvo / odnosno Vlada propisuju način određivanja naknade. Potrebno je propisati da Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim će ovo pitanje biti definisano.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Ministarstvo će propisati podzakonski akt.

160. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 60, stav 4 - Izlišan je stav 4 koji propisuje čime će se rukovoditi Ministar u određivanju naknade, samo pominjući upoređenje sa sličnim pozicijama u privatnom sektoru, jer je odredba previše široka i nije definisano na šta se misli kada se kaže "slična pozicija" jer naknade variraju za istu poziciju zavisno od sektora djelatnosti društva i njegove uspješnosti.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ministarstvo će propisati podzakonski akt. Pomenuti stav u kome se pominje odrednica "slična pozicija" ima za cilj da uspostavi načelno tržišnu usklađenost. Takođe, ovaj stav sadrži i odrednicu "ako je to primjenljivo", čime se obezbjeđuje fleksibilnost u primjeni. Dodatno naslov ovog člana je preimenovan iz naknada u zarada izvršnim članovima OD odnosno članovima upravnog odbora.

161. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 62 - Zakon o slobodnom pristupu informacijama već definiše podatke koje treba objavljivati, rokove, postupke i procedure - ovim zakonom je dovoljno propisati da su sva društva u državnom vlasništvu u smislu ovog zakona obveznici zakona kojim se uređuje slobodan pristup informacijama, prvenstveno zbog problema da pojedina društva sebe iz istog isključuju. Uređivanjem paralelnog sistema objavljivanja podataka kroz ovaj zakon bez ove odredbe i pozivanja na krovni zakon se stvara opasnost da društva nastave da se oglašavaju o svoje zakonske obaveze.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ministarstvo će propisati podzakonski akt kojim će se bliže urediti ova pitanja. Opšte pravilo o obezbjeđivanju javnosti predstavljeno je članom 54. Navedeno poglavlje o izvještavanju i obezbjeđivanju javnosti ima za cilj uspostavljanje visokog stepena transparentnosti koja je neophodna imajući u vidu standarde korporativnog upravljanja za društva u državnom vlasništvu. Takođe, obzirom da će Ministarstvo finansija biti u obavezi da tokom godine kontinuirano prati poslovanje društava, javno objavljivanje podataka i informacija biće neophodnost, uz punu primjenu odredbi ovog i drugih zakona.

162. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 62 - Stav 1 propisuje da kada postoji obaveza da se podatak, akt ili dokument javno objavi, takva objava se sprovodi putem objave na internet stranici organa, odnosno lica koje vrši javnu objavu i mora ostati javno dostupna najmanje pet godina bez bilo kakvih zahtjeva za identifikaciju lica koje pristupa tim podacima odnosno dokumentima, i

bez plaćanja bilo kakve naknade. Preporuka je da se izostavi bilo kakvo vremensko ograničenje dostupnosti podataka, akata ili dokumenata.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ministarstvo ostaje pri stavu da postoji vremenska odrednica sa ciljem obezbjeđivanja transparentnosti.

163. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 62, stav 2 - "Javno dostupni portal" iz ovog člana je potrebno jasno dovesti u vezu sa članom 7 i registrom društava u pogledu sadržaja i akta kojim će se on propisati.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Član kojim je bilo propisano uspostavljanje registra je brisan.

164. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 63 - Sadržaj dokumenta "Godišnji izvještaj menadžmenta" treba ovim članom dopuniti tako što će se kao obavezni dio propisati i izvještaj o ispunjenju godišnjeg pisma o očekivanjima, u odnosu na sva definisana pitanja / indikatore.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: član 55 je dopunjen stavom da Ministarstvo finansija može propisati dodatne elemente koje mora sadržati godišnji izvještaj menadžmenta.

165. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 63, stav 3 je potrebno dopuniti tako da se propiše obaveza izvještavanja i o sprovođenju / poštovanju etičkog kodeksa, odnosno nadležne komisije.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Podzakonskim aktom biće detaljnije uređena pitanja etičkog kodeksa.

166. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 64 - Umjesto fraze "ministar će urediti", potrebno je propisati obavezu Ministarstva da donese podzakonski akt.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Izmjene unesene kroz tekst zakona.

167. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 65, stav 1 - Umjesto fraze "ministar će urediti", potrebno je propisati obavezu Ministarstva da donese podzakonski akt.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Izmjene unesene kroz tekst zakona.

168. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 65, stav 6 - Mora se propisati rok za izradu godišnjeg konsolidovanog izvještaja iz stava 4. Prijedlog je do kraja prvog kvaratala tekuće za prethodnu godinu.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Odgovor: Rok za donošenje navedenog dokumenta propisan je Programom rada Vlade i Ministarstva. Svakako će preciznije biti propisan podzakonskim aktima.

169. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 66, stav 3 - Razmotriti mogućnost da se propiše obaveze češće promjene revizora, nakon tri godine uzastopnog rada jednog istog revizora / revizorskog društva, zbog brojnih slučajeva da društva godinama koriste ista društva za reviziju.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Navedeni predlog nije prihvaćen jer smatramo da bi normiranje još kraćeg roka od predloženog bilo preveliko odstupanje od relevantnog zakona o reviziji kojim se propisuje rok za promjenu ovlašćenog revizora najkasnije nakon sedme godine.

170. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 66 - Dodati novi stav kojim se propisuje obaveza objavljivanja revizorskog izvještaja i dostavljanja istog Ministarstvu.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Ovim članom nije detaljnije precizirana ova sugestija, jer su ova pitanja revizije uređena posebnim zakonom. Već postoji zakonski osnov (zakon o reviziji član 41) za dostavljanje i objavljivanje ovih izvještaja posredstvom portala Poreske uprave. Ministarstvo finansija prilikom obrazlaganja mišljenja o finansijskom poslovanju privrednih društava je i do sada je cijenilo mišljenje i nalaze nezavisne revizije.

171. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 69 - Kaznene odredbe odnose se isključivo na pravno lice, u rasponu od 2 do 20 hiljada eura, a njihov obuhvat je nepotpun. Logika da društvo kao pravno lice snosi troškove za greške

menadžmenta, a da to ne vodi utvrđivanju odgovornosti organa upravljanja. Stoga je potrebno dodati novi član kojim će se predvidjeti kazne za odgovorna lica u društvu.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Članom 60 kaznene odredbe su dodatno revidirane. Propisane su i kaznene odredbe za članove organa upravljanja.

172. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Član 69 - Nije utvrđeno ko vrši nadzor nad primjenom ovog zakona. Predlažemo da se razmotri osnivanje inspeksijskog organa unutar Ministarstva finansija koji bi bio zadužen za nadzor nad sprovođenjem, utvrđivanje kršenja zakona i izricanje kazni. Ovo ne bi trebalo da bude neka od postojećih inspekcija (u prvom redu ne budžetska inspekcija) zbog preopterećenosti postojećih inspeksijskih organa.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Dodat je novi član kojim se propisuje da nadzor nad primjenom ovog zakona vrši ministarstvo. Osnivanje posebnog inspeksijskog organa nije smatrano neophodnim, s obzirom da Ministarstvo može ostvarivati nadzor kroz postojeće nadzorne mehanizme i interne strukture.

173. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Podaci o zaposlenima - Neophodno je da Ministarstvo finansija vodi evidenciju o zaposlenima u državnim preduzećima i njihovim zaradama. Između ostalog, i kao mehanizam koji bi onemogućio "presipanje" kadra iz državne i lokalne uprave u državna preduzeća, nakon sporazumnog raskida radnog odnosa uz otpremninu, tako što će se propisati obaveza povezivanja sa bazom Ministarstva finansija (Sistema za centralizovani obračun zarada), tako da Ministarstvo finansija u svakom trenutku raspolaže informacijom o broju zaposlenih i zaradama. Na ovaj način bi se uveo red i u politiku zarada u pogledu poštovanja zakona i kolektivnih ugovora.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Pitanja koja su vezana za evidenciju zaposlenih biće dodatno normirana kroz podzakonske akte, proces izvještavanja i kroz Analize poslovanja koje će Ministarstvo finansija pripremati. Na osnovu analiza Vlada će biti u mogućnosti preduzeti korektivne mjere prema društvima za koja se pokaže da za tim postoji potreba.

174. **primjedba/predlog/sugestija INSTITUT ALTERNATIVA** Diskreciona potrošnja - Neophodno je dodati novi član kojim će se regulisati upravljanje sredstvima društava u državnom vlasništvu u pogledu donacija, sponzorstava i

novčanih pomoći (subjektima van društva, ne računajući pomoći zaposlenima odnosno isplate u skladu sa kolektivnim ugovorima). Neophodno je propisati proceduru kojom se sredstva koja društva žele da izdvoje za ove svrhe definišu kroz isplatu dobiti / dividende i dovedu u vezu sa politikom dividendi (član 33), tako da ona bude izmještena sa nivoa odlučivanja na nivou odbora direktora i izvršnih direktora, već podložna odobrenju Vlade. Društva koja su korisnici državne pomoći ili ostvaruju gubitak moraju biti onemogućena da izvršavaju plaćanja na ime donacija, sponzorstava i novčanih pomoći. Takođe, neophodno je propisati i posebnu obavezu objavljivanja informacija za ona društva kojima takve isplate budu odobrene.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Pitanja koja su vezana za kategorije diskrecione potrošnje biće dodatno normirana kroz podzakonske akte i praćena kroz Analize poslovanja koje će Ministarstvo finansija pripremati. Na osnovu analiza Vlada će biti u mogućnosti preduzeti korektivne mjere prema društvima za koja se pokaže da za tim postoji potreba.

175. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 5 stav 1 tačka 6 definiše organ upravljanja kao najviši organ upravljanja, što bi značilo da se misli na nadzorni odbor (s obzirom da akcionarska društva u većinskom vlasništvu države moraju imati dvodomni sistem upravljanja), dok ne postoji tačka, odnosno norma koja pojmovno definiše upravni odbor koji je takođe organ upravljanja, a ukoliko se smatra da nije organ upravljanja onda ga treba posebno definisati jer se isti često upotrebljava.

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Navedeno pitanje je jasno adresirano kroz zakon.

176. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 12 stav 1, posle tačke 5 treba dodati tačku koja glasi: "sprovođenje postupka pravedne tranzicije kroz poslovnu transformaciju"

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Član 12 preformulisan.

177. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 15, posle stava 2 dodaje se novi stav koji glasi „Izuzetno, u cilju unaprjeđenja privrenog ambijenta, Vlada može donijeti odluku o finansijskoj podršci privrednim društvima koja su učesnici pravedne tranziciji ili privrednim društvima koja doprinose razvoju sjevera Crne Gore”.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Član 15 Nacrta zakona je brisan. Uvođenjem ovog izuzetka uticali bi na favorizovanje i neujednačenu praksu.

178. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** član 19 mijenja se i glasi "Koordinisano upravljanje društvima u državnoj svojini, *odnosno zavisnim društvima privrednih subjekata čiji je većinski vlasnik država* i društvima sa manjinskim učešćem sprovodi se preko Ministarstva, u saradnji sa nadležnim resornim ministarstvom, odnosno Fonodom"

Odgovor: Navedeni predlog se prihvata

Obrazloženje: Članom 19 propisana je saradnja u koordinaciji upravljanja.

179. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** član 21 stav 1 posle tačke 15, dodaje se nova tačka 16 koja glasi: "donosi/predlaže Vladi strategiju unaprjeđenja privrednog poslovanja privrednih subjekata koja su dio programa pravedne tranzicije i/ili doprinose razvoju sjevera Crne Gore"

Dosadašnja tačka 16 postaje tačka 17

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Za primjenu pomenute strategije nije potrebna zakonska norma.

180. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 24 koji definiše „pismo očekivanja“ propisuje da je 15 septembar rok dostavljanja predloga za finansijske, operativne i druge planove koji se odnose na finansijski, operativni i drugi učinak, kao što može predstaviti nepotpun uvid u finansijsko poslovanje Rudnika uglja, imajući u vidu da je finansijski rezultat Rudnika možda i najučinkovitiji u periodu septembar – kraj decembra, što zavisi od potreba Elektroprivrede Crne Gore u pogledu količina i dinamike isporuke uglja, kao i nemogućnost blagovremenog pribavljanja informacija potrebnih za izradu ovih planova, pa bi ovu obavezu trebalo propisati za kraj decembra, odnosno kraj januara do kad je rok za usvajanje većine poslovnih planova za poslovnu godinu.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Rani početak procesa planiranja je ključan za pravovremeno donošenje finansijskih planova, bolju usklađenost sa strateškim ciljevima i efikasnije donošenje poslovnih odluka, čime se izbjegava kašnjenje u donošenju finansijskih planova odnosno njihovo donošenje nakon početka poslovne godine za koju se donose.

181. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 46 stav 6 je potrebno izbrisati, jer je članovima 51 i 52 propisano da je neophodno sprovođenje

javnog konkursa, ili izbrisati član 52 koji propisuje javni konkurs za članove upravnog odbora, s obzirom da je uslov za imenovanje u nadzorni odbor poznavanje materije korporativnog upravljanja i finansijskog poslovanja, što bi značilo da ukoliko je najviši organ adekvatno pripremljen za obavljanje te funkcije od strane Ministarstva i ukoliko je za to stekao sertifikat, on je u potpunosti sposoban za imenovanje članova Upravnog odbora bez dodatnih procedura od strane Vlade/Ministarstva jer ovaj postupak već definisan regulativom.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Članovi 46, 51 i 52 u verziji iz Nacrta zakona su dodatno korigovani i predstavljeni su članovima 32, 35 i 37.

182. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 47 može biti problematičan u smislu primjene istog, iz razloga što na tržištu neće biti dovoljan broj potencijalnih kandidata koji će biti imenovani u nadzorni odbor kao nezavisni članovi, imajući u vidu potrebne reference i broj privrednih društava koji posluju u Crnoj Gori.

Odgovor: Navedeni predlog se ne prihvata

Obrazloženje: Iako blago redefinisani ovaj član nije suštinski mijenjan u odnosu na verziju iz nacrta. Predloženi član je zadržan kao posljedica usaglašavanja sa preporučenim međunarodnim praksama. Ukoliko se u praksi pokažu poteškoće za njegovu nesmetanu primjenu, nadležni organi će preduzeti korektivne akcije.

183. **primjedba/predlog/sugestija Rudnik uglja Pljevlja:** Član 60 naknade članovima Upravnog odbora u smislu poređenja sa privtnim sektorom nisu realna, jer privatni sektor ne može imati adekvatan primjer u smislu parametara koji kvalifikuju obaveze i očekivanja po osnovu rada na osnovu kojih se naknada može odrediti.

Odgovor: Navedeni predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje: Navedeni član je preformulisani na način da se odnosi na zarade izvršnim članovima (član 45). Bliži način određivanja zarade propisuje Ministarstvo, pri čemu će za slične pozicije uzimati u obzir zarade koje se isplaćuju u na sličnim pozicijama u privatnom sektoru u situacijama kada je to primjenljivo. U svakom slučaju detaljnija razrada navedenih normi uslijediće posebnim podzakonskim aktom.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: 31. decembar 2025.godine

Naziv organizacione jedinice Ministarstva koja je odgovorna za pripremu dokumenta:
Direktorat za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola.

GENERALNI DIREKTOR,

Minas Trubljanin

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mf.gov.me

Br: 05-02-430/26-5460/2

Podgorica, 25.02.2026. godine

**Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA DIREKTORAT ZA CENTRALNU
HARMONIZACIJU I RAZVOJ UNUTRAŠNJIH KONTROLA, Stanka Dragojevića 2, Podgorica**

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države

Veza: Vaš akt br. 11-430/26-5460/1 od 20.02.2026. godine

Poštovani,

Povodom Predloga zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Donošenjem zakona jasno se uređuju pitanja vlasništva, uspostavljaju se mehanizmi za kvalitetnije korporativno upravljanje privrednih društava u vlasništvu države kroz uspostavljanje jasnih kriterijuma i procedura za izbor organa upravljanja, kao i uvođenje mehanizma nadzora i jasnog sistema izveštavanja.

Kako se navodi u Izveštaju o analizi uticaja, uređenjem sistema poslovanja privredna društva će podići svoju efikasnost i ostvariti bolje rezultate poslovanja.

Polazeći od činjenice da je predloženo zakonsko rešenje usmjereno na sistemsku profesionalizaciju upravljačkih struktura u državnim preduzećima, te na uspostavljanju transparentnog, odgovornog i efikasnog modela upravljanja u skladu sa visokim standardima korporativnog upravljanja utvrdjenih u međunarodnoj praksi, a naročito u Smjericama za korporativno upravljanje u državnim preduzećima Međunarodne organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), sa aspekta uticaja na poslovni ambijent nemamo primjedbi.

Naime, donošenje novog zakona je neophodno je radi sveobuhvatnog uređenja oblasti poslovanja privrednih društava u vlasništvu države. Novim zakonom se jasno uređuju pitanja vlasništva, uspostavljaju se mehanizmi za kvalitetnije korporativno upravljanje ovih privrednih društava kroz uspostavljanje jasnih kriterijuma i procedura za izbor organa upravljanja, kao i uvođenje mehanizma nadzora i jasnog sistema izveštavanja. Na taj način dopriniće se unapređenju efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti u radu privrednih društava u vlasništvu države.

Uvidom u dostavljeni materijal navedeno je da sprovođenje predmetnog propisa ne zahtjeva značajna dodatna budžetska sredstva u inicijalnoj fazi, već prvenstveno organizaciono jačanje postojećih kapaciteta. Procijenjeno je da će u prvoj godini implementacije zakona biti potrebno angažovanje tri nova izvršioca za šta su procijenjeni troškovi u iznosu od 36.000,00€, dok će u drugoj godini biti potrebna još tri dodatna izvršioca s procijenjenim troškom u iznosu od 36.000,00€. Ostali troškovi za novozaposlene bi bili na nivou od 6.000,00 € godišnje.

Shodno navedenom, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi na Nacrt zakona o
upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države, uz obavezu da se sve aktivnosti na

implementaciji istog usklade sa sredstvima koja su opredijeljena godišnjim zakonom o budžetu
za predmetne namjene.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Novica Vuković

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Broj: 03-040/26-397/2

20. februara 2026. godine

Za: Ministarstvo finansija

Gospodinu mr Novici Vukoviću, ministru

Veza: Broj: 01-11-041/26-5268/1 od 20. februara 2026. godine

Predmet: **Mišljenje na Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države**

Poštovani gospodine Vukoviću,

Na tekst **PREDLOGA ZAKONA O UPRAVLJANJU PRIVREDNIM DRUŠTVIMA U VLASNIŠTVU DRŽAVE**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi, budući da su primjedbe i sugestije date predstavniku Ministarstva u nezvaničnoj saradnji (putem mejla i neposredno) 13. i 17. do 20. februara 2026. godine, ugrađene u dostavljeni tekst Predloga zakona.

Ukazujemo da je u odnosu na član 34 stav 1 tačka 3, član 40 stav 1 tačka 4 i član 60 Predloga zakona neophodno pribaviti mišljenja Ministarstva pravde, kao resornog ministarstva.

Takođe ukazujemo da je u odnosu na tekst Predloga zakona, imajući u vidu prirodu pitanja koja se uređuju, neophodno pribaviti mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije.

V. D. SEKRETARA

Nikola Marković

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-040/26-1728/3

23. februar 2026. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA
G-din mr Novica Vuković, ministar

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države

Veza: Vaš akt broj: 11-11/5-01-420/26-5319/1 od 20. februara 2026. godine

Uvaženi,

Ministarstvo pravde razmotrilo je tekst Predloga zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države, koji je dostavljen aktom broj 11-11/5-01-420/26-5319/1 od 20. februara 2026. godine, zaprimljen u ovom ministarstvu 23. februara 2026. godine.

S tim u vezi, obavještavamo Vas da u okviru nadležnosti ovog ministarstva, koje se odnose na uređenje postupka pred sudovima, kao i u pogledu odredaba koje regulišu pitanje sankcija i prekršajnog postupka nemamo primjedbi na tekst Predloga zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Bojan Božović

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a
- spise predmeta

Crna Gora
Ministarstvo javne uprave

Adresa: Rimski Trg br 45
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 482 131
fax: +382 241 790
www.mju.gov.me

Br: 01-040/26-831/2

Crna Gora	
MINISTARSTVO FINANSIJA	
Podgorica	
Primljeno:	03-03-2026
Dg. 26	11-430/26-54601

26. 02. 2026. godine

Za: Ministarstvo finansija
gospodin mr Novica Vuković, ministar

Veza: akt broj: 01-040/26-831 od 24.03.2026. godine

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države

Poštovani gospodine Vuković,

Povodom Vašeg akta, broj 11-430/26-54601/1 od 23.02.2026. godine, kojim dostavljate na mišljenje Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države, sa aspekta nadležnosti Ministarstva javne uprave ukazujemo sljedeće:

U nazivu Zakona, nakon riječi „države“, potrebno dodati riječi „i lokalne samouprave“, imajući u vidu da se predložena rješenja odnose i na privredna društva čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave, te da je radi pravne preciznosti i sistemske dosljednosti potrebno da to bude jasno izraženo već u samom nazivu zakona.

Potrebno je dopuniti član 7 na način da se propiše da se na pitanja od značaja za organizaciju i poslovanje privrednih društava u vlasništvu države i lokalne samouprave, koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva. Na ovaj način bi se jasno precizirala shodna primjena propisa i u odnosu na privredna društva čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave.

U članu 17 potrebno je precizirati koji organ lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, vrši analizu portfolija. Ukoliko se primjenjuje analogija sa državnim nivoom, trebalo bi propisati da analizu vrši organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija, da predlog podnosi predsjednik jedinice lokalne samouprave, dok konačnu odluku donosi skupština jedinice lokalne samouprave.

Takođe, imajući u vidu da je važećim Zakonom o lokalnoj samoupravi, kao i Predlogom novog zakona, propisano da organ lokalne uprave vrši upravni nadzor nad javnim službama čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, potrebno je precizirati nadležnosti i saradnju između resornih organa (npr. sekretarijata za komunalne djelatnosti u slučaju društva „Vodovod i kanalizacija“) i organa nadležnog za finansije koji vrši predmetnu analizu.

Potrebno je precizirati da li se posebni standardi korporativnog upravljanja primjenjuju i na privredna društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Ukoliko je to namjera predlagača,

privredna društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Ukoliko je tu namjera preuzetoga, potrebno je propisati shodnu primjenu akata koje donosi Vlada, uz uvažavanje ustavne pozicije lokalne samouprave.

Potrebno je pojasniti da li su organi upravljanja privrednih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave u obavezi da donesu etički kodeks. Koncept prava, obaveza i odgovornosti

trebalo bi da bude ujednačen na oba nivoa vlasti, u skladu sa predmetom zakona definisanim članom 1 Predloga.

Neophodno je precizirati postupak imenovanja članova organa upravljanja u privrednim društvima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, odnosno definisati koji organ sprovodi javni konkurs. Ukazujemo da propisi iz oblasti lokalne samouprave ne poznaju termin „tijelo lokalne samouprave“, već isključivo organe lokalne samouprave (skupština i predsjednik). Ukoliko je namjera da postupak sprovodi skupština, može se propisati da ga sprovodi nadležno radno tijelo skupštine za pitanja izbora i imenovanja. Takođe, ukazujemo da je važećim Zakonom o lokalnoj samoupravi propisano da skupština imenuje i razrješava organe upravljanja javnih službi. U odnosu na član 40 stav 1 tač. 2 i 3 potrebno je precizirati koji organ jedinice lokalne samouprave je nadležan za postupanje u ovim slučajevima.

U odnosu na član 48 potrebno je precizirati da je riječ o skupštini jedinice lokalne samouprave, radi terminološke dosljednosti.

U odnosu na član 56, ukazujemo na potrebu usaglašavanja sa važećim Zakonom o lokalnoj samoupravi, kao i sa Predlogom novog Zakona o lokalnoj samoupravi. Važećim zakonom propisano je da skupština razmatra izvještaj o radu javnih službi čiji je osnivač opština, dok je Predlogom novog zakona predviđeno da skupština, u okviru svoje kontrolne uloge, na polugodišnjem nivou razmatra izvještaje o radu javnih službi, uključujući i izvještavanje o stanju u oblasti ljudskih resursa. Potrebno je razgraničiti sadržaj navedenih izvještaja, utvrditi da li je riječ o istovrsnim izvještajima i usaglasiti terminologiju radi izbjegavanja pravne nejasnoće i preklapanja nadležnosti.

Predlogom zakona potrebno je precizirati koji organ lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, vrši analizu izvještaja o radu privrednih društava u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se obezbijedila jasna raspodjela nadležnosti i odgovornosti.

Takođe odredbom člana 52 stav 1 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18, 70/21 i 52/22) propisano je da je ministarstvo obavezno da u pripremi zakona i strategija, radi konsultovanja zainteresovane javnosti, sprovede postupak javne rasprave.

Nadalje, odredbom člana 18 stav 1 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, br. 41/18) propisano je da nakon završetka javne rasprave ministarstvo sačinjava izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi, koji objavljuje na svojoj internet stranici i portalu e-uprave, u roku od 15 dana od isteka vremena trajanja javne rasprave iz člana 15 stav 1 ove uredbe.

Imajući u vidu navedeno, te da Ministarstvo finansija nije dostavilo izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi, mišljenja smo da je u postupku pripreme Predloga zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države, trebalo sprovesti postupak javne rasprave, o čemu se sačinjava izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi.

S poštovanjem,
MINISTAR

mr Marash Dukaj

Dostavljeno: - naslovu
- arhivi
- a/a

Kontakt osoba: Nedeljko Vuk
Samostalni savjetnik II
tel: 068 863 934
e-mail: nedjeljko.vuk@mju.gov.me

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 814
fax: +382 20 224 138
www.gsv.gov.me

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA

Podjela				
03-03-2026				
Op. ad.	Priloga	Sum. izj.	Priloga	Priloga
11-430/26-79231				

Broj: 02-420/26-288/2

26. februar 2026.

MINISTARSTVO FINANSIJA

gospodin mr Novica Vuković, ministar

Predmet: Mišljenje na Nacrt Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države

Uvaženi gospodine Vukoviću,

Dopisom Ministarstva finansija br. 11/5-01-420/26-53191 od 20. 2. 2026. (zaprimljen 24. 2. 2026), dostavljen je *Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države*, sa popunjenim SPSPD obrascem.

Zakonom o državnoj upravi je u čl. 13 st. 1 propisano da se strategije i programi kao instrumenti za sprovođenje javnih politika izrađuju na osnovu „praćenja izvršavanja zakona i drugih propisa i sagledavanja i analiziranja stanja u određenoj oblasti“. Smisao ove odredbe jeste da se prije donošenja strateškog dokumenta sagleda stanje u predmetnoj oblasti javne politike kao rezultat primjene relevantnog propisa i, na osnovu tako sprovedene analize, sagleda neophodnost donošenja strateškog dokumenta (kojim bi se definisali strateški ciljevi i instrumenti (aktivnosti) za prevazilaženje identifikovanih problema) i odluči o vrsti strateškog dokumenta. Takva analiza prethodi usvajanju novog Zakona i prethodi usvajanju strateškog dokumenta kako bi se odlučilo o najpogodnijem instrumentu za rješavanje identifikovanih problema u određenoj oblasti/podoblasti javne politike. Tako sprovedena analiza činiće veći dio analize stanja kao obaveznog elementa strategije ili programa, bez obzira kakva se odluka donese o vrsti strateškog dokumenta. Izuzetak od navedenog predstavljaju izričite obaveze koje proizilaze iz ustava Crne Gore i međunarodno-pravnih obaveza sadržanih u međunarodnim konvencijama koje je Crna Gora ratifikovala.

Konstatujemo da je članom 14 *Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (Službeni list Crne Gore, br. 54/18)* predviđeno da «u postupku pripreme nacrtu godišnjeg programa rada Vlade organ državne uprave dostavlja Generalnom sekretarijatu Vlade predlog za donošenje strateškog dokumenta koji sadrži tačan naziv dokumenta, vremenski period za koji se donosi i obrazloženje razloga za njegovo donošenje, vodeći računa o poštovanju principa ekonomičnosti i racionalnog planiranja». Čl. 16 *Uredbe* dalje propisuje da se strateški dokument izrađuje u skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata koju utvrđuje Generalni sekretarijat Vlade.»

Uvidom u predmetni dokument, konstatujemo da je u čl. 20 st. 2 *Predloga zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države* predviđeno da nadležno ministarstvo „priprema i podnosi Vladi predlog sveobuhvatne strategije vršenja državnog vlasništva u privrednim društvima u vlasništvu države i društvima sa manjinskim učešćem, sa akcionim planom“. Predmetni *Zakon, Politika vlasništva države*, kao i strategija predviđena Zakonom (pod nazivom „*Strategija upravljanja javnim preduzećima i privrednim društvima koja su u većinskom državnom vlasništvu sa akcionim planom*“) bili su predviđeni Programom rada Vlade za 2025. i pod istim nazivom su kao obaveze preneti u Program rada Vlade za 2026. (*Zakon* kao obaveza za I kvartal, *Politika vlasništva države* kao obaveza za I kvartal 2026. i *Strategija* kao obaveza za I-III kvartal 2026.). U SPSP obrascu strategija se navodi kao „*Strategija reforme državnih preduzeća 2025 – 2029*“. Konstatujemo da je neophodno terminološko usklađivanje, kao i da period važenja Strategije mora biti 2026 – 2030, ukoliko resorno ministarstvo planira izmjenu naziva obaveze u odnosu na obavezu koja je već predviđena Programom rada Vlade za 2026.

Zakon predviđa da nadležno ministarstvo (čl. 20 st. 6) i organi državne uprave nadležni za oblast poslovanja privrednog društva u vlasništvu države (čl. 21 st. 5) „*obezbeđuju usklađenost poslovnih i strateških planova privrednih društava u vlasništvu države sa nacionalnim ekonomskim i fiskalnim ciljevima, kao i ciljevima održivog razvoja, koji su utvrđeni politikom državnog vlasništva i drugim nacionalnim strategijama*“. Upućujemo na potrebu praćenja prema indikatorima uticaja posredstvom kojih se mjeri napredak u ostvarivanju strateških ciljeva i indikatorima učinka posredstvom kojih se mjeri napredak u ostvarivanju operativnih ciljeva.

U skladu sa naprijed navedenim, ukazujemo da bi bilo potrebno u potpunosti uskladiti sadržaj strateških dokumenata, predviđenih predlogom Zakona, sa propisima i metodologijom kojima se uređuje strateško planiranje i, shodno tome, dostaviti ih Generalnom sekretarijatu na mišljenje u nacrtu i predlogu (čl. 7 i 18 Uredbe).

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR

mr Dragoljub Nikolić

Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurencije
Savjet

Adresa: ul. Svetlane Kane Radević br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 239010
fax: +382 20 239015
www.azk.me

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
Podgorica

Broj: 01-430/26-138/4

Priloga	7.8-03-2026	Podgorica, 05.03.2026. godine
Dr. št.	11-430/26-8309/1	

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 20f stav 1 tačka 10, 19 stav 2 tačka 14 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12, 13/18 i 145/21), u postupku davanja mišljenja po zahtjevu Ministarstva finansija, a na osnovu prijedloga mišljenja zamjenika direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 05.03.2026. godine donosi

MIŠLJENJE

I Predlogom Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države ne uređuje se neposredna dodjela državne pomoći.

II Ministarstvo finansija je u obavezi da Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi nacrt akta na osnovu kojeg se vrši neposredna dodjela državne pomoći.

III Neophodno je da, u članu 12 stavovi 7,8 i 9 umjesto riječi "nadležan za zaštitu konkurencije", zamijeniti riječima "nadležan za kontrolu državne pomoći", kao i brisati ili promijeniti član 61 stav 2 tačku 1, ukoliko se dodjeljuje nadležnost Agenciji za zaštitu konkurencije, a koja se odnosi na novčane kazne, jer su iste već propisane čl. 59 i 60 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 89/25).

Obrazloženje

Zahtjev

Ministarstvo finansija (u daljem tekstu „Ministarstvo“) podnijelo je Zahtjev za davanje mišljenja br. 11-430/26-5460/1 od 23.02.2026. godine, zaveden u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“), br. 03-430/26-138/1 od 23.02.2026. godine, na Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države (u daljem tekstu: „Predlog zakona“).

U prilogu inicijalnog akta, dostavljen je Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države (u daljem tekstu: „Predlog Zakona“).

Predlog Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države

Članom 1 Predloga Zakona definiše se predmet zakona, tj. pravni okvir za osnivanje, upravljanje i kontrolu privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave, uključujući načela korporativnog upravljanja i odnose organa upravljanja.

Članom 2 Predloga Zakona uređuje se pojam privrednih društava u vlasništvu države, način ostvarivanja vlasničkih ovlašćenja i izuzetak u slučaju Razvojne banke Crne Gore.

Nadalje odredbom člana 3 Predloga zakona definišu se privredna društva koja su u vlasništvu lokalne samouprave i primjenu zakona na njih.

Član 4 Predloga zakona objašnjava zavisna društva (pod kontrolom državnih društava) i društva sa manjinskim učešćem države ili opštine.

Član 5 Predloga zakona propisuje ciljeve privrednih društava u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave javne usluge, i načelo odgovornog upravljanja.

Ciljevi privrednog društva u vlasništvu države i lokalne samouprave su:

- 1) održivo poslovanje, u skladu sa ciljevima održivog razvoja utvrđenim na nivou Crne Gore;
- 2) efikasno vršenje javnih usluga koje su povjerene društvu na vršenje u skladu sa zakonom ili drugim propisom;
- 3) dugoročno uvećanje sopstvene vrijednosti; i
- 4) podsticanje ekonomskog razvoja Crne Gore, odnosno odgovarajuće lokalne samouprave.

Načelo odgovornog upravljanja podrazumijeva da se društvom iz stava 1 ovog člana upravlja na efikasan, profesionalan, transparentan i finansijski održiv način, u skladu sa ovim i posebnim zakonom, politikom državnog vlasništva, pismom o očekivanjima, opštim aktima tog društva i odlukama organa društva.

Članom 12 Predloga zakona propisani su uslovi za osnivanje, odnosno sticanje učešća u privrednom društvu u vlasništvu države:

Država može osnovati privredno društvo, odnosno steći većinsko ili kontrolno učešće u privrednom društvu u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) Postojanje prirodnog monopola;
- 2) Tržište određene robe, odnosno usluga nije funkcionalno, a takva situacija se ne može u bitnom unaprijediti kroz izmjenu propisa;
- 3) Tražnja za određenom robom, odnosno uslugama ne može se na odgovarajući način zadovoljiti od strane učesnika na tržištu koji nisu pod kontrolom države, a razumno je za očekivati da bi državno vlasništvo nad učesnikom na tržištu bilo značajno efikasnije i pouzdanije u smislu troškova i kvaliteta robe, odnosno usluga;
- 4) društveno odgovorni razlozi;
- 5) ispunjavanje strateškog nacionalnog interesa ili postizanje strateškog cilja države.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, svako privredno društvo u vlasništvu države mora ispunjavati i uslov da pokriva najmanje 50% svojih operativnih troškova u smislu propisa o računovodstvu, iz prihoda od prodaje robe, odnosno pružanja usluga na tržištu.

Uslov iz stava 3 ovog člana ne odnosi se na novoosnovana privredna društva u vlasništvu države, za prve dvije godine njihovog poslovanja.

Inicijativu za osnivanje, odnosno sticanje većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu Vladi može da uputi organ državne uprave nadležan za određenu oblast.

Ispunjenost uslova iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje organ nadležan za zaštitu konkurencije.

Zahijev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, nadležni organ državne uprave, RBCG, fond, odnosno drugo pravno lice koje osniva ili kontroliše država dužni su da podnesu organu nadležnom za zaštitu konkurencije prije osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u smislu stava 1 ovog člana, kao i da se do dobijanja mišljenja tog organa uzdrže od preduzimanja daljih radnji u vezi sa konkretnim pravnim poslom.

Istovremeno sa podnošenjem zahtjeva organu nadležnom za zaštitu konkurencije, subjekti iz stava 7 ovog člana podnose zahtjev organu državne uprave nadležnom za poslove koordinacije vlasništva u privrednim društvima u vlasništvu države (u daljem tekstu: Ministarstvo), radi dobijanja saglasnosti za osnivanje, odnosno sticanje većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu.

Po dobijanju mišljenja organa nadležnog za zaštitu konkurencije i saglasnosti Ministarstva, subjekti iz stava 7 ovog člana dužni su da sačine analizu opravdanosti osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu i da je, uz mišljenje i saglasnost, dostave Vladi na odlučivanje.

Odluku Vlade iz stava 10 ovog člana, sa detaljnim obrazloženjem, Ministarstvo objavljuje na portalu iz člana 54 stav 2 ovog zakona.

U okviru analize poslovanja privrednih društava u vlasništvu države koju vrši u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo je dužno da provjerava uslađenost sa uslovom iz stava 3 ovog člana i javno objavi rezultate te provjere.

Članom 13 Predloga zakona uređuje se osnivanje, odnosno sticanje učešća u privrednim društvima na konkurentnom tržištu.

Odredbom Člana 14 Predloga status društva od strateškog nacionalnog interesa može se dodijeliti privrednom društvu u vlasništvu države čiji je rad ključan za funkcionisanje države u oblastima od javnog interesa.

Status društva od strateškog nacionalnog interesa dodjeljuje Vlada, prema sljedećim kriterijumima:

- poslovanje društva je od ključnog uticaja na razvoj društva i ekonomije Crne Gore;
- društvo upravlja ključnim nacionalnim resursima;
- preko društva se ostvaruju nacionalni i strateški ciljevi (bezbjednost i odbrana, upravljanje strateškom infrastrukturom i pripadajućim nepokretnostima, obavljanje djelatnosti od javnog interesa i pružanje obaveznih usluga u javnom interesu, formiranje robnih rezervi i sl.).

Određba Člana 15 Predloga zakona propisuje obavezu privrednih društava u državnoj svojini da razdvoje komercijalne od nekomercijalnih djelatnosti, kroz zaključenje ugovora o javnim uslugama sa državom, odvojeno računovodstvo, kontrolu kompenzacije i revizorsku provjeru, uz zabranu korišćenja sredstava za komercijalne djelatnosti.

Privredna društva u vlasništvu države koja pružaju javne usluge na osnovu zakona ili drugog propisa (nekomercijalna djelatnost), dužna su da sa državom zaključe ugovor o pružanju javnih usluga, kao i da za pružanje tih usluga vode odvojeno računovodstvo.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana naročito se utvrđuje visina, odnosno način utvrđivanja visine kompenzacije za pružene javne usluge i način pokrivanja drugih nužnih troškova nastalih prilikom pružanja javne usluge.

Kompenzacija iz stava 2 ovog člana može se isplatiti ili na drugi način odobriti privrednom društvu u vlasništvu države samo u visini troškova nastalih prilikom pružanja javnih usluga, nakon odbitka prihoda od vršenja ovih usluga i uvećano za opravdanu dobit, u smislu propisa kojima se uređuje kontrola državne pomoći.

Nadležni organ državne uprave, odnosno nadležno regulatorno tijelo utvrđuje metodologiju obračuna kompenzacije iz stava 2 ovog člana i obezbjeđuje adekvatan način kontrole njene dosljedne primjene.

Revizor privrednog društva u vlasništvu države dužan je da prilikom vršenja zakonske revizije u skladu sa zakonom provjeri usklađenost subjekta revizije sa obavezom iz stava 1 ovog člana i da izvještaj o tome uključi u izvještaj o reviziji.

Ako privredno društvo u vlasništvu države pored javnih usluga obavlja i komercijalne djelatnosti:

1) ne smije kompenzaciju iz stava 2 ovog člana koristiti za potrebe finansiranja troškova komercijalne djelatnosti; i

2) dužno je da izvrši operativno razdvajanje komercijalnih djelatnosti od javnih usluga u slučaju kad računovodstveno razdvajanje iz stava 1 ovog člana nije dovoljno za postizanje cilja u skladu sa nalazima Ministarstva iz stava 7 ovog člana ili izvještajem revizora iz stava 5 ovog člana.

U okviru postupka analize privrednih društava u vlasništvu države u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo vrši i posebnu provjeru usklađenosti sa obavezama iz stava 1 ovog člana, kao i da li su nadležni organi državne uprave, odnosno nadležna regulatorna tijela izvršila kontrolu načina obračuna i kontrolu plaćanja u skladu sa zakonom, odnosno povraćaj prekomjerno plaćene kompenzacije u smislu propisa kojima se uređuje kontrola državne pomoći, a nalaze te provjere javno objavljuje.

Član 16 obavezuje Ministarstvo da periodično analizira portfelj državnih društava i predlaže mjere

(prodaja, povećanje učešća, prestanak).

Član 22 uvodi institut „pisma o očekivanjima“ – dokument koji sadrži zahtjeve prema državnim privrednim društvima za narednu poslovnu godinu, uključujući strateške ciljeve, učinak, održivost, javne usluge i korporativno upravljanje, uz postavljanje konkretnih pokazatelja i standarda, a članovi organa upravljanja dužni su da postupaju u skladu s tim zahtjevima.

Članom 49 uređuje se pitanje raspolaganja učešćem u kapitalu društva od strateškog nacionalnog interesa, te se istim članom propisuje da se postupak privatizacije ili raspolaganja kapitalom društva od strateškog interesa može pokrenuti samo uz saglasnost Vlade.

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj članovi organa upravljanja ako organ upravljanja:

1) najkasnije do 15. septembra tekuće godine za narednu godinu, Ministarstvu ne dostavi predloge konkretnih finansijskih, operativnih i drugih pokazatelja iz člana 23 stav 2 ovog zakona, kao i indikativne projekcije tih pokazatelja za naredne tri poslovne godine (član 23 stav 1);

2) ne donese godišnji i trogodišnji, odnosno višegodišnji plan poslovanja, odnosno finansijski plan privrednog društva u vlasništvu države najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu poslovnu godinu (član 24 stav 1);

3) ne usvoje i ne obezbijede dosljednu primjenu korporativnih politika u vezi sa upravljanjem svim materijalnim rizicima, pitanjima održivosti i očuvanja životne sredine i sprečavanjem korupcije, saglasno smjernicama Ministarstva (član 28 stav 1);

4) ne donese etički kodeks (član 30 stav 1);

5) ne navedu i detaljno obrazlože postojanje bilo kakvog sukoba interesa ili potencijalnog sukoba interesa u kojem se u tom trenutku nalaze (član 30 stav 3);

6) ne obrazuje komisiju za praćenje primjene etičkog kodeksa i da donese pravila njenog rada (član 30 stav 5);

7) odluku o razrješenju tog člana upravnog odbora ili direktora ne donese u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja Ministarstva, odnosno lokalne samouprave o postojanju razloga za razrješenje (član 40 stav 4);

8) ne obrazuje najmanje sljedeće komisije: komisiju za reviziju, komisiju za imenovanja i komisiju za naknade (član 41 stav 1);

9) imenuje člana odbora direktora, odnosno nadzornog odbora koji nije nezavisni član, bez prethodno pribavljene saglasnosti Ministarstva (član 41 stav 3);

10) svi članovi organa upravljanja ne potpišu odluku o usvajanju finansijskih izvještaja privrednog društva u vlasništvu države, odnosno lokalne samouprave (član 43 stav 1);

11) godišnji izvještaj menadžmenta, odnosno konsolidovani izvještaj menadžmenta ne objavi na internet stranici društva i da ga dostavi Ministarstvu, najkasnije do 31. marta, odnosno 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu (član 55 stav 3);

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu državne uprave, RBCG, fondu, odnosno drugom pravnom licu koje osniva ili kontroliše država ako:

1) ne podnese zahtjev organu nadležnom za zaštitu konkurencije prije osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u smislu člana 12 stav 1 ovog zakona, kao i da se do

dobijanja mišljenja tog organa ne uzdrže od preduzimanja daljih radnji u vezi sa konkretnim pravnim poslom (član 12 stav 7);

2) ne sačini analizu opravdanosti osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu i istu uz mišljenje i saglasnost, ne dostave Vladi na odlučivanje po dobijanju mišljenja organa nadležnog za zaštitu konkurencije i saglasnosti Ministarstva (član 12 stav 9).

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice koje je određeno za punomoćnika koji zastupa državu na skupštini društva ako:

1) ne glasa na sjednici skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem u skladu sa dobijenim uputstvom za glasanje (član 25 stav 11);

2) u slučaju da punomoćniku ne bude dato uputstvo za glasanje za pojedinačnu tačku dnevnog reda skupštine privrednog društva u vlasništvu države, odnosno društva sa manjinskim učešćem, ne glasa povodom te tačke dnevnog reda na način kojim zastupa interese države, stručno i savjesno (član 25 stav 12).

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je utvrđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru, u koja spadaju i uređenje odnosa u oblasti upravljanja privrednim društvima koja su u vlasništvu države.

II Razlozi za donošenje zakona

Donošenje novog zakona je neophodno radi sveobuhvatnog uređenja oblasti poslovanja privrednih društava u vlasništvu države. Donošenjem novog zakona jasno se uređuju pitanja vlasništva, uspostavljaju se mehanizmi za kvalitetnije korporativno upravljanje ovih privrednih društava kroz uspostavljanje jasnih kriterijuma i procedura za izbor organa upravljanja, kao i uvođenje mehanizma nadzora i jasnog sistema izvještavanja. U tom smislu, novi zakon dopriniće unaprijeđenju efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti u radu privrednih društava u vlasništvu države.

Novi zakon ima za cilj profesionalizaciju upravljanja u skladu sa visokim standardima korporativnog upravljanja koji su preporučeni od strane međunarodne prakse, i definisani u Smjernicama za korporativno upravljanje u državnim preduzećima međunarodne organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Pored navedenog, novina u sprovođenju funkcije vlasništva biće promijenjena sa decentralizovanog modela, ka koordinisanom centralizovanom modelu upravljanja vlasništvom, koji predstavlja prelaznu fazu do potpunog uspostavljanja centralizovanog modela upravljanja.

Donošenjem navedenog zakona, Crna Gora će u reformskom smislu napraviti snažan iskorak naprijed, čime će se osigurati zaštita državne imovine, poboljšanje rezultata poslovanja privrednih društava u vlasništvu države, smanjenje troškova i fiskalnih rizika, uz povećanje prihoda za državu, čime će se obezbijediti i veće povjerenje građana i javnosti u poslovanje privrednih društava.

III Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Donošenje ovog zakona je sastavni dio Reformske agende u okviru Plana rasta za Zapadni Balkan, preduslov za dobijanje podrške Svjetske banke u vidu kredita za razvojne politike -DPL.

Takođe, donošenje ovog zakona predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2006/111/EC koja se odnosi na transparentnost finansijskih odnosa između države i državnih preduzeća, kao i na obavezu računovodstvenog razdvajanja u određenim preduzećima.

Ocjena

Članom 12 Predloga Zakona, precizirano je da se privredna društva osnivaju radi:

- 1) postojanja prirodnog monopola;
- 2) tržišta određene robe, odnosno usluga nije funkcionalno, a takva situacija se ne može u bitnom unaprijediti kroz izmjenu propisa;
- 3) tražnje za određenom robom, odnosno uslugama ne može se na odgovarajući način zadovoljiti od strane učesnika na tržištu koji nisu pod kontrolom države, a razumno je za očekivati da bi državno vlasništvo nad učesnikom na tržištu bilo značajno efikasnije i pouzdanije u smislu troškova i kvaliteta robe, odnosno usluga;
- 4) društveno odgovornih razloga i
- 5) ispunjavanja strateškog nacionalnog interesa ili postizanje strateškog cilja države.

Naprijed navedene odredbe isključuju postojanje konkurencije na tržištu, pa samim tim nema zakonskog osnova da će finansiranjem ovih ciljeva doći do povrede konkurencije, ili prijetnje da će se narušiti konkurencija na tržištu, kao i trgovina između CG i zemalja članica EU.

Posljedično, s obzirom na to da nisu kumulativno ispunjena sva četiri kriterijuma iz Zakona o kontroli državne pomoći, kojim je propisano da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz javnih sredstava, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), nadležnog organa državne uprave ili nadležnog organa lokalne samouprave, privrednog društva u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaze sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, vrste djelatnosti, mjesta poslovanja ili mjesta registracije privrednog društva, ili je namijenjena jednom privrednom društvu ili se pruža proizvodnji određene robe; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima,

Obzirom da se iz odredbi Predloga Zakona može utvrditi da nema konkurencije u navedenim situacijama, može se zaključiti da je isključeno prisustvo državne pomoći.

Dodatno, s obzirom na to da je šema državne pomoći svaki akt (zakon, drugi opšti propis, odluka, ugovor, program ili drugi akt) na osnovu kojeg se može neposredno dodijeliti državna pomoć korisnicima državne pomoći na određeno vrijeme u određenom ili neodređenom iznosu, u skladu sa uslovima utvrđenim tim aktom, **Agencija je utvrdila da Predlog Zakona ne predstavlja neposredan osnov za dodjelu državne pomoći, ali da, ukoliko dodje do situacije koja kumulativno ispunjava uslove iz člana 2 Zakona (javna sredstva, ekonomska prednost, selektivnost i uticaj na konkurenciju), takva mjera treba da bude predmet ocjene Agencije.**

Dakle, Agencija ostavlja mogućnost da budući privredni subjekti, osim djelatnosti za koje se osnivaju (čl. 12 st. 1 Predloga Zakona) obavljaju i druge, dodatne djelatnosti, koje bi mogle imati komercijalni karakter, što bi omogućilo prelijevanje javnih sredstava na finansiranje ekonomskih djelatnosti, te bi u tom smislu, u takvim situacijama, trebalo zatražiti mišljenje Agencije, u cilju primjene pravila za primanje naknade za usluge od opšteg ekonomskog interesa, kao i druga, eventualna, pitanja dodjele državne pomoći.

Prethodno posebno treba imati u vidu jer je, sa stanovišta prisustva državne pomoći i povrede konkurencije na tržištu, vlasnička struktura irelevantna, a da je, dodatno, moguće da se za neke djelatnosti iz člana 12 stav 1 Predloga Zakona, zainteresuju i drugi privredni subjekti, čime bi se formiralo tržište, odnosno konkurencija na tržištu, i samim tim, otvorilo pitanje državne pomoći.

Kako samim Predlogom Zakona nije definisan proces direktne dodjele sredstava, niti konkretni iznos pomoći po korisniku, odnosno po privrednom društvu, to je Agencija zadužila budućeg davaoca državne pomoći, da nacrt akta na osnovu kojih bi se neposredno dodjeljivala potencijalna državna pomoć, dostavi Agenciji na ocjenu o usklađenosti.

Dodatno, Agencija upućuje da se u članu 12 stavovi 7,8 i 9 riječi "nadležan za zaštitu konkurencije", zamijene riječima "nadležan za kontrolu državne pomoći".

Takođe, ukoliko se kaznene odredbe iz člana 61 stav 2 tačka odnose na nadležnost Agencije, ista sugeriraju da se brišu ili promijene, jer su već propisane odredbama članova 59 i 60 Zakona o kontroli državne pomoći.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija, Stanka Dragojevića 2, Podgorica
- u spise predmeta i
- a/a.

Crna Gora

Agencija za zaštitu konkurencije
Savjet

Adresa: ul. Svetlane Kane Radević br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 239010
fax: +382 20 239015
www.azzk.me

Primljeno: 06-03-2026				
Op. br.	Op. broj	Revi. broj	Vrijednost	
11-430/26-138/5	11-430/26-5460/1			

Broj: 01-430/26-138/5

Podgorica, 05.03.2026. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 20f stav 1 tačka 10, 19 stav 2 tačka 16 i 21 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12, 13/18 i 145/21), na Zahtjev za davanje mišljenja, dostavljen od strane Ministarstva finansija, a na osnovu prijedloga mišljenja zamjenika direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 05.03.2026. godine donosi

MIŠLJENJE

Ministarstvo finansija je dana 23.02.2026. godine, uputilo Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: **Agencija**), Zahtjev za davanje mišljenja br. 11-430/26-5460/1 na Predlog zakona o upravljanju privrednim društvima u vlasništvu države (u daljem tekstu: **Predlog zakona**), koji je evidentiran kod Agencije pod br. 03-430/26-138/1 od 23.02.2026. godine.

Članom 12 Predloga zakona propisani su uslovi za osnivanje, odnosno sticanje učešća u privrednom društvu u vlasništvu države:

Država može osnovati privredno društvo, odnosno steći većinsko ili kontrolno učešće u privrednom društvu u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) Postojanje prirodnog monopola;
- 2) Tržište određene robe, odnosno usluga nije funkcionalno, a takva situacija se ne može u bitnom unaprijediti kroz izmjenu propisa;
- 3) Tražnja za određenom robom, odnosno uslugama ne može se na odgovarajući način zadovoljiti od strane učesnika na tržištu koji nisu pod kontrolom države, a razumno je za očekivati da bi državno vlasništvo nad učesnikom na tržištu bilo značajno efikasnije i pouzdanije u smislu troškova i kvaliteta robe, odnosno usluga;
- 4) društveno odgovorni razlozi;
- 5) ispunjavanje strateškog nacionalnog interesa ili postizanje strateškog cilja države.

Društveno odgovorni razlozi iz stava 1 tačka 4 ovog člana odnose se na zaštitu životne sredine, razvoj sjevernog regiona Crne Gore u smislu zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, obrazovanje, kulturu, socijalnu i zdravstvenu zaštitu.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, svako privredno društvo u vlasništvu države mora ispunjavati i uslov da pokriva najmanje 50% svojih operativnih troškova u smislu propisa o računovodstvu, iz prihoda od prodaje robe, odnosno pružanja usluga na tržištu.

Uslov iz stava 3 ovog člana ne odnosi se na novoosnovana privredna društva u vlasništvu države, za prve dvije godine njihovog poslovanja.

Inicijativu za osnivanje, odnosno sticanje većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu Vladi može da uputi organ državne uprave nadležan za određenu oblast.

Ispunjenost uslova iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje organ nadležan za zaštitu konkurencije.

Zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, nadležni organ državne uprave, RBCG, fond, odnosno drugo pravno lice koje osniva ili kontroliše država dužni su da podnesu organu nadležnom za zaštitu konkurencije prije osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u smislu stava 1 ovog člana, kao i da se do dobijanja mišljenja tog organa uzdrže od preduzimanja daljih radnji u vezi sa konkretnim pravnim poslom.

Istovremeno sa podnošenjem zahtjeva organu nadležnom za zaštitu konkurencije, subjekti iz stava 7 ovog člana podnose zahtjev organu državne uprave nadležnom za poslove koordinacije vlasništva u privrednim društvima u vlasništvu države (u daljem tekstu: Ministarstvo), radi dobijanja saglasnosti za osnivanje, odnosno sticanje većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu.

Po dobijanju mišljenja organa nadležnog za zaštitu konkurencije i saglasnosti Ministarstva, subjekti iz stava 7 ovog člana dužni su da sačine analizu opravdanosti osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu i da je, uz mišljenje i saglasnost, dostave Vladi na odlučivanje.

Odluku Vlade iz stava 10 ovog člana, sa detaljnim obrazloženjem, Ministarstvo objavljuje na portalu iz člana 54 stav 2 ovog zakona.

U okviru analize poslovanja privrednih društava u vlasništvu države koju vrši u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo je dužno da provjerava uslađenost sa uslovom iz stava 3 ovog člana i javno objavi rezultate te provjere.

Članom 61 stav 2 tačka 1 Predloga zakona propisano je :

Novčanom kaznom u iznosu od 600 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu državne uprave, RBCG, fondu, odnosno drugom pravnom licu koje osniva ili kontroliše država ako:

1) ne podnese zahtjev organu nadležnom za zaštitu konkurencije prije osnivanja, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u smislu člana 12 stav 1 ovog zakona, kao i da se do dobijanja mišljenja tog organa ne uzdrže od preduzimanja daljih radnji u vezi sa konkretnim pravnim poslom (član 12 stav 7).

U skladu sa Zahtjevom za davanje mišljenja, Agencija prevashodno ističe da u smislu čl. 19 stav 2 tačka 16 i 21 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12, 13/18 i 145/21) (u daljem tekstu „Zakon“), ima isključivu nadležnost i zakonsku obavezu da izdaje mišljenje o primjeni propisa u oblasti zaštite konkurencije, kao i da izdaje mišljenje u vezi sa važećim propisima, koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju.

Cijeneći odredbe teksta Predloga zakona, a shodno prednje citiranim normama Zakona, Agencija u skladu sa zakonskim odredbama koje definišu oblast zaštite konkurencije, nema nadležnost da utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje privrednih društava od strane države, odnosno sticanja većinskog ili kontrolnog učešća u privrednom društvu od

strane države, a kako je to predviđeno članom 12 st. 6, 7, 8 i 9 i članom 61 stav 2 tačka 1 Predloga zakona.

U smislu navedenog, Agencija sugerše da je neophodno izvršiti izmjenu ili brisanje odredbi člana 12 st. 6 i 7, dio stava 8, dio stava 9 istog člana, kao i član 61 stav 2 tačka 1 Predloga zakona, a koje predviđaju propisivanje nadležnosti organa za zaštitu konkurencije u tom smislu, s obzirom da isti ne obuhvataju postupanje Agencije u skladu sa nadležnostima propisanim članom 19 Zakona i Direktivom (EU) 2019/1 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za konkurenciju za učinkovitije sprovođenje pravila konkurencije i osiguravanju pravilnog funkcionisanja unutrašnjeg tržišta (Sl L 11, 14.1.2019, pp. 3–33).

U ostalom dijelu, u odnosu na oblast zaštite konkurencije Agencija nema primjedbi na Predlog zakona.

Navedeno mišljenje se izdaje na osnovu navoda iz predmetnog zahtjeva i isto se odnosi isključivo na oblast zaštite konkurencije.

Dodatno, Agencija će posebnim aktom cijeliti Zahtjev za davanje mišljenja i iz oblasti državne pomoći.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija, Stanka Dragojevića 2, Podgorica
- u spise predmeta i
- a/a.